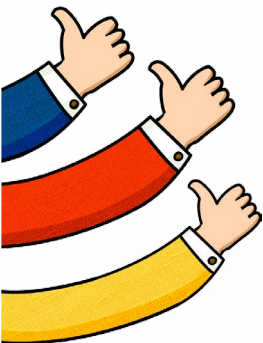

Anitra Arkko-Saukkonen
& Kirsi Saloniemi (toim.)

INNOSTUSTA VERKKOTYÖSKENTELYYN

LAPIN AMKIN JULKAISUJA
Sarja C. Oppimateriaalit 2/2018

**INNOSTUSTA
VERKKOTYÖSKENTELYYN**

Anitra Arkko-Saukkonen • Kirsi Saloniemi (toim.)

INNOSTUSTA VERKKOTYÖSKENTELYYN

Sarja C. Oppimateriaalit 2/2018

Lapin ammattikorkeakoulu
Rovaniemi 2018

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

TORNION KANSALAIISOPISTO

 LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

 LAPPIA

REDU

www.lovo.fi

© Lapin ammattikorkeakoulu ja tekjät

ISBN 978-952-316-213-6 (nid.)

ISSN 2342-2505 (painettu)

ISBN 978-952-316-214-3 (pdf)

ISSN 2342-2513 (verkkojulkaisu)

Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja

Sarja C. Oppimateriaalit 2/2018

Rahoittaja: Northern Periphery and Arctic Programme,
European Union – European Regional Development
Fund, Lapin ammattikorkeakoulu

Toimittajat: Anitra Arkko-Saukkonen & Kirsi Saloniemi

Kirjoittajat: Arkko-Saukkonen Anitra, Huczkowski
Panu, Jaakola Heidi, Jauhola Päivi, Kaisanlahti Anne,
Kantola Lauri, Karjalainen Lahja, Koivumaa Joonas,
Koivunen Kati, Kähkönen Outi, Könni Pirjo, Ljetoff
Tauno, Meller Joanna, Merivirta Minttu, Mikkola Anja,
Pikkarainen Ari, Pohjola Panu, Pruikkonen Anu, Rasi
Päivi, Sjöman Annette, Suopanki Anu, Tammenoksa
Riitta, Turunen Pia, Vuojärvi Hanna

Kuvitus: Maria Makkonen

Taitto: Anitra Arkko-Saukkonen

Lapin ammattikorkeakoulu
Jokiväylä 11 C
96300 Rovaniemi, Finland

Puh. 020 798 6000

www.lapinamk.fi/julkaisut

Lapin korkeakoulukonserni
LUC

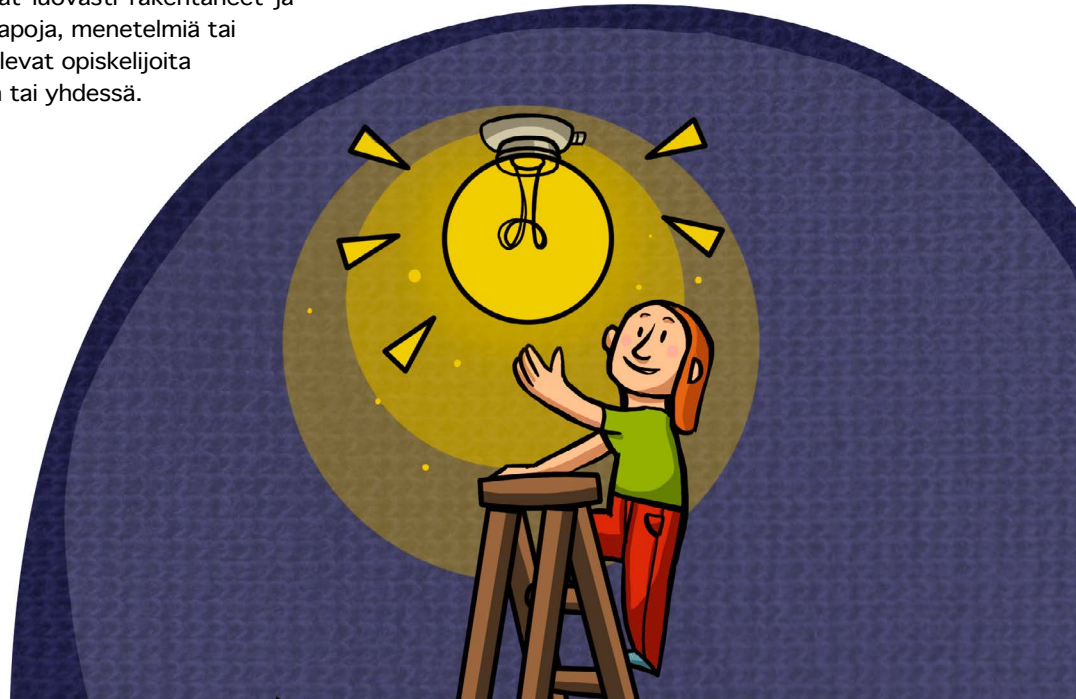
Lapin korkeakoulukonserni LUC on
yliopiston ja ammattikorkeakoulun
strateginen yhteenliittymä. Konserniin
kuuluvat Lapin yliopisto ja Lapin
ammattikorkeakoulu.

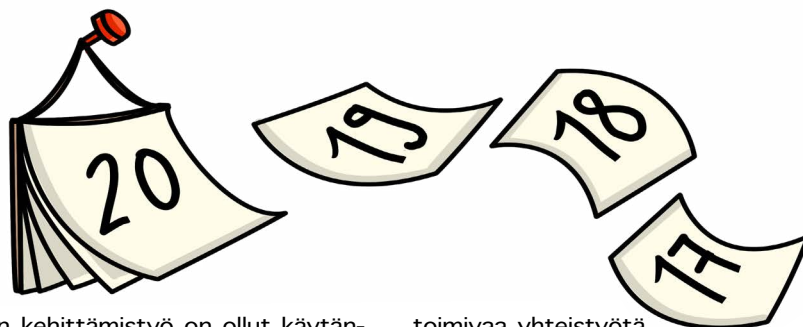
www.luc.fi

ESIPUHE

Upeaa, kun olet julkaisumme äärellä. Kutsumme sinut sukeltamaan syvemmälle verkko-opetuksen valtamereen keräämään inspiraatiota ja ideoita oman opetuksesi tai ohjauksesi tueksi. Vai lentäisitkö mielummin pilvipalveluiden ääreen katsastamaan, minkälaisia ratkaisuja muut ovat työssään tehneet hyödyntämällä eri sovelluksia pedagogisesti? Annamme vinkkejä oppimisen eri vaiheisiin aina työprosessin edistämisestä ja yhteisöllisen työskentelyn ratkaisuista arviointiin asti. Se tärkein meille on pedagogiikka, verkopedagogiikka, ja miten erilaisten ratkaisujen avulla opettajat eri koulutusasteilla tukevat oppimista; miten he ovat luovasti rakentaneet ja kehittäneet toimintatapoja, menetelmiä tai kikkoja, joilla johdattelevat opiskelijoita tavoitteeseensa yksin tai yhdessä.

Käsissäsi oleva kirja on tuotettu osana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa LOVO – Lappilaiset osallistavat verkko-oppimiskäsit -hanketta, jota toteuttavat Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Lapin koulutuskeskus REDU, Ammattiopisto Lappia sekä Tornion kansalaisopisto. Hankkeen puitteissa tehtävä kehittämissuunnitelma on käynnistynyt vuonna 2016 ja luonut ainutlaatuisen mahdollisuuden viiden lappilaisen oppilaitoksen yhteiselle pedagogiselle kehittämissuunnitelmaan. Julkaisu pitää sisällään myös Arktista pedagogiikka -hankkeen toimijoiden kirjoituksia.

LOVO-hankkeen kehittämistyö on ollut käytännönläheistä osallistamista ja oppijalähtöisyyttä korostavien verkko-oppimiskokemusten pilotoimista ja arviointia. Hankkeen tuloksena on syntynyt uusia oppimis-, ohjaus- ja arviointitapoja sekä -sisältöjä. Työtä ovat tehneet mukana olevien oppilaitosten opettajat, ja keskiössä on ollut into luoda opiskelijoille uudenlaisia oppimiskokemuksia sekä antaa parhaat mahdolliset eväät tulevaisuuden työelämään. Opettajat ovat tehneet hankkeessa arvokasta työtä, ja siksi onkin ollut tärkeää koota hyvät käytännöt yksiin kansiin.

Tämä kirja on avaus niihin oivalluksiin, joita eri koulutusasteiden opettajat ovat työssään tehneet koulutuksen muuttuessa yhä monimuotoisemmaksi. Selvityksen mukaan verkkopedagogiseen osaamiseen koetaan tarvetta, toisaalta opettajat ja ohjaajat jakavat mielellään kokemuksiaan digitaalisuuden käytöstä (Ruhalahti & Kenttä 2017, 27). Oppiminen ja opetus nähdään tänä päivänä uudella tavalla, jossa oppimista voidaan tukea eri tekemisen tapojen myötä kuten pelillisyyden, käänteisen oppimisen, mobiilien ratkaisujen, pilvipalveluiden hyödyntämisen, osallistamisen, prosessin tukemisen ja osallistavan arvioinnin avulla (esim. Toivola 2014; Laakso 2012). Yhteisöllisten toteutusten kautta, etäyökaluja hyödyntämällä, voidaan rakentaa

toimivaa yhteistyötä opiskelijoiden kesken asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. Dillenbourg 1999; Jäminki & Demirbilek 2016, 174; Arkko-Saukkonen & Krastina 2016). Esimerkiksi pilvessä olevat palvelut voivat osaltaan kiidättää meitä oppimisen seikkailuun yhdessä opiskelijoiden kanssa. Oppija ei ole vain opiskelija tai oppilas vaan myös opettaja. Opettaja kantaa oppimisen organisoinnin ja ohjaajan tehtävän (Kangastie & Mastosaari 2016).

Tähän teokseen on koottu hyviksi havaittuja oppimisen ja opetuksen käytäntöjä, ja kirjoittajina toimivat eri oppilaitosten opettajat. Kirjalla halutaan nostaa esiin opettajien kokemukseen perustuvaa arvokasta tietoa. Usein olemme turhan vaatimattomia ja ajattelemme, että se oma kokeilu tai toteutus on liian pientä muille kerrottavaksi. Vuonna 2015 ilmestyneen ”Innostusta oppimistilanteisiin”-julkaisun (ks. Arkko-Saukkonen, Merivirta & Salonieminen 2015) suosio kuitenkin osoitti, että tarvetta hyvien käytäntöjen esiin nostamiseen on.

Kirjan kohderyhmää ovat eri koulutusasteilla toimivat opettajat, opettajaopiskelijat, ohjaustyössä toimivat sekä oppimisesta kiinnostuneet. Artikkeleissa kuvatut menetelmät eivät välttämättä sovellu omaan opetukseen juuri sellaise-

naan, mutta ne ovat sovellettavissa monenlaisen kontekstiin. Osa kirjoituksista antaa vinkkiä kokonaisen opintojakson toteutukseen, osasta taas löytyy ideaa yksittäiseen tehtävään tai opetuskertaan.

Kaikki artikkelit on koottu samanlaiselle pohjalle. Kirjoittajia on ensin pyydetty kuvaamaan toteutuksensa tausta eli se, millaisessa kontekstissa menetelmää on käytetty ja miksi on päädytty juuri kyseiseen ratkaisuun. Toteutuksen kuvauksesta saat suoraan vinkin siihen, kuinka opiskelijat on ohjeistettu työskentelemään. Opettajat ovat myös kirjoittaneet artikkelin loppuun omat kokemuksensa toteutuksesta. Jokainen artikkeli on itsenäinen kokonaisuus, joten voit aloittaa kirjan lukemisen minkä artikkelin kohdalta tahansa.

Rohkaisemme tämän kirjan kautta sinua kokeilemaan, soveltamaan esitettyjä ratkaisuja, muokkaamaan ja muovaamaan menetelmiä tai ideoimaan ihan omia verkko-oppimisen ratkaisuja kehittämällä samalla omaa opetustasi. Haluamme kannustaa ihmisiä jakamaan pieniä tai laajempiakin menetelmiä toisilleen, ja näin hiljaisen tiedon esille nostaminen voi synnyttää kolahduksia, joita kertomalla myös sinä voit auttaa muita oppimisen laajalla rintamalla.

Lähde mukaan kanssamme verkko-oppimisen seikkailuun.

Toivomme inspiroivaa lukukokemusta!

*Anitra Arkko-Saukkonen
ja Kirsi Saloniemi*

LÄHTEET:

Arkko-Saukkonen, A. & Krastina, A. 2016. Creative Steps 2.0. Step by step guidelines to business idea. Lapland University of Applied Sciences publication. Serie C. Study Material 5/2016. Rovaniemi. Viitattu 4.4.2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-154-2>.

Arkko-Saukkonen, A., Merivirta, M. & Saloniemi, K. 2015. Innostusta oppimistilanteisiin. Vinkkejä oppijalähtöiseen opetukseen. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja Sarja C. Oppimateriaalit 4/2015. Rovaniemi. Viitattu 4.4.2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-103-0>.

Dillenbourg, P. 1999. Introduction: What do you mean by "collaborative learning"? Teoksessa P. Dillenbourg (Ed.) Collaborative learning: Cognitive and computational approaches. Amsterdam: Pergamon.

Jäminki, S. & Demirbilek, M. 2016. Extending cross cultural interaction to foster digital competencies in joint online collaboration using a social network site. Teoksessa S. Falk-Bartz & B. Stockleben (toim.) Think cross change media. Mobil. Ethic. Kollaborativ, 174–189.

Kangastie, H. & Mastosaari, P. 2016. Oppimisen organisointi - opas opettajalle. Osaamis- ja ongelmaperustainen oppiminen Lapin ammattikorkeakoulussa. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja Sarja C. Oppimateriaalit 1/2016. Rovaniemi. Viitattu 5.4.2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-123-8>.

Laakso, M. 2012. Pelillisyyden oppimisympäristönä. Kieliverkoston verkkolehti 25.4.2012. Viitattu 4.4.2018 <https://www.kieliverkosto.fi/fi/article/pelillisyyden-oppimisymparistona>.

Toivola, M. 2014. Flipped learning - lääke matematiikan opiskelun motivaatio-ongelmiin? eDimensio 5.12.2014. Viitattu 4.4.2018 <http://edimensio.fi/content/flipped-learning—lääke-matematiikan-opiskelun-motivaatio-ongelmiin>.

Ruhalahti, S & Kennta, V. 2017. Ammatillisen koulutuksen digitalisaatio ja työelämäyhteistyö: "Opeilta ja ohjaajilta löytyy intoa uusille poluille". Opetushallitus, Raportit ja selvitykset 2017:18. Viitattu 16.4.2018 http://oph.fi/download/188475_ammattillisen_koulutuksen_digitalisaatio_ja_tyoelamayeistyoy.pdf.

SISÄLLYS

ESIPUHE	7
JULKAISUJÄRJESTELMÄN HALLINTAA KOLMEN KAISTAN TAKTIIKALLA Könni Pirjo	16
OLE OMAN OSAAMISESI ARKKITEHTI Koivunen Kati	20
VISAILU PIRISTÄÄ OPPIMISTA Merivirta Minttu	24
JOUKKUETYÖSKENTELYÄ DIGITAALISIA VÄLINEITÄ HYÖDYNTÄEN Tammenoksa Riitta	28
VERKKOTENTTI – YKSILÖSUORITUKSESTA PARITENTTIIN Sjöman Annette	32
HAAVANHOIDON OPISKELUA SKYPEN JA PADLETIN AVULLA Jauhola Päivi	36
AUTENTTINEN YRITTÄJÄKOHTAAMINEN VIDEON KEINAIN Arkko-Saukkonen Anitra	40
KUVATAITEILIJAN TULONMUODOSTUS KÄÄNTEISESTI JA PELILLISTÄEN Pohjola Panu	44

JOHDON NEUVOTTELUHUONE

Karjalainen Lahja48

BLOGILLA OSAAMINEN NÄKYVIIN

Kähkönen Outi52

OSALLISTAVAA MYYNTIPITSAUSTA

Koivumaa Joonas56

PAKETOI TAI DOT OSAAMISMERKIKSI

Suopanki Anu60

PEDA.NET – TASKUKOKOINEN KÄSIKIRJA KÄDENTAITOJEN KURSSEILLA

Turunen Pia64

ÄÄNIPALAUTETTA OPISKELIJOILLE OPPIMISPROSESSIN AIKANA

Vuojärvi Hanna & Rasi Päivi68

VIRTUAALISEINÄLLE RAKENNETTU YRITYSPALAPELI

Arkko-Saukkonen Anitra72

RAKENTEESTA TOIMINTAAN VIDEON JA KUVIEN KAUTTA

Sjöman Annette76

REKRYTOINTIA VIDEOMUODOSSA

Merivirta Minttu80

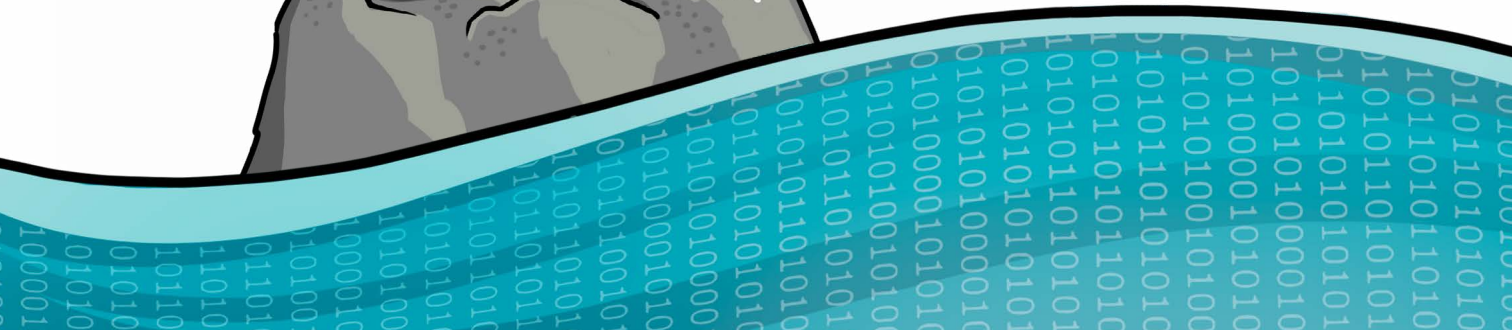
KUINKA OPPIA KÄÄNTEISESTI?

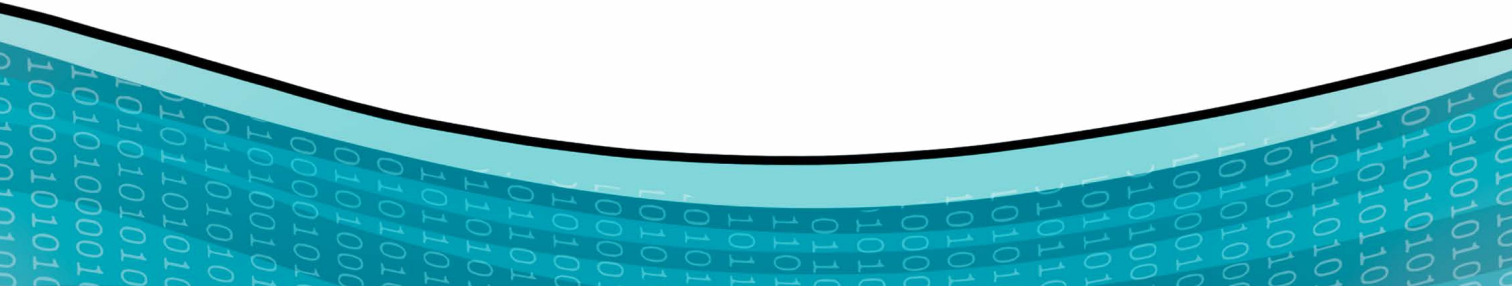
Kantola Lauri, Pikkarainen Ari & Pruikkonen Anu84

VERKKOTENTTI OPPIJALÄHTÖISENÄ ARVIOINTIMENETELMÄNÄ Jaakola Heidi & Huczkowski Panu88
MOODLEN ARVIOINTITYÖKALUT TEHOKÄYTTÖÖN Kähkönen Outi92
AMMATILLINEN OSAAMINEN NÄKYVÄKSI BLOGILLA Meller Joanna & Jauhola Päivi96
OPETUSVIDEOSSA SAAMEN KIELI INTEGROITUI AMMATTIOSAAMISEEN Kaisanlahti Anne100
OPISKELIJAT KASVATTAMASSA KYSYMYSPANKKIA VERKKOTENTTIIN Mikkola Anja & Sjöman Annette104
ALL STARS -TIIMI – KOLMIKANTAINEN PALAUTE PIKAVIESTIEN Arkko-Saukkonen Anitra108
VIRTUAALIOPINNOILLA KOLTANSAAMEN KIELI JA KULTTUURI HALTUUN Ljetoff Tauno112
OPPIMINEN JA OPETUS DIGITAALISISSA YMPÄRISTÖISSÄ – MINNE MATKALLA? Pruikkonen Anu118

Kerää ideoita opetuksesi tueksi!

Pirjo Könni

JULKAISUJÄRJESTELMÄN HALLINTA KOLMEN KAISTAN TAKTIIKALLA

Julkaisujärjestelmät-opintojakso toteutettiin tietojenkäsittelyn monimuotoryhmän opiskelijoille kolmen kaistan mallilla. Viiden opintopisteen laajuisen opintojakson osaamistavoitteena oli, että opiskelija osaa käyttää www-pohjaista julkaisujärjestelmää ja osaa rakentaa, muokata sekä hallinnoida www-sisältöjä järjestelmän avulla. Opintojaksolla käytettiin WordPress-sisällöntuotantojärjestelmää, joka on ilmainen, joustava, helppokäyttöinen ja suosittu avoimen lähdekoodin järjestelmä (Kymén 2016). W3Techsin tilaston mukaan WordPress (myöhemmin lyhenne WP) on maailman suosituin verkkojulkaisualusta. Lähes kolmasosa sivustoista laaditaan WP:llä. (W3Techs 2017.) WP:n voi ladata omalle koneelle, jolloin julkaisujärjestelmän monipuoliset toiminnot ja lisäosat ovat laajasti käytössä. Järjestelmää on mahdollista käyttää myös pilvipalveluna, jolloin toiminnot ovat hieman rajoitetummat. Pilvipalvelussa voi laatia testisivustoja, jotka toimivat vähintään 30 päivää. Testisivustojen toiminta-aikaa on mahdollista pidentää aktiivikäytöllä. Opiskelijat saivat itse valita, kumpaa ratkaisua he haluavat käyttää.

Opintojaksolle ilmoittautui 24 opiskelijaa. Opintojakson materiaalit tallennettiin Moodle-oppimisympäristöön hyvissä ajoin ennen opintojakson alkua. Opiskelijoita pyydettiin tutustumaan

materiaaleihin ja tekemään kaksi ennakkotehtävää pari viikkoa ennen ensimmäistä etäluentokertaa.

Ensimmäisessä ennakkotehtävässä opiskelijoiden tuli esittäytyä Moodlen Sanasto-työkalulla ja kertoa kokemuksiaan nettisivujen laatimisesta sekä julkaisujärjestelmien käytöstä. Sanaston avulla tutustuttiin tuleviin opiskelijoihin ja saatiin käsitys heidän osaamistasostaan. Koska Sanasto näkyy kaikille työtilassa operoiville, myös opiskelijoille syntyi ymmärrys siitä, millaista osaamista ryhmästä löytyy.

Opiskelijoiden osaamistaso osoittautui varsin heterogeeniseksi. Noin puolet opiskelijoista oli käyttänyt jotakin julkaisujärjestelmää aikaisemmin, ja muutamalle heistä WP:n peruskäyttö oli tuttua. Olipa ryhmässä jokunen WP:n ”ammattilainenkin”. Puolelle opiskelijoista julkaisujärjestelmät olivat uusi tuttavuus.

Toisena ennakkotehtävänä oli tutustua opintojakson osaamistavoitteisiin ja vastata sanapilvestä käyttäen kysymykseen: ”Mitkä ovat osaamistavoitteesi tällä opintojaksolla?” Sanapilvestä pulpahti suosituimmaksi tavoitteeksi oppia käyttämään WP:tä mahdollisimman monipuolisesti erilaisiin julkaisutilanteisiin. Opiskelijat halusivat

kehittyä laadukkaiden, teknisesti hyvin toteutettujen ja responsiivisten nettisivustojen sekä www-sisältöjen tuottajiksi. Myös osaamisen päivittäminen ja ammatillinen kehittyminen nousivat esiin.

Ennakkotehtävät auttoivat toteutussuunnitelman tarkentamisessa. Opiskelijat saatiin aktivoitua oman osaamisensa asiantuntijoiksi ja vastuullisiksi oppijoiksi. Toisaalta ryhmästä löytyi osaajia, joiden osaamista voitiin hyödyntää vertaisohjauksessa. Koko opintojakson ajan käytettiin Moodlen keskustelualueita, jossa oli mahdollisuus pyytää ja saada apua ongelmilanteissa. Osavammatt opiskelijat auttoivat mielellään kokemattomampia. Etenkin laajojen ja monipuolisten järjestelmien sekä sovellusten opetuksessa vertaisohjaus on korvaamaton apu.

Ryhmän heterogeenisuuden vuoksi opintojaksolla päädyttiin käyttämään kolmea erilaista läpäsysteemiä. Opiskelijat saivat itse valita etenemystyylinsä. Formulakaistalla ajelivat opiskelijat, jotka osasivat jo entuudestaan käyttää WP-julkaisujärjestelmää. Formulakaistan opiskelijat tekivät omaan tahtiinsa opintojakson harjoitukset ja oppimistehtävän. PitStop-kaistan opiskelijoilla oli

jonkin julkaisujärjestelmän käyttökokemusta, mutta WP oli uusi tuttavuus. PitStop-kaistalla opiskelevat osallistuivat joihinkin etäistuntoihin ja tekivät omaan tahtiinsa harjoitukset sekä oppimistehtävän. Safety Car-kaistan opiskelijoilla ei ollut kokemusta julkaisujärjestelmien käytöstä. He opiskelivat julkaisujärjestelmän käyttöä

opettajaohjoisesti osallistuen etäistuntoihin ja tehden harjoitukset sekä oppimistehtävän opintojakson aikataulutuksen mukaisesti.

LÄHTEET:

Kymén A. 2016. Viisi syytä valita WordPress. WP-palvelun Blogi. Viitattu 13.10.2017 <https://wp-palvelu.fi/blogi/miksi-wordpress/?gclid=CNWb1dPSw88CFaMocgoddm8DXQ>.

W3Techs 2017. World Wide Web Technology Surveys. Viitattu 25.10.2017 <https://w3techs.com/>.

TEHTÄVÄNANTO

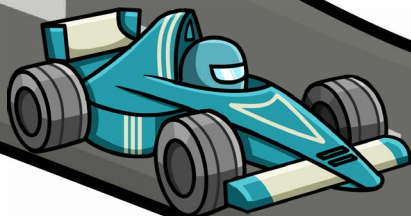
Opintojakson suoritettuasi osaat laatia, päivittää ja muokata verkkosivuston WordPress-sisällöntuotantojärjestelmällä. Osaat käyttää järjestelmän toimintoja ja lisäosia.

Opintojaksolla teet viisi harjoitustehtävää ja oppimistehtävän (yksin tai kahden hengen tiimissä). Oppimistehtävän aiheena voi olla verkkokauppa yritykselle, verkkoyhteisö omalle opiskeluryhmällesi tai harrastukseen liittyvä verkkosivusto keskustelufoorumeineen.

Esittele sivustosi rakenne ja toiminta viimeisessä etäistunnossa tai laadi esittelystä video (max. 15 min). Jos päädyt videon laatimiseen, lisää linkki videoosi Moodlen keskustelualueelle.

Tutustu ryhmän tuotoksiin ja kommentoi kahta sivustoa. Kiinnitä huomiota sivuston toimivuuteen, selkeyteen, tiivyyteen, johdonmukaisuuteen ja käytäjäystävällisyyteen. Kokoa ajatuksesi tiivistetysti keskustelualueen vastausviestiksi.

Opintojaksolla voit edetä omaan tahtiisi aikaisempaan osaamiseesi perustuen. Formulakaistan kulkijana teet opintojakson harjoitukset ja oppimistehtävän omaan tahtiisi. PitStop-kaistalla osallistut etäistunnoille omat tarpeesi huomioiden ja teet harjoitukset sekä oppimistehtävän omaan tahtiisi. Safety Car -kaistalla osallistut etäistuntoihin ja teet harjoitukset sekä oppimistehtävän opintojakson aikataulutuksen mukaisesti.

OPETTAJAN KOKEMUS

Kolmen kaistan taktiikka oli minulle uusi kokemus ja

kannattava kokeilu. Epäilin, kantaako opiskelijoiden motivaatio koko opintojakson ajan ja pystynkö ohjaamaan kaikkien kaistojen kulkijoita tarpeeksi. Pohdin, onko opintojaksolla riittävästi haasteita ns. WP-ammattilaisille.

Epäilykseni osoittautuivat turhiksi. Opintojakson suoritti 75 % ilmoittautuneista. Opiskelijoiden palaute oli innostavaa. Erityisen tyytyväisiä oltiin siihen, että opiskelutavan sai itse valita. Eräs opiskelija kirjoittaa: ”Kursstin toteutus oli selkeä. Alusta lähtien oli mahdollisuus edetä omaan tahtiin, mikäli oma tietotaito siihen antoi myöden. Tällaista opiskelun tulisi olla.” Mukavaa oli huomata, että nekin, jotka valitsivat Safety Car -kaistan, pääsivät maaliin turvallisesti.

Etukäteissuunnittelun tärkeys korostui toteutuksessa. Yksi vastaaja kommentoi: ”Hetimit ensimmäisellä luentokerralla kerrottiin, mitä tehtäviä tulee tehdä, ja aikataulut oli valmiiksi suunniteltu. Luennot käytettiin vain opiskeltavaan asiaan, tehokasta ajankäyttöä.”

Tavoite: Verkkosivuston (verkkokauppa, verkkoyhteisö tai verkkosivusto) suunnittelu ja toteutus

Laajuus: 5 op, etäistunnot (25 tuntia) ja itsenäinen työskentely yksin tai tiimissä (108 tuntia)

Tehtävän luonne: Yksilötehtävä tai ryhmätehtävä kahden hengen tiiminä

Tarvikkeet/etätyövälineet: Tietokone, nettiyhteys, verkko-oppimisympäristö ja WordPress-julkaisujärjestelmän Cloudaccess.net-palvelu, joka edellyttää rekisteröitymistä

OLE OMAN OSAAMISESI ARKKITEHTI

Verkossa eri alustoilla keskusteleminen, jakaminen ja sisältöjen arvioiminen on arkipäiväistä korkeakouluopiskelijalle. Sen sijaan omien ajatusten, oman oppimisen prosessin ja ammatillisen osaamisen tuominen julkisesti kulutettavaksi ja keskusteltavaksi arveluttaa. Eikä suotta.

Omien ammatilliseen kasvuun liittyvien ulostulojen julkaiseminen vaatii rohkeutta. Perustelujen rajausten ja ratkaisujen tuottamisessa sekä tiedonkäsittelyn tapojen avaamisessa tarvitaan

luovuutta ja ongelmanratkaisukykyä. Tähän opiskelija kaipaa ohjausta ja motivointia, usein myös ohjaajan omaa esimerkkiä.

Viestintäosaaminen työelämässä ja yhteiskunnassa on laajasti tarvittavaa osaamista. Digitalisoituminen muuttaa sekä työ- että kommunikaatiotapoja. Työhaussa staattisista työpaikkaluetteloista on siirrytty kyselemään verkkovaikuttavuuden, näyttöjen ja tulosten perään. Tähän huutoon on vastattava korkeakouluissa. Oppimisesta on synnyttävä mitattavia tuloksia, ja tulokset tulisi kyetä paketoimaan näytöiksi, joita voi viestiä eteenpäin kiinnostavasti jatkuvasti muokautuvissa digitaalisissa viestintäympäristöissä. Tehtävä ei ole helppo.

Opetushallituksen verkkosivuilla Personal Learning Environment (PLE) määrittellään oppimisympäristöksi, jonka opiskelija itse suunnittelee, kokoaa ja ylläpitää internetiin sosiaalisen median palveluja hyödyntäen (Taivassalo & Laukkanen 2015, 25). Opiskelija on arkkitehti, joka määrittelee ympäristön ja sen avoimuuden asteen. PLE on parhaimmillaan opiskelijan työkalu oppimisprosessien ja tuotosten hallintaan, niiden jakamiseen sekä verkostoitumiseen.

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin restonomiopintojen Multidimensional event marketing -opintojaksolla päätimme yhdessä opiskelijoiden kanssa, että blogit yhdistettynä Facebookiin olisivat hyviä kanavia harjoitella oman oppimisympäristön hahmottelua. Opiskelu opintojaksolla on vahvasti integroitu työelämään, ja oppimisympäristönä toimii Pohjois-Suomen Erämessut -tapahtuma.

Opiskelijat toimivat tapahtumassa erilaisissa rooleissa, kuten oppaina, tiedotustehtävissä sekä hallinnollisissa tehtävissä. Näin ollen jokainen opiskelija kehitti käytännön osaamistaan ja taitojaan jollain em. osa-alueista. Tuon prosessin kuvaaminen sekä opittujen taitojen ja tietojen nimeäminen ja reflektointi muodostivat rungon blogien sisällöille.

Taito, jonka kehittymisen PLE-konsepti erityisesti mahdollistaa, on oman osaamisen sanoittaminen. Kun arkkitehti, joka vastaa rakennuksen kestävydestä, ulkonäöstä ja toimivuudesta, vastaa opiskelija oman oppimisympäristönsä muodon ja sisällön merkityksellisyydestä.

Arviointikriteerien luominen PLE-kontekstissa muodostuneille oppimistehtäville on opettajalle haastavaa, sillä yksityiskohtaisten ohjeistus-

ten antaminen ei tue oppijan vastuunottamista omasta oppimisestaan. Toisaalta ohjeistusten ja arviointikriteerien avulla annetaan mahdollisuus ymmärtää PLE:n tarkoitus. Ne myös sitouttavat oppijaa oppimisen prosesseihin ja verkkotyökalujen käyttöön. Opettajalla tulee olla ymmärrys valintojen vaikutuksesta oppijoiden PLE:n rakentamiseen. (Ks. esim. Fiedler & Väljataga 2011; Häkkinen & Viteli 2014.)

LÄHTEET:

Fiedler, S. & Väljataga, T. 2011. Personal Learning Environments: Concept or technology? Viitattu 5.10.2017 https://pleconference.citilab.eu/wp-content/uploads/2010/07/ple2010_submission_45.pdf.

Häkkinen, P. & Viteli J. (toim.) 2014. Piilivilinnoja ja palomuuureja – tulevaisuuden oppimisen ja työnteon tilat. Jyväskylän yliopisto, koulutuksen tutkimuslaitos.

Taivassalo, M. & Laukkanen, T. 2015. Rikasta ja rakasta oppimista – uusia ideoita ammatillisen peruskoulutuksen toteutukseen. Opaat ja käsikirjat 2015:4. Opetushallitus. Viitattu 20.3.2018 http://www.laakeri.info/materiaalit/166817_rikasta_ja_rakasta_oppimista.

TEHTÄVÄNANTO

Luo itsellesi henkilökohtainen blogi haluamaasi palveluun. Voit tuottaa blogiisi niin monta postausta kuin haluat, mutta kaksi postausta, joiden linkit palautat Moodlen keskustelualueelle, arvioidaan osana opintojakson kokonaisarviointia. Ensimmäisestä postauksesta saat vertaispalautteen kahdelta opiskelijakollegalta. Toisesta postauksesta antaa palautteen opettaja. Jokaisen tulee aktivoida bloginsa kommentointimahdollisuus. Osa palautteesta annetaan suoraan blogiympäristöön, osa Moodleen.

Tarkoitus on, että tuotat blogiisi kiinnostavaa sisältöä omasta oppimisestasi opintojaksolla. Sisällöissä on hyvä huomioida oman oppimisen ja osaamisen konkretisointi. Sisällöntuotannon ohella tärkeätä on vuorovaikutus kohde-ryhmiesi kanssa sekä sisältöjen markkinointi henkilökohtaisia somekanavia hyödyntäen. Blogille on tärkeätä määritellä tavoite, sillä siitä on mahdollista jatkossa työstää esimerkiksi näyteportfolio.

Postauksen ihannemittana on 500 sanaa. Sen tulee sisältää otsikko, leipäteksti, väliotsikko, vähintään yksi kuva sekä aiheeseen liittyviä linkejä muihin verkkolähteisiin. Kirjoita innostavasti ja persoonallisesti. Jaa linkki blogiisi eri somekanavissa, vähintään Tapahtumajohtamisen opintojaksojen Facebook-ryhmässä.

Tavoite: Opiskelijan oppimisen ja osaamisen näkyväksi tekeminen valituille kohde-ryhmille PLE-konseptia ja erityisesti blogiympäristöjä hyödyntäen

Laajuus: Voidaan toteuttaa yhdellä opintojaksolla, mutta parhaimmillaan tulisi sitoa useisiin erisisältöisiin opintojaksoihin koko opintojen ajalle

Tehtävän luonne: Yksilötyö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Blogialusta, Moodle, Facebook

OPETTAJAN KOKEMUS

Olisihan se mukava, jos pystyisi vetämään sapluunan taskusta ja kloonaamaan toimivia oppimisympäristöjä opiskelijoille, mutta se ei ole mahdollista. Tietyt lainalaisuudet ja peukalosäännöt PLE:n rakentamiseen ovat toki olemassa, ja kokemuksen myötä myös opettajan ohjaustaidot karttuvat. Oppimisympäristöt eivät saavuta lopullista muotoaan yhdessä opintojaksossa, vuodessa, jos koskaan.

PLE-konseptin ominaisuus on henkilökohtaisuus. Motivaatio PLE:n rakentamiseen lähtee omistajuudesta; siitä, että opiskelija kokee sen omaa osaamista hyödyttäväksi. Jokaisella on omat tavoitteet, osaamisvaranto, vahvuudet, verkostot ja arvot. Näiden kautta määräytyvät kanavat, tavat tuottaa sisältöjä sekä kohdeyleisöt.

Palautteen perusteella opiskelijat pitävät blogien yhteisöllisyydestä: niiden kautta on mahdollista viestiä uudella tavalla verkostoille ja yhteistyötahoille. Myös se, että opiskelijat saavat itse vaikuttaa sisältöihin, oppimisprosessiin sekä arviointiin, koetaan palkitsevaksi. Kehitettävää riittää, erityisesti opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksien sekä yhteisöllisyyden korostamisen näkökulmista.

VISAILU PIRISTÄÄ OPPIMISTA

Erilaisten verkkosovellusten tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen on yksi tärkeistä työelämätaidoista nyt ja tulevaisuudessa. Monilla aloilla työnteko tapahtuu tänä päivänä erilaisissa verkostoissa, verkon välityksellä ja verkon mahdollistamia työkaluja soveltaen. Ja vaikkei näin olisikaan, on erilaisten sosiaalisen median työkalujen omaksuminen ja hyödyntäminen kuitenkin ammattiin valmistuvalle opiskelijalle erinomainen keino osoittaa osaamistaan ja erottua joukosta työelämässä.

Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa on huomioitu suomen kielen ja viestinnän opinnot, jotka on pitkälti integroitu ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden subanssiopintoihin. Asiantuntijatyöhön valmistuvan opiskelijan on kyettävä tehokkaaseen ja vakuuttavaan viestintään niin suullisesti kuin myös kirjallisesti. Kirjalliseen viestintään ei kuulu pelkästään asiatekstin tuottaminen ja argumentointitaidot, vaan myös oikeinkirjoituksen ja omien kielenhuollollisten taitojen kehittäminen on tärkeää.

Kielenhuollon opetustunnit suunniteltiin siten, että samalla kun opiskelijat tutustuvat pienryhmissä erilaisiin kielenhuollon alueisiin, he myös

ottavat haltuun uudenlaisia verkkosovelluksia. Opetustilanteen pedagogisena tausta-ajatuksena oli muun muassa tutkimukselliseen ja kokemukselliseen oppimiseen löyhästi pohjautuva vuorovaikutuksellinen oppiminen (ks. kokemuksia esim. Uitto 2016; Seikkula-Leino 2007). Opettajakeskeisen lähestymistavan sijaan opetuksen keskiössä oli siis yhdessä oppiminen. Tekemällä oppiminen aktivoi opiskelijaa, ja ongelmanratkaisuun sai tukea ja apua opiskelukavereilta.

Opetussisältönä ollut kielenhuolto toimi vain pohjana monisyiseen oppimisprosessiin, jossa opiskeltavan asian lisäksi opiskelijat harjoittelivat muun muassa verkkotyöskentelyä, tiedon jäsentelyä ja uusia visualisointitapoja sekä erilaisia aktivointikeinoja. Opetustunnit toteutettiin päiväopiskelijoille kokonaan verkossa, Adobe Connect-verkko-opetusalustalla, koska yhtenä tavoitteena oli harjoitella ryhmätyöskentelyä verkossa. Tunnin aluksi aiheita pohjustettiin opettajan tekemällä Quizizz-visailulla, jossa testattiin opiskelijoiden yhdyssanatietämystä. Visailu oli leikki mielinen alustus päivän teemaan. Tämän jälkeen opettaja esitteli lyhyesti erilaisia verkosta löytyviä kielenoppaita sekä ohjeisti pikaisesti pienryhmätyöskentelyssä käytettävät verkkosovellukset: Piktochartin ja Quizizzin.

Alustuksen jälkeen opiskelijat siirtyivät pienryhmiin tekemään annettua tehtävää. Pienryhmätyöskentelyssä suositeltiin käyttämään omaa web-kameraa, jotta myös non-verbaalisen viestinnän elementit tukisivat verkkokeskustelua. Jokainen pienryhmä sai yhden kielenhuollon casen (esim. yhdysmerkki yhdyssanoissa, pilkkusäännöt, numeroiden ja lyhenteiden taivutus), josta heidän tuli tehdä Piktochart-esitys muulle ryhmälle sekä osaamista testaava Quizizz-kysely.

Piktochart on yksi monista verkosta löytyvistä infografiikkatyökaluista, jonka avulla on helppo visualisoida tietoa valmiita template-pohjia käyttäen. Quizizz puolestaan on visailusovellus, jolla voi nopeasti luoda erilaisia kyselyitä esimerkiksi tiedonjaon pelillistämiseksi. Opettajan näkökulmasta toissijainen tavoite oli saada opiskelijat näkemään erilaisten verkkosovellusten hyödynnettävyys koulu- ja työelämässä. Tärkeämpänä tavoitteena oli ymmärryksen kasvattaminen tiedon visualisoinnin käytännöistä sekä tiedon soveltaminen käytäntöön miettimällä konkreettisia case-esimerkkejä, joiden pohjalta muodostui Quizizz-visailujen kysymyspatteristo. Oman visailun luomista varten opiskelijoiden tuli siis pohtia, mitkä ovat käsiteltävän kielenhuollon osa-alueen keskeiset sisällöt ja miten opettaa ne muille kysymys-vastauspareiksi muodostettuna.

Pienryhmätyöskentelyn jälkeen kukin pienryhmä esitteli muille oman Piktochart-esityksensä sekä yhdessä pelattiin jokaisen

ryhmän tuottama Quizizz-visailu. Opiskelijat olivatkin kehittäneet visaisia kysymyksiä, joihin opettajakin joutui aina hetken pohtimaan vastausta. Myös pientä kilpailuhenkeä oli ilmassa, mutta kukaan ei ottanut tehtävää turhan vakavasti, vaan kyselyistä ja niiden vastausvaihtoehdoista keskusteltiin hyvässä hengessä.

LÄHTEET:

Seikkula-Leino, J. 2007. Opetussuunnitelmauudistus ja yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen. Opetusministeriön julkaisuja 2007:28. Viitattu 3.4.2018 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79409/opm28.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Uitto, A. 2016. Tutkimuksellinen lähestymistapa ympäristöopin opetuksessa. Teoksessa K. Juuti (toim.) Ympäristöoppia opettamaan. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Viitattu 3.4.2018 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>, Ellibs.

YHTEISÖLLINEN TYÖSKENTELY, TIEDON VISUALISOINTI, OSALLISTAMINEN

TEHTÄVÄNANTO

Tutustukaa pienryhmässä (noin 3 opiskelijaa) teille osoitettuun kielenhuollon osa-alueeseen hyödyntäen erilaisia verkosta löytyviä kielenoppaita. Muodostakaa löytämänne tiedon perusteella esitys, jonka avulla opettatte kyseisen kielenhuollon osa-alueen keskeiset ohjeistukset muulle opiskelijaryhmälle. Esitys tulee laatia infograafina Piktochart-sovellusta hyödyntäen.

Esityksen lisäksi toteutatte muulle opiskelijaryhmälle tehtävän Quizizz-visailun, jolla testaatte, onko opetettava asia otettu haltuun. Laatikaa lyhyt visailu (noin 5 kysymystä), jonka avulla muut opiskelijat pääsevät kokeilemaan omaa osaamistaan kyseisessä kielenhuollon osa-alueessa. Kysymysten tulee perustua Piktochart-esityksenne keskeiseen sisältöön.

Pienryhmätyöskentelyn jälkeen jokainen ryhmä toimii opettajan roolissa ja esittelee muille Piktochartin avulla oman kielenhuollon osa-alueensa. Esityksen jälkeen pienryhmän johdolla pelataan tehdyt Quizizz-visailut.

OPETTAJAN KOKEMUS

Muutaman tunnin opiskelutilanteeseen oli upotettu melko monta oppimistavoitetta. Kokonaisuus olisi helposti voinut paisua liian kattavaksi, tai toisaalta riskinä oli, että fokus olisi puuttunut opetustilanteesta sen monisyisen luonteen vuoksi. Jälkikäteen ajateltuna oli hyvä valinta, että verkkotyöskentelyä sekä tiedon jä-

sentelyä ja visualisointia opeteltiin kielenhuollon opetussisällön yhteydessä. Kielenhuollon osalta nimittäin kaikilla opiskelijoilla on jonkinlainen perustietämys, mutta jos opetettava aihe olisi ollut ammatillisesti sisällöltään täysin uutta tietoa opiskelijoille, olisi Piktochartin ja Quizzizin yhdistäminen työskentelyyn ehkä ollut liian raskas taakka kaiken muun ohessa. Jos siinä samalla opiskelijoille jäi mieleen edes muutama verkosta löytyvä, luotettava kielenopas, niin tavoite saavutettiin.

Melkein yllätyin, kuinka nopeasti opiskelijat ottivat haltuun noin tunnin sisällä kaksi heille täysin uutta sovellusta. Koska sovellukset olivat niin helppokäyttöisiä, olivat opiskelijat pystyneet työskentelyssään keskittymään asiasisältöön sovellusten teknisten ominaisuuksien sijaan. Piktochart sai hieman moitteita hitaudestaan, mutta sen ominaisuudet tiedon visualisoinnissa saivat kiitosta. Quizizz-visailu puolestaan oli opiskelijoiden mielestä kiva piristys opetustilanteeseen, mutta lopulta saimme kuitenkin kaikki ehkä pienen yliannostuksen kisailumieltä, kun jokainen pienryhmä järjesti oman visailunsa tuntien loppuksi lähestulkoon peräkkäin. Jatkossa vastaavalla kaavalla toteutuvassa opetustilanteessa voisi yhden visailusovelluksen sijaan hyödyntää pienryhmissä vaikkapa erilaisia kyselysovelluksia monipuolisuuden lisäämiseksi.

Tavoite: Ymmärtää verkkoviestinnän, tiedon visualisoinnin ja ryhmän aktiivisuuden merkitys asiantuntijatyössä

Laajuus: Tuntitehtävä (noin 2 h)

Tehtävän luonne: Yksilö- ja tiimityöskentely

Tarvikkeet/etätyövälineet: Verkko-opetusalausta pienryhmätyöskentelyä varten, kuulokemikrofoni, Piktochart, Quizizz, mobiililaitte

JOUKKUETYÖSKENTELYÄ DIGITAALISIA VÄLINEITÄ HYÖDYNTÄEN

Huolenpitopalvelut on opintojakso, joka sisältyy lähihoitajan tutkinnon perusteisiin, Hoi-to- ja huolenpito -tutkinnon osaan. Kyseisen opintojakson osaamisvaatimuksena on, että opiskelija pystyy huolehtimaan asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta tai ohjaamaan ja motivoimaan asiakasta puhtaanapidos-
dossa ja vaatehuollossa.

Puhtaanapitotyöt koetaan arkisina, kaikkien hallussa olevina taitoina, ja opiskelumotivaatio ei siksi aina ole paras mahdollinen. Opetusjärjestelyjen yhtenä tavoitteena on saada opiskelijat itse huomaamaan, mitä puutteita omassa osaamisessa on. Puhtaanapidon ja vaatehuollon opetuksessa ei oppituntien puitteissa ole mahdollista tehdä käytännön harjoituksia. Siksi koko opiskelujakso toteutettiin digitaalisia välineitä hyödyntäen joukkuetyöskentelynä.

Ensimmäisellä lähiopetustunnilla opiskelijat muodostivat 3–4 henkilön joukkueet, jotka toimivat koko opintojakson ajan. Joukkue valitsi keskuudesta joukkueenjohtajan, jonka tehtävänä oli koordinoida joukkueen työskentelyä sekä lähitunneilla että etätuntien ajan. Hänen vastuullaan oli ”johtaa” etäjäksotyöskentelyä, ja lisäksi jokai-

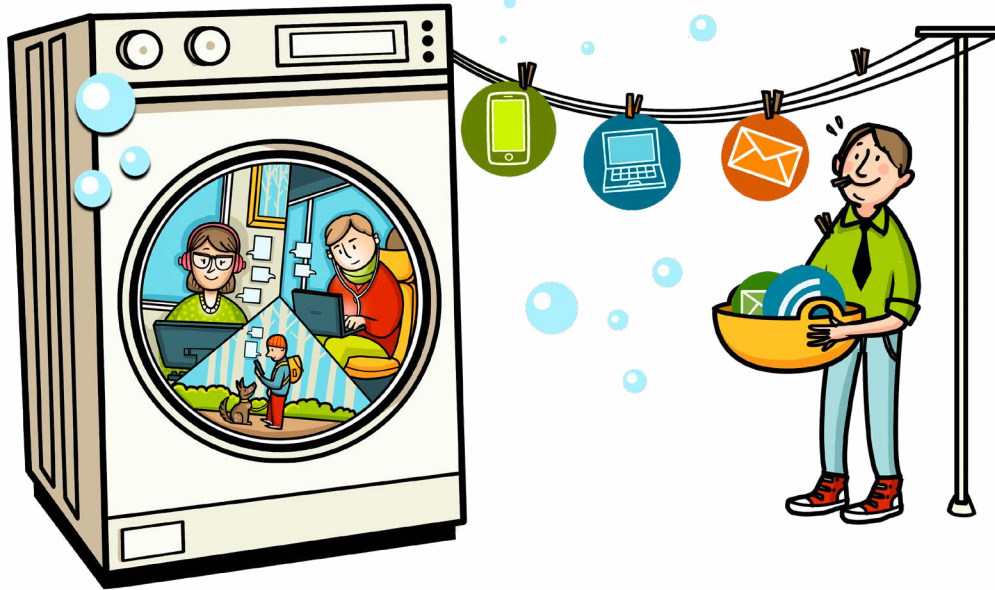
sen lähitunnin aluksi hän luokan edessä kertoi, miten joukkue on työskennellyt, miten jäsenet ovat osallistuneet tuotokseen, miten joukkue oli onnistunut ja miten jatkossa työskentelyä voidaan parantaa.

Jokainen lähitunti aloitettiin siis joukkueen työtä arvioiden, ja tunti lopetettiin niin, että joukkueet sopivat etäjakson työskentelytavat, työnjaon ja aikataulun.

Lähiopetus toteutettiin kahden tunnin kokonaisuuksina, ja lähituntien väliin suunniteltiin välitehtäviä, jotka veivät asiaa eteenpäin seuraavalla tunnilla. Tehtävät olivat joko tiettyyn oppimateriaaliin tai omaan kotiympäristöön perehtymistä. Opettaja ei tarkistanut välitehtäviä, vaan ryhmätuotoksia hyödynnettiin lähiopetuksessa.

Digitaalisuutta hyödynnettiin sekä lähiopetuksessa että välitehtävissä seuraavin tavoin:

- Kun opiskelijat perehtyivät tiettyyn oppimateriaaliin, seuraavalla tunnilla joukkueet kisailivat Kahoot!-kyselyssä.
- Opiskelijat ottivat puhelimellaan kuvia aneetuista aiheista ja tallensivat ne Padlet-seinälle. Padlet käsiteltiin lähiopetuksessa luennon

yhteydessä esimerkiksi ryhmittelemällä pyykinpesuaineita/siivousaineita tai ottamalla pesukoneen ohjauspaneelin kuva osaksi omaa esitystä.

- OneDriveen tehtiin yhteisesti työstettäviä dokumentteja. Esimerkiksi opiskelijat kokosivat taulukkoon omat vaatteensa hoito-ohjeineen. Opettaja tulosti taulukot seuraavalle tunnille, jolla joukkueet taulukon perusteella "lajittelivat" pyykin ja suunnittelivat tarvittavat pesuohjelmat.
- OneDriven kautta jaettiin myös joukkueille kuvia eri tiloista. Joukkueet suunnittelivat välitehtävänä tilojen siivousta piirtäen ja tehden kuviin merkintöjä. Nämä kuvat käytiin yhdessä keskustellen läpi lähiopetuksessa.
- Aiheesta on paljon valmiita YouTube-videoita. Näitä hyödynnettiin esimerkiksi niin, että opiskelijat opiskelivat videoiden avulla tiettyjä asioita, ja lähiopetuksessa joku sattumanvaraisesti valittu opiskelija näytti työtehtävän muille.
- Opintojaksolla tehtiin myös oma ohjevideo. Jokainen joukkue kuvasi kaksi työtehtävää, tallensi videot OneDriveen/Google Driveen/Facebookiin. Lähiopetuksessa videot editoitiin ja vietiin katsottavaksi Optimaan.
- Työssäoppimisjaksolla opiskelijat kirjoittivat Optimaan oppimispäiväkirjaa huolenpitopalveluiden osuudesta.

Opintojaksosta ei pidetty tenttiä, vaan suorituserkintä tuli oppimispäiväkirjan perusteella.

YHTEISÖLLINEN OPPIMINEN, AKTIIVINEN OPPIJA, AMMATTIT Aidon Kehittäminen

TEHTÄVÄNANTO

Muodostakaa mahdollisimman heterogeeniset joukkueet, joissa on 3–4 henkilöä. Joukkue valitsee keskuudestaan joukkueenjohtajan, jonka tehtävänä on koordinoida joukkueen työskentelyä.

Joukkueenjohtaja kokoaa joukkueensa ennen välitehtävää ja sopii seuraavista asioista:

- Miten välitehtävä tehdään? Tehdäänkö yhdessä fyysisessä ympäristössä vai verkossa? Entä millä välineillä?
- Mikä on työnjako joukkueenjäsenten kesken?
- Mikä on tehtävän aikataulu?

Välitehtävän jälkeen joukkueenjohtaja raportoi koko opiskelijaryhmälle oman joukkueensa työskentelystä:

- Miten joukkue teki tehtävän?
- Miten joukkue onnistui tehtävässä? mitä neuvoja voisi antaa muille joukkueille?
- Onko joukkueen työskentelyssä kehitettävää?

OPETTAJAN KOKEMUS

Opiskelijat pitivät joukkuetyöskentelystä, ja he kokivat sen mielekkääksi opiskelutavaksi. Suurin osa opiskelijoista kertoi osaamisensa parantuneen. Neutraalia tai negatiivista palautetta tuli niiltä, jotka asuvat itsenäisesti tai ovat kotonaan tai kesätoivissa tehneet paljon siivous- tai vaatehuoltotyötä. Nämä opiskelijat ottivat paljon vastuuta joukkuetyöskentelyssä. Osa opiskelijoista kertoi, että digitaaliset työvälineet hankaloittivat opiskelua. Yhteisen dokumentin jakaminen ei kaikilla onnistunut.

Opettajan näkökulmasta joukkuetyöskentely innosti tekemään välitehtäviä ja opiskelemaan itsenäisesti. Hämmästyttävää oli, kuinka kiireisiä nuoret ovat, sillä yhteistä aikaa ryhmätöille oli vaikea löytää. Digitaalisten työvälineiden käyttö helpotti tätä ongelmaa, koska joukkueen tehtäviä saattoi työstää omassa aikataulussaan. Joukkueen luoma paine varmasti kannusti opiskelijoita osallistumaan aktiivisemmin.

Arviointi oli opintojakson haastavin osuus: Miten suhtaudutaan tiiviin opintojakson poissaoloihin? Miten suhtaudutaan niihin, jotka eivät osallistuneet joukkueen työskentelyyn? Millä kriteereillä oppimispäiväkirja pitäisi arvioida? Milloin se on hyväksytty? Nämä ovat asioita, joita jatkossa tulee tarkoin miettiä.

Tavoite: Synnyttää tiedollista ristiriitaa ja saada opiskelijat näkemään puhtaanapito- ja vaatehuoltotehtävät ammattitaitoa vaativina tehtävinä sekä innostaa ja motivoida aiheen opiskeluun

Laajuus: Lähiopetus 14 tuntia, joukkueen/opiskelijan itsenäistä työtä 14 tuntia

Tehtävän luonne: Joukkuetyöskentely

Tarvikkeet/etätyövälineet: Puhelin tai videokamera, MovieMaker, Optima + suoratoistopalvelin, Kahoot!, Padlet, OneDrive

VERKKOTENTTI - YKSILÖSUORITUKSESTA PARITENTTIIN

Pari- ja ryhmätentit ovat hyviä oppimistapahtumia, kun tietoa jaetaan ja syvennetään yhdessä. Parhaimmillaan tällainen tenttitapa on yhteistoinnallista synteesin tekoa ja osaamisen näyttöä.

Käytännössä nämä tenttikäytänteet eivät läheskään aina ole ongelmattomia. Haasteena on parien tai ryhmien muodostaminen, sillä ihmismieli janoaa oikeudenmukaisuutta ja esimerkiksi arvonta ei näytä herättävän luottamusta opiskelijoissa. Hyvin valmistautunut opiskelija ei halua kenenkään pääsevän ikään kuin ”siivellään” tentistä läpi. Toisaalta on tilanteita, joissa vähemmän valmistautunut opiskelija kokee paritentit erittäin stressaavaksi siitä syystä, että opiskelukaveri joutuu ”raahaamaan” häntä mukanaan.

Anatomian ja fysiologian opintojaksojen aikana Lapin ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmassa lähdettiin kehittämään verkkotenttiä Moodlessa, ja vähitellen kehittyi myös kaikkia osapuolia tyydyttävä, oikeudenmukainen ja pedagogisesti toimiva paritenttimalli. Yksilöinä tehtävä verkkotentti toimii seulana, jonka avulla saadaan tasavertaiset parit tai ryhmät esimer-

kiksi esseen kirjoittamiseen. Verkkotentin ansiosta opiskelija saa siis seuraavaan vaiheeseen kaverin, joka on valmistautunut yhtä paljon.

Malliin kuuluvan yksilöverkkotentin kysymykset voivat olla kaikille samoja, tai kone arpoo ne kysymyspankista. Arvottujen kysymysten kohdalla haasteena on se, että niiden täytyy olla samanarvoisia vaikeustasoltaan, jotta tentti olisi tasapuolinen. Jos taas kaikilla on samat kysymykset, täytyy tentin tekemiseen olla riittävästi tilaa, ettei vastauksia ole mahdollista nähdä opiskelukaverin tietokoneen näytöltä. Tässä voi auttaa se, että tenttiohjelma arpoo jokaiselle eri kysymysjärjestyksen. Vaihtoehtoisesti yksilöverkkotentin voi toteuttaa kokonaan etätoteutuksena. Tärkeää on tällöin asettaa tentin tekemiseen selkeä aikaraja, esimerkiksi 25 minuuttia.

Yksilöverkkotentin suorittamisen jälkeen seuraa tauko, jonka aikana opettaja muodostaa opiskelijoista parit seuraavaa vaihetta eli paritenttiä varten. Tämä tapahtuu verkkotentistä saatujen pisteiden perusteella. Moodlessa tenttitulokset saa muutamalla napinpainalluksella ladattua Excel-taulukolle, ja ohjelma lajittelee tulokset

nopeasti ja luotettavasti paremmuusjärjestykseen. Parit luodaan siten, että taulukon kaksi ensimmäistä opiskelijaa ovat pari, kaksi seuraavaa ja niin edelleen, kunnes kaikilla opiskelijoilla on pari. Samalla menetelmällä voidaan parien sijaan luoda myös tenttiryhmä. Tenttiparit ilmoitetaan opiskelijoille satunnaisessa järjestyksessä, jolloin varsinaiset tenttitulokset pysyvät salassa. Tässä toteutuksessa tentti tapahtui luokkatilassa, jossa tenttiparit jatkoivat seuraavaan vaiheeseen eli laajempien esseiden kirjoittamiseen. Työskenneltäessä etänä verkossa toteutus etenee siten, että essee avautuvat opiskelijoille yksi kerrallaan aina kun edellinen on onnistuneesti palautettu.

OSAAMISEN VARMISTAMINEN, YHTEISÖLLINEN OPPIMINEN, VERKKOTENTTI

TEHTÄVÄNANTO

Tentti alkaa siten, että jokainen tekee yksilöverkkotentin Moodlessa. Tenttikysymyksiä on noin 20–40, ja ne voivat olla monivalintakysymyksiä, oikein–väärin-väittämiä, aukko- tai yhdistelmätehtäviä. Aikaa tentin tekemiseen on 45 minuuttia. Tehtyäsi ja tallennettuasi tentin Moodlen ohjeen mukaan voit poistua tauolle. Näet saamasi pisteet tallentamisen yhteydessä.

Tauon aikana opettaja muodostaa verkkotentistä saatujen pisteiden perusteella parit siten, että kaksi eniten pisteitä saanutta on pari ja niin edelleen. Tentti jatkuu tauon jälkeen luokkatilassa, jossa parit ilmoitetaan satunnaisessa järjestyksessä, ei siis paremmuusjärjestyksessä.

Paritenttinä kirjoitatte kaksi esseetä opiskeltavasta aiheesta. Tentin kokonaisarvosana koostuu parina työstetyistä esseistä sekä yksilöverkkotentistä, jonka painoarvo arvosanasta on 1/3.

KOKEMUS

Opiskelijat ovat suhtautuneet tenttimalliin todella positiivisesti. Malli on kirjattu kurssin toteutussuunnitelmaan, mutta sitä on hyvä avata kurssin aloitustapaamisessa. Alussa tenttimalli herättää yleensä useita kysymyksiä, koska tentin toteutustapa on opiskelijoille vieras tai opiskelijoilla on huonoja kokemuksia arvotuista ryhmistä. Kuitenkin ensimmäisen tentin jälkeen he ovat olleet poikkeuksetta erittäin tyytyväisiä. Mallin oikeudenmukaisuus selkeästi viehättää, ja opiskelijat huomaavat, että tässä mallissa ei ole häviäjiä. Kaikki saavat kaverin, jonka kanssa prosessoida teoreettisesti vaikeita aihealueita. Parhaimmillaan tenttituotos voi olla myös muutakin kuin kirjallinen tuotos.

Pitää myös muistaa, että aina löytyy opiskelijoita, jotka eivät halua tehdä tenttiä yhdessä toisen kanssa. Tässä tilanteessa opiskelijalle voidaan tarjota vaihtoehtoinen tenttimistapa.

Tavoite: Oikeudenmukaisen pari- tai ryhmätentin toteuttaminen
Laajuus: Yksittäinen toteutus osana opintojaksoa
Tehtävän luonne: Pari/ryhmätentti
Tarvikkeet/etätyövälineet: Tietokoneet, Moodle, luokkatila

HAAVANHOIDON OPISKELUA SKYPEN JA PADLETIN AVULLA

Ammattiopisto Lappian hyvinvointialalla on lähihoitajaopiskelijoita koko Lapin läänin alueella. Työ- ja verkkopinnoitteisessa koulutuksessa opiskelevat opiskelijat ovat sijoittuneet maantieteellisesti pitkien välimatkojen päähän toisistaan. Pitkät etäisyydet aiheuttavat haasteita opetuksen käytännön järjestelyille. Työ- ja verk-

kopinnotteinen koulutus koostuu lähitapaamisista pienryhmissä, verkkovälitteisestä itseopiskelusta ja työssäoppimispäivistä työpaikoilla. Haasteellista on ollut saada itsenäisen työskentelyn oheen tarpeeksi yhteisiä oppimiskokemuksia ja opetustapahtumia. Haasteeseen on vastattu etäopetusjärjestelmiä hyödyntämällä.

Sulautuvan sekä käänteisen opetuksen ideat helpottavat opetuksen läpiviemistä ja erilaisten opetuskokonaisuuk-sien yhteensovittamista.

Opiskelijat tapaavat pienryhmäänsä lähitapaamisessa noin kerran kuukaudessa. Lähitapaamiset järjestetään 1–2 päivän ajan eri paikkakunnilla ympäri Lapin lääniä. Lisäksi opiskelijat opiskelevat itsenäisesti verkossa ja työskentelemällä hoitoalan työpaikoilla aidoissa oppimisympäristöissä. Opintojen sujuvan etene-misen takaamiseksi erilaiset verkko-opetusvälineet ovat näillä ryhmillä todellisessa tehokäytössä.

Pienryhmien lähitapaamisessa on mukana 3–9 opiskelijaa ja kaksi hoitotyön opettajaa. Toinen opettaja opettaa hoidon ja huolenpidon aiheisiin liittyviä kädentaitoja luokkatilassa. Tämä ryhmä harjoittelee lähipäivien ajan kädentaitoja kuten lääkkeenjakoja, insuliinin pistämistä, virtsatiekatettrin asettamista jne. Toinen opettaja opettaa Skypea avulla samaan aikaan kotonaan itsenäisesti opiskelevia opiskelijoita. Etäopetusryhmän opiskelijat voivat vuorovaikutteisesti seurata pienryhmän tapaamista Skypea kautta. Lähi- ja etäopetusryhmien opiskelijoilla on omat oppimistavoitteet ja oppimistehtävät.

Etäopiskelijat kokoontuvat yhden lähiopetuspäivän aikana kaksi kertaa 45 min–1,5 h kestäviin Skype-tapaamisiin opettajan opastuksella. Opetus on suunniteltu käänteisen luokkahuoneopetuksen idealla. Opiskelijat saavat oppimistehtävät ja teemat työstettäväksi ennen kuin varsinaisen opetustilanne tapahtuu Skypea ja Padlet-seinää hyödyntäen. Padletille opiskelijat

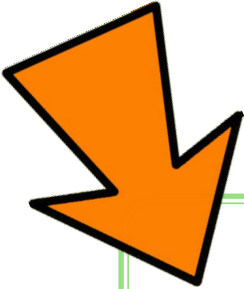

vastaavat opettajan sinne luomiin kysymyksiin opiskeltavasta aihepiiristä.

Padlet avataan opiskelijoille kahden tunnin itseopiskelutuokion jälkeen. Tällä pyritään varmistamaan se, että opiskelija opiskelee kaikki ennalta pyydetyt asiakokonaisuudet. Opiskelijat käyvät kommentoimassa ja kirjoittamassa Padlet-seinälle omat vastauksensa ja kommenttinsa. Tämän jälkeen Skypea avulla kommentoidaan ja keskustellaan Padletin sisällöstä. Kunkin tehtävän kohdalla

opettaja kommentoi vastauksia, korjaa mahdolliset väärät tiedot ja esittää lisäkysymyksiä tai vastaa opiskelijoiden esittämiin kysymyksiin. Opiskelijat saavat kommentoida vapaasti työstettäviä aihealueita, ja usein käsiteltävä aihe herättääkin vilkasta keskustelua. Skypea kautta opiskelijat voivat myös esittää kysymyksiä lähitapaamisessa oleville opiskelijoille.

Skype-tapaamisessa opettaja antaa tehtävänannon haavanhoitoon liittyen, johon perehdytään itsenäisesti kahden tunnin itseopiskelun aikana. Skype-tapaamisen aikana käydään läpi haavanhoitoon liittyviä linkkejä ja tietolähteitä, joista voit etsiä vastauksia kysymyksiin ja tietoa haavanhoidosta. Voit myös itse etsiä lisäksi luotettavia tietolähteitä internetistä tai kirjallisista lähteistä.

Valmistaudu vastaamaan kysymyksiin, jotka on muokattu erilaisiin tehtävämuotoihin (kuva, teksti tai käsitekartta) Padletille. Padletilla on valokuvia haavatyypeistä, joihin käyt kirjoittamassa, mikä haavatyypin on kyseessä tai millaisilla periaatteilla tai tuotteilla kyseistä haavaa hoidetaan.

Esimerkki: Huomaat lähihoitajana potilaalla infektoituneen haavan. Mitkä ovat infektoituneen haavan tunnusmerkit? Kuinka puhdistat haavan? Kirjaa ylös 2 esimerkkiä, millaisia haavanhoitotuotteita voidaan käyttää ja millä perusteella tuotteet valitset.

Kirjoita vähintään yksi kommentti tai oikea vastaus omalla nimellä varustettuna jokaiseen Padlet-tehtävään. Mikäli löydät uusia luotettavia lähteitä kaikkien hyödynnettäväksi, lisää ne Padletille omana kommenttikenttänään. Lopuksi tehtävistä ja vastauksista keskustellaan Skypen välityksellä.

TEHTÄVÄNANTO

Tavoite: Opiskelijoiden itsenäinen tiedon etsintä ja opiskelu; tiedon yhteisöllinen muokkaaminen verkossa

Laajuus: Osatehtävä lähihoitajien valmistavassa hoito- ja huolenpitokoulutuksessa

Tehtävän luonne: Itsenäinen opiskelu käänteisen opetuksen idealla, yhteisöllinen tehtävien työstäminen verkossa

Tarvikkeet/etätyövälineet: Skype, Moodle, Padlet, kamera, mikrofoni, mobiililaitte tai tietokone

OPETTAJAN KOKEMUS

Opettajan näkökulmasta verkko-opetus on mielenkiintoinen ja haastava työsarka. Itse pidän siitä, että verkkovälineillä voi luovasti kehittää ja kokeilla erilaisia menetelmiä opetuksen läpiviemiseksi. Minulle on tärkeää, että käytettävät opetusmenetelmät palvelevat ennen kaikkea käytännön hoitotyön taitojen oppimista. Sulautuva oppiminen ja käänteinen luokahuoneopetus luovat opiskelijoille syvällisiä oppimiskokemuksia ja oivalluksia.

Skypen käyttö opetuksessa on helppoa, ja välineen toimivuus on kiitettävää. Padletin käytön oppii nopeasti, vaikei sitä olisikaan koskaan ennen kokeillut. Verkko-opetuksen suunnittelu on varsin aikaa vievää, ja opettajan on hallittava opetettava kokonaisuus hyvin. Lisäksi oppimistavoite on hyvä olla opettajalla kirkkana mielessä, ettei erilaisten menetelmien käyttö jää pelkäksi kikkailuksi erilaisilla verkkovälineillä. Pitkien etäisyyksien vuoksi me olemme onnistuneet kehittämään verkko-opetusta niin, että se palvelee käytännön hoitotyön oppimista ja osaamista niin verkossa kuin lähipäiväopetuksessakin.

AUTENTTINEN YRITTÄJÄKOHTAAMINEN VIDEON KEINON

Autenttinen yrittäjien kohtaaminen voi tapahtua videon keinoin osallistavalla tavalla.

Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan opiskelijoiden “Yrittäminen luovilla aloilla”-opintojakson sisältöön suunniteltiin yritysvierailuja. Ryhmä oli kooltaan suuri, sillä ilmoittautuneita oli 70 opiskelijaa. Se asettikin heti alkuun omat haasteensa yritysvierailuille, joten ne päätettiin tehdä videon keinoin.

Työelämälähtöisessä opetuksessa yrittäjien kohtaaminen ja heiltä oppiminen on yksi avainasia yrittäjyyden

ymmärtämisessä. Yhteisöllinen lähestymistapa oli tärkeä, jotta opiskelijat voisivat jakaa oppimaansa annetun tehtävän eri vaiheissa. Opiskelijat jaettiin ryhmiin, ja ryhmät ohjeistettiin valitsemaan yritys, johon haluaisivat tutustua tarkemmin.

Opiskelijoita pyydettiin kirjaamaan kolme vaihtoehtoista yritystä Padlet-pohjalle, jotta välttyttäisiin päällekkäisyyksiltä yhteydenottojen osalta. Näin muut ryhmät näkisivät, mitä yrityksiä eri ryhmät ovat kontaktoimassa. Tarkoituksena oli videoida vierailu ja jakaa se muille yhteisen Padlet-pohjalle luodun “katsomon” kautta, jolloin yhteisöllisyys olisi mukana oppimisessa.

Opiskelijat saivat ohjeeksi kirjoittaa alustavia kysymyksiä Padlet-pohjalle ja lopulliset kysymykset Moodlen keskustelualueelle. Tässä ideana oli mahdollisuus nähdä myös muiden laatimia kysymyksiä ja halutessaan hyödyntää niitä omassa haastattelussa.

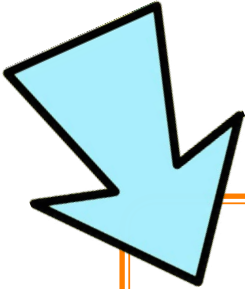
Lopuksi jokaista opiskelijaa kehoitettiin tutustumaan kaikkiin yrityshaastatteluihin. Ryhmien kesken suoritettiin ristiinarviointi, jossa ryhmät jaettiin arviointipareiksi. He katsoivat toistensa videot ja antoivat sisällöstä palautteen. Opettaja antoi myös kirjallisen palautteen videoista “katsomona” toimivalle Padlet-pohjalle, jossa opiskelijoiden ristiinarviointit myös olivat. Opiskelijat olisivat toivoneet vielä yhteistä katseluhetkeä, “ensi-iltaa”, jossa oltaisiin koko opiskelijaryhmän kanssa katsottu kaikki videot yhdessä läpi.

Opintojakson aikana tämänkaltaisen tehtävänannon kautta päästiin vierailemaan 13 yrityksen luona videoiden kautta. Opettaja teki esimerkinomaisesti myös muutaman haastattelun eri välineitä ja alustoja hyödyntämällä. Sen takia yrityshaastatteluita kertyikin lopulta vielä neljä lisää, joista yksi YouTube-streamauksen avulla, kun yrittäjä oli samassa tilassa opettajan kanssa, ja toinen etähaastatteluna. Lisäksi kännykällä ja editoimalla opettaja työsti yhden esimerkkihaastattelun, ja etätunnille kutsuttiin myös yksi yrittäjävieras

vastaamaan jo ennakolta Padlet-virtuaaliseen koottuihin kysymyksiin, joiden avulla opettaja haastatteli vierasta.

Opintojaksolle suunnitellun yritysvierailun avulla haluttiin opiskelijoille antaa kattava näkökulma hyvinkin erilaisista yrityksistä. Samalla sen tarkoituksena on opettaa valitun tehtävänannon kautta, kuinka haastatteluja voidaan tehdä useammalla tavalla ja toisille jakaen. Tekninen osaaminen ei ollut vaatimus, ja opiskelijat ohjeistettiin tekemään haastattelu “kevyesti” ja luovin keinoin.

Opiskelijoiden keräämien haastatteluiden kautta tuli esille yrittäjien kohtaamat haasteet ja mahdollisuudet, arjen rutiinit ja intohimon tärkeys alaan ja vapaus sekä vastuu, jota heidän arkensa pitää sisällään.

TEHTÄVÄNANTO

Valitkaa ryhmänne kanssa yritys, jota haluatte haastatella, ja kaksi varavaihtoehtoa. Jättäkää Padlet-virtuaalisinälle muille ryhmille ehdotuksenne näkyviin, jotta päällekkäisyyksiä ei tule. Pohtikaa, millä kysymyksillä lähestyisitte yrittäjää, ja kirjatkaa kysymykset myös Padlet-seinälle. Muutkin ryhmät voivat halutessaan varastaa ja parastaa kysymyksiä omaan käyttöön. Sopikaa haastatteluaika yrityksen kanssa.

Päätäkää, millä keinoin haastattelu tehdään. Haastattelun videointi voidaan tehdä eri keinoin kevyesti kuvaamalla kännykällä, videokameralla, etähaastatteluna hyödyntäen Skype- tai appear.in-sovelluksia ja siitä Screencast-O-Matic-ruudun-kaappauksen kautta, YouTube Stream -taltioinnin kautta jne. Halutessanne voitte editoida haastattelun.

Lopuksi julkaiskaa video ja jakakaa linkki yhteiseen “katsomoon”, joka muodostetaan Padlet-alustalle. Katsokaa muiden tuotokset ja vertaisarviointin kautta arvioikaa toisen ryhmän haastattelu ja kirjoittakaa palaute “katsomoon” videon alle. Videon avulla pyritään saamaan mielikuvaa ja näkökulmaa luovan alan yrittäjästä. Video on maksimissaan 10 minuutin pituinen.

Tavoite: Yrittäjyyden ymmärrys autenttisen kohtaamisen kautta

Laajuus: 5 op (osatehtävä opintojaksosta)

Tehtävän luonne: Ryhmätö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Mobiililaitte, videokamera tai tallentava etätyöväline kuten Skype/appear.in + Screencast-O-Matic, YouTube Stream, tarvittaessa videoeditointiohjelma, Padlet-virtuaalisena

OPETTAJAN KOKEMUS

Opiskelijat kiittelivät mahdollisuutta kuulla monien yritysten tarinoita, jotka kannustivat ja auttoivat ymmärtämään yritystoimintaa paremmin. Osa koki oman kynnyksensä yrittäjyyteen madaltuneen kuullessaan yritystarinoita. Jos yritysvierailut olisi toteutettu yhtenä isona ryhmänä tai kutsuttu pari yrittäjää tunnille, näkökulma olisi ollut suppeampi. Nyt saatiin valtava kattaus inspiroivia yritystarinoita.

Haasteina olivat tietysti äänen- ja kuvanlaadun ”amatöörimäisyys”, kuten opiskelijat asian ilmaisivat ja kommentoivat sen häirinneen katsomiskokemusta. Kuitenkin useat mainitsivat näiden olevan toissijaisia häiriötekijöitä, koska yrittäjien tarinat olivat mielenkiintoisia. Itse pyrin madaltamaan tätä kynnystä työstämällä haastatteluja sekä mobiililaitteen avulla että etähaastatteluina. Jokainen sai opintojakson puitteissa kuultavaksi yhteensä 12 opiskelijoiden tekemää ja neljä minun tuottamaa haastattelua, mikä on mielestäni loistava saldo sen osalta, että vaihtoehtona olisi ollut parin yrittäjän kutsuminen tunnille. Samoin he pääsivät itse vaikuttamaan yrittäjien valintaan ja haastattelukysymysten tekemiseen, joka tapahtui yhteisöllisesti; samalla muutkin saivat toistensa tekemisestä vinkkejä omaan työskentelyyn.

KUVATAITEILIJAN TULONMUODOSTUS KÄÄNTEISESESTI JA PELILLISTÄEN

Kuvataiteilijan tulonmuodostuksen katsotaan Lapin ammattikorkeakoulun kuvataiteen koulutusohjelmassa muodostuvan kolmesta kanavasta yhdessä tai erikseen: teosmyynti tai teokseen liittyvien oikeuksien myynti, omaan substanssi-alueeseen liittyvät toimeksiannot tai palkkatyö.

Kuvataiteen opiskelijoille toteutettu opintosältö keskittyi teosmyyntiin, teokseen liittyvien oikeuksien myyntiin ja oman substanssialueen toimeksiantoihin liittyvään, tulonmuodostuksen kannalta oleelliseen osaamisen kehittämiseen. Palkkatyössä näitä asioita on hyvä tietää, mutta palkanmaksun perusteena on yleensä, samoin kuin toimeksiannoissa, kuvataiteilijan substanssiosaaminen eli kuvantekotaidot.

Opintosisältöä suunniteltaessa lähdettiin kehittämään itsenäisenä työnä suoritettavaa kokonaisuutta, jonka lopputuloksena opiskelijalle kertyy tietoa seuraavista kompetensseista:

1. kuvataiteilijan tulonmuodostuksesta digitaalisessa ympäristössä (digitaalisen kuvan tekijänä)
2. tekijänoikeuksista,
3. sopimuksista,
4. mahdollisista jakelukanavista,
5. maksuliikenteestä,

6. tuotteistamisesta ja asiakashallinnasta,
7. hinnoittelusta,
8. yrittäjämäisen toiminnan suunnittelusta ja kevytyrittäjyydestä,
9. markkinoinnista sekä rahoituksesta.

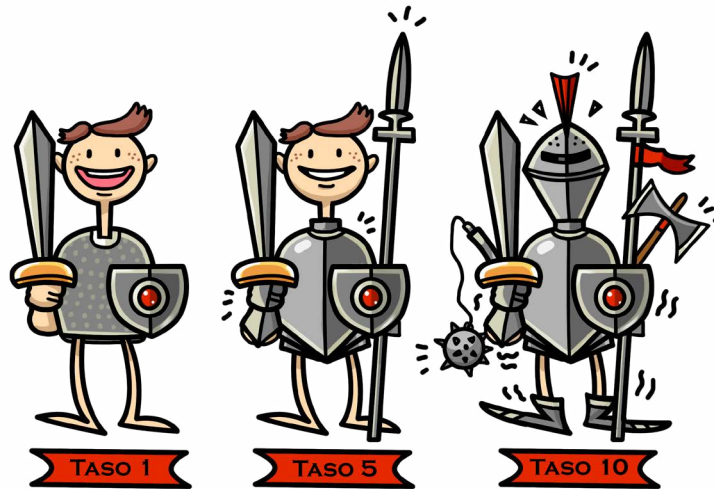
Tiedonhankintaosaaminen integroitiin tähän kokonaisuuteen kirjaston kanssa. Pedagogisesti opintosisältö hyödynsi käänteistä oppimisen muotoa. Jokaisen opiskelijan tuottamaan materiaaliin tutustui prosessin aikana ainakin kaksi opiskelijatoveria antaessaan vertaisarvioinnin.

Yhdeksän edeltävän tason kautta opiskelijalle kerääntyi tietoa, josta muodostuneen ymmärryksen avulla hän pystyi tekemään itselleen 10. tasolla tulonmuodostuksen toimintasuunnitelman. Kymmenennen tason vastauksesta arvioitiin kompetenssien saavuttaminen.

Opiskelijoiden osallistaminen on verkko-opetuksen keskeisiä haasteita. Pelillisuus, mediaelementit ja visuaalisuus voidaan mieltää osallistamista lisääviksi elementeiksi. Pelillisuus verkko-opetuksessa on tehokas tapa lisätä opiskelijan motivaatiota työn tekemiseen, ja visuaalisuus ja mediaelementit tekevät verkkokokonaisuuden helpommin lähestyttäväksi. Kuitenkin osallista-

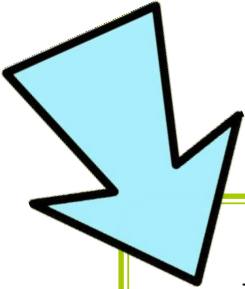
misen päätekijä näyttäisi olevan verkko-opintokokonaisuuden sisällön tarpeellisuus ja hyöty. Opintojakson sisältö ja pakollisuus sekä omat tarpeet suhteessa isompaan henkilökohtaiseen tavoitteeseen nousevatkin usein tärkeimmiksi osallistamista lisääviksi tekijöiksi.

Osallistamista lisättiin tällä opintojaksolla henkilökohtaistamisen keinoin, eli opiskelija työsti kaikissa vaiheissa itselleen oman tulonmuodostuksen tueksi materiaalia. Pelillisiä elementtejä pilottiin tuotiin rakentamalla kokonaisuus taso kerrallaan aukeavaksi. Edellinen taso tuli suorittaa palauttamalla sen tason tehtävä ennen kuin seuraava taso aukeaa. Jokaisella tasolla kerätty osaaminen auttoi seuraavilla tasoilla suoriutumisessa. Jokaisella tasolla on pohjamateriaalia, tiedonhankintatehtävä ja kirjoitustehtävän kuvaus, jonka perusteella tehtävä suoritetaan. Pelillisyydellä pyrittiin muokkaamaan opintokokonaisuudesta kiinnostavampi ja helpommin lähestyttävä, tieto kerättiin paloina ja edistymistä oli helppo itsekkin seurata.

Tarkkojen arviointiperusteiden kautta opettajat ohjasivat ja antoivat palautetta sekä vertaisarviointia suoritettiin. Vertaisarviointi toteutettiin kirjallisesti Moodlen alustalle eri tasojen yhteyteen. Tällä pyrittiin myös siihen, että opiskelijat vaihtavat ja saavat uusia näkökulmia samassa tilanteessa olevan kuvataiteilijan tulonmuodostuksen suhteen.

YRITTÄJYYS, PELILLISYYS, KÄÄNTEINEN OPPIMINEN

TEHTÄVÄNANTO

Tavoitteesi on tällä kurssilla tehdä digitaalisuutta ja kuvataiteilijan osaamistasi hyödyntävä tulonmuodostussuunnitelma vuoteen 2020 asti. Kurssi suoritetaan tämän Moodle-oppimisympäristön tehtävillä itsenäisen tiedonhankinnan metodilla.

Määrittelemme ensin lähtökohtia, osaamistasi, tuotteitasi ja osaamistasi ja sitten markkinoita ja mahdollisuuksia, ja etenemme hinnoittelun ja sopimusten kautta tulovirtojen hallintaan ja lopulliseen suunnitelmaan.

Opettajat ohjaavat tarvittaessa tiedonhankintaa tai tehtävien sisällön tuottamista, lisäksi tekninen tuki on saatavilla.

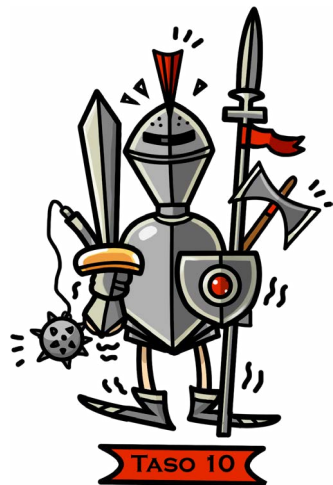
Suoritat jokaisella tasolla myös vertaispalautteen kahdelle opiskelijatoverillesi Moodle-alustalle annettujen arviointiperusteiden mukaisesti. Kokonaisuudesta teet itsearviointin samoilla arviointiperusteilla. Arvosana perustuu omaan suoritukseesi, vertaisarviointiisi ja itsearviointiisi. Arvioinnissa painottuu suunnitelmäsi toteutettavuus, digitaalisuuden hyödyntäminen ja yrittäjämäinen asenne.

Kurssissa on kymmenen tasoa, jotka aukeavat, kun edellinen taso on suoritettu palauttamalla ohjeen mukainen tehtävä alueelle. Jokaisella tasolla sinulla on käytössäsi uudet ohjeet ja materiaalit sekä uusi tiedonhankintatehtävä, joiden avulla voit suorittaa kurssin ja kyseisen tason.

OPETTAJAN KOKEMUS

40 opiskelijaa, eli jokainen osallistuja, teki pilotissa tulonmuodostussuunnitelmansa, ja kaikki toteuttavat sitä niin hyvin kuin mahdollista edelleen. Palautuksia kertyi eri tasoille yhteensä 400 kappaletta sekä vertaispalautteet ja itsearviointit. Haastatteluissa annettu palaute oli pääosin positiivista, mutta osallistamisen tärkeimmäksi tekijäksi ei mielletty muotoa vaan omalta kannalta hyödylliseksi koettu sisältö, ja tämä olikin opettajan kannalta monella tapaa hyvä havainto.

Paloiksi jaettu ja käänteistä oppimista verkossa hyödyntävä muoto helpotti varsin asiapitoisen sisällön haltuunottoa. Jatkossa jaettava materiaali olisi kuitenkin hyvä työstää jokaiselle tasolle yhdeksi sähköiseksi kokonaisuudeksi, ja jokaiselle tasolle voisi lisätä johdantovideon tai esim. H5S-animaation.

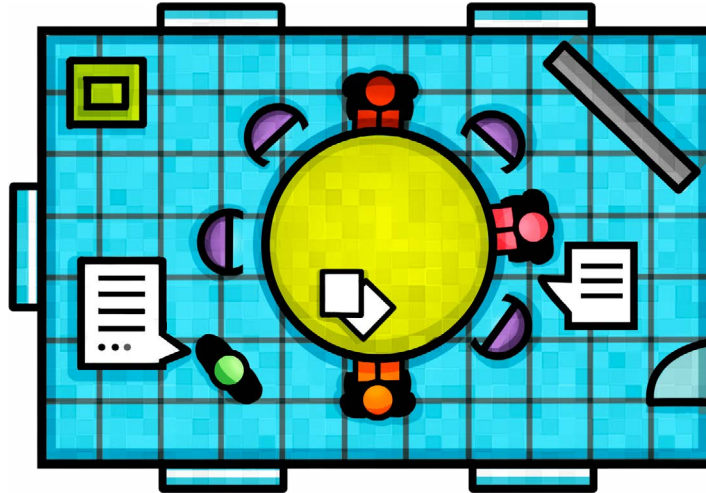
Tavoite: Digitaalisuutta ja kuvataiteilijan osaamista hyödyntävän tulonmuodostussuunnitelman laatiminen/toteuttaminen

Laajuus: 3 op

Tehtävän luonne: Verkossa suoritettava itsenäinen tiedonhankintatehtävä

Tarvikkeet/etätyövälineet: Tietokone, Moodle-alusta, tekstinkäsittelyohjelma, nettiselain, verkkoyhteys, kirjastokortti

JOHDON NEUVOTTELUHUONE

Koko syyslukukauden kestävä Toimiva yritys-opintojakso toteutettiin projektiopintoina. Opintojakson osaamistavoitteena oli, että opiskelija osaa soveltaa oppimiaan kirjanpidon, palkanlaskennan, työoikeuden, myynnin ja markkinoinnin taitoja sekä viestintää ja ruotsin kieltä liiketalouden tehtävissä. Opintojaksoa varten rakennettiin Johdon neuvotteluhuone -työtila Moodle-oppimisympäristöön, jossa opiskelijat työskentelivät.

Opintojaksossa tähdättiin autenttiseen oppimiseen. Autenttinen oppiminen painottaa yhteisöllistä oppimista ja työelämään kiinteästi sitoutuvia oppimissisältöjä (Teräs 2016). Opiskelijoiden on helpompi motivoitua oppimaan, jos

oppimistehtävät kytkeytyvät omaan työhön tai tulevaan työhön ja haastavat opiskelijoita ajattelemaan ja ratkaisemaan ongelmia alan ammattilaisten tapaan (Leppisaari, Maunula, Herrington & Hohenthal 2011). Motivoiva oppimisympäristö vastaa ammattilaisen työssään kohtaamia todellisia, ratkaisemista vaativia ongelmia sekä heijastaa puitteita, joissa opiskeltavia tietoja ja taitoja tullaan käyttämään.

Opintojaksolla opiskelijat jaettiin tiimeihin Kanban-jaottelun mukaisesti To do-, Doing- ja Done-vaiheisiin. Ryhmätöissä oli tärkeintä käydä heti alussa läpi, mitä jokaisen tehtäviin kuuluu. Opinnot aloitettiin lähiopetuspäivillä, jolloin teh-

tävä esiteltiin, ohjeistus annettiin, tiimit muodostettiin ja laadittiin työskentelyaikataulut. Koska suurimmalle osalle opiskelijoista kirjanpito ja palkanlaskenta olivat kokonaan uusia aihealueita, työskentely ohjeistettiin aloittamaan vasta, kun opinnot ovat siinä vaiheessa, että jokainen hallitsee kirjanpidon peruskirjaukset. Tiimeissä opiskelijat työskentelivät case-yrityksen toimitusjohtajan, hallituksen puheenjohtajan, hallituksen jäsenten, kirjanpitäjän, tilintarkastajan ja talousosaston muiden työntekijöiden rooleissa.

Kullekin tiimille oli varattu kansiot asiakirjojen tallentamiseen työn kussakin vaiheessa. Tiimit tallensivat kirjanpidosta kuukausittain päivä- ja pääkirjat. Lisäksi kansioihin tallennettiin tuloslaskelmat ja taseet, tilinpäätösasiakirjat, tilintarkastuskertomus ja tilinpäätösanalyysi.

Moodle-työtilaan laadittiin toteutus, joka simuloi pienen liiketoimintaa harjoittavan Digi&Data Oy:n ulkoisen laskentatoimen prosessia ja sen kytkeytymistä päätöksentekoon yrityksen tilikauden aikana. Ulkoinen laskentatoimi huolehtii taloudellisen tiedon tuottamisesta liiketoiminnasta yrityksen sidosryhmille päätöksentekoa varten. Kirjanpito laadittiin tilikaudelta, ja tilikauden päättyessä laadittiin tilinpäätös ja tilinpäätösasiakirjat Netvisor-kirjanpito-ohjelmalla. Lisäksi tuli laatia henkilöstökertomus, tehdä tilintarkastus, analysoida toiminta sekä laatia lehdistötie-

dote suomen ja ruotsin kielellä. Näiden laatimisen jälkeen tilinpäätös on allekirjoitettava, tarkastettava, vahvistettava ja rekisteröitävä.

Digi&Data Oy:n tilinpäätös vahvistettiin ja päätös voitonjaosta tehtiin ryhmien valmistelemissa ja pitämissä Digi&Data Oy:n osakeyhtiölain säädösten mukaisissa hallituksen kokouksissa ja yhtiökokouksissa. Osakeyhtiölaissa (624/2006 3 §) säädetään, että varsinaisen yhtiökokouksen tulee päättää yhtiön tilinpäätöksen vahvistamisesta. Tämän lisäksi varsinaisen yhtiökokouksen tulee päättää taseen osoittaman voiton käyttämisestä eli käytännössä siitä, kuinka paljon osinkoa voidaan jakaa vai säädetäänkö osa voitosta esimerkiksi myöhempiä investointeja varten.

Viestintä ryhmän jäsenten kesken on tärkeää. Tehtävien siirrossa toisille tiimin jäsenille käytettiin viestikapulana tiimin blogia. Myös pöytäkirjat tallennettiin blogiin. Tiimeillä oli käytössään myös appear.in-neuvottelutila, jossa he voivat tarvittaessa tavata toisiaan. Ohjaus tapahtui appear.in-neuvottelutilassa ryhmittäin, keskustelualueiden kautta sekä yksilöohjauksena Skypessä sekä sähköpostitse. Opintojakso päättyi joulukuussa tiimien pitämiin hallituksen kokouksiin ja yhtiökokouksiin. Hallituksen kokouksissa tilinpäätös käsiteltiin ja allekirjoitettiin sekä tehtiin voitonjaokoehdotus. Yhtiökokouksissa päätettiin tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä voitonjaosta.

LÄHTEET: Leppisaari, I., Maunula, M., Herrington, J. & Hohenthal, T. 2011. Developing More Authentic e-Courses: Working Life Mentoring through Social Media. Teoksessa T. Bastiaens & M. Ebner (toim.) Proceedings of ED-MEDIA 2011--World Conference on Educational Multimedia, Hypermedia & Telecommunications. Lisbon, Portugal: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE), 1368–1377. Viitattu 24.11.2017 <https://www.learntechlib.org/p/38046/>.

Teräs, H. 2016. Design Principles of an Authentic Online Professional Development Program for Multicultural Faculty. Acta Universitatis Tampereensis 2131. Tampere: Tampere University Press.

Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624.

TEHTÄVÄNANTO

Opintojaksolla muodostetaan tiimit Kanban-jaottelun mukaisesti To do-, Doing- ja Done-vaiheisiin. Ryhmätöissä on tärkeintä käydä jokaisen tehtäväkuva läpi. Aloittakaa työskentely siinä vaiheessa, kun jokainen hallitsee kirjanpidon peruskirjaukset. Tiimeissä työskentelette eri rooleissa; case-yrityksen toimitusjohtajan, hallituksen puheenjohtajan, hallituksen jäsenten, kirjanpitäjän, tilintarkastajan ja talousosaston muiden työntekijöiden rooleissa.

Hyödyntäkää teille varattuja kansioita asiakirjojen tallentamiseen työn kussakin vaiheessa. Tallentakaa kansioihin kirjanpidon päivä- ja pääkirjat kuukausittain, tuloslaskelmat ja taseet, tilinpäätösasiakirjat, tilintarkastuskertomus ja tilinpäätösanalyysi.

Viestikää ryhmän jäsenten kesken. Käyttäkää blogia tehtävien siirrossa toisille tiimin jäsenille ja tallentakaa pöytäkirjat blogiin. Teillä on käytössä appear.in-neuvottelutila, jossa voitte tarvittaessa tavata toisianne.

Ohjausta on tarjolla appear.in-neuvottelutilassa ryhmittäin, keskustelualueiden kautta sekä yksilöohjauksena Skypessä sekä sähköpostitse. Opintojakso päätetään tiimien pitämiin hallituksen kokouksiin ja yhtiökokouksiin. Päättäkää lopuksi yhtiökokouksissa tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä voitonjaosta.

Tavoite: Ryhmissä tehtävien yhteisten tavoitteiden saavuttaminen ja opiskelijoiden omien aikataulujen yhteensovittaminen, ryhmässä työskentelyn tekeminen joustavammaksi, autenttisen oppimisen lähestymistapa

Laajuus: 5 op

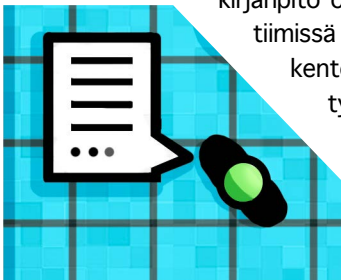
Tehtävän luonne: Tiimityö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Moodle, appear.in, blogi, Netvisor

OPETTAJAN KOKEMUS

Toteutus simuloi pienen osakeyhtiön ulkoisen laskentatoimen prosessia ja sen kytkeytymistä päätöksentekoon yrityksen tilikauden aikana. Tavoitteena oli, että lukukauden aikana opiskellut asiat nivoutuvat projektissa selkeäksi kokonaisuudeksi ja opiskelijat tunnistaisivat, miten kirjanpidon tuottamaa tietoa käsitellään ja hyödynnetään. Opiskelijat olivat aktiivisesti yhteydessä keskenään sekä kysyivät ja vaihtoivat tietoa blogeissa. Myös opettajien ohjausta tarvittiin.

Projekti antoi lisähaastetta myös niille opiskelijoille, joille kirjanpito oli tutumpaa. Heitä ohjeistettiin toimimaan tiimissä esimerkiksi tilintarkastajina. Verkkytyöskentely ja Kanban-jaottelu helpottivat tiimien työn seuraamista, koska ohjaavat opettajat näkivät kaiken aikaa, missä vaiheessa tiimit olivat menossa. Virtuaalisen projektityöskentelyn tila on monistettavissa ja taipuu helposti myös muiden projektien toteuttamiseen.

BLOGILLA OSAAMINEN NÄKYVIIN

Lapin ammattikorkeakoulun / Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin tavoitteena on opastaa opiskelijat ensimmäisestä lukukaudesta asti keräämään pilveen näytteitä osaamisestaan. Opintojensa aikana opiskelija kokeilee eri työvälineitä ja valitsee niistä itselleen sopivimmat tavat osoittaa osaamistaan.

Toisen vuoden Tourism-koulutusohjelman yli 30 tutkinto- ja vaihto-opiskelijaa opiskeli yhteensä 15 opintopistettä Ecommerce- ja Marketing and Selling Tourism Services -opintopaketoissa, joissa osaaminen tuotiin näkyviin blogin avulla. Blogin hyödyntäminen jakaantui kahteen eri osioon: blogi toimi ammatillisen kehittymisen välineenä, ja lisäksi blogin avulla tuotettiin osaaminen näkyväksi ryhmässä oppimispäiväkirjan muodossa. Opiskelijat siis harjoittelivat käyttämään blogia sekä ammattimaisesti että oman osaamisensa brändäykseen.

Oppimispäiväkirjaa varten tehtävänä oli luoda ryhmäblogi Blogger-työkalulla. Ryhmäblogiin päädyttiin, jotta opiskelijat sparrasivat toisiaan ryhmän sisällä, ja toisaalta opettajan ajan säästämiseksi, sillä tässä toteutuksessa blogi oli vain yksi tehtävistä. Blogger valittiin, koska opiskelijoilla on oppilaitostunnukset G Suite for Educati-

on -työkaluihin, joita ovat esimerkiksi Google-dokumentit, YouTube ja Blogger.

Opiskelijat kirjoittivat ryhmäblogeihinsa opiskelupäiväkirjana yhteensä yhdeksän postausta opintojaksojen teemoista. He esimerkiksi valitsivat jonkin itselleen uuden sosiaalisen median työkalun, kokeilivat sitä ja kirjoittivat käyttökokemuksistaan sekä pohtivat, miten työkalua voisi käyttää matkailuyrityksessä. Lisäksi opiskelijoiden tuli kommentoida toistensa postauksia, jolloin he pääsivät oppimaan toisiltaan ja postauksella oli muutakin lukijakuntaa kuin arvioiva opettaja.

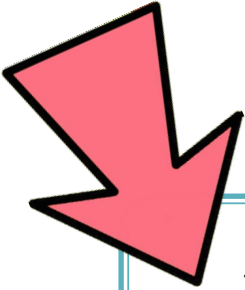
Opiskelijat pääsivät bloggaamaan myös ammattimaisesti, sillä toisena tehtävänä oli kirjoittaa blogipostaus toimeksiantajan Lapland the Magazine -blogiin. Toimeksiantaja opasti, kuinka kirjoittaa hakukoneoptimoinnin ja muiden bloggaussääntöjen mukaisesti ammattimainen postaus. Jokainen sai valita mieleisensä aiheen, kunhan se oli mielenkiintoinen Lappiin saapuvalla matkailijalle. Aiheet vaihtelivat rakkaista harrastuksista paikallisen vinkkeihin tai vaihto-opiskelijan kokemuksiin elämästä arktisissa olosuhteissa. Kaikki blogipostaukset julkaistaan vuoden mittaan, joten opiskelija voi esittää blogiinkin näytteenä julkaistusta postauksestaan. Tämän julkaistavan postauksen

kirjoittamisessa opittuja taitoja opiskelijat hyödynsivät myös opiskelupäiväkirjapostauksissaan.

Tavoitteena oli siis paitsi käyttää blogia opiskelupäiväkirjana, myös opetella bloggaamaan niin, että taidot mahdollisesti hyödyttäisivät myös tulevaa työnantajaa tai ainakin omaa uraa. Arvioinnissa otettiin huomioon sisällön lisäksi hakukoneoptimointi, eettisyys, blogialustan monipuolinen käyttö sekä tarinan, kuvan ja videon käyttö sisältömarkkinoinnin keinoina.

Blogien osoitteet jaettiin Moodlessa opintojakson työtilassa, joten ne olivat kaikkien nähtävissä alusta asti. Opiskelijat kommentoivat muitakin kuin sitä vaadittua sosiaalisen median postausta. Samalla he näkivät, mitä ja miten muut kirjoittivat, jolloin he pystyivät oppimaan toisiltaan, ja taisipa siellä tulla hieman kilpailuakin. Blogien täytyi olla avoimia opintojakson ajan, mutta sen jälkeen opiskelijat saavat poistaa ne niin halutessaan.

TEHTÄVÄNANTO

1. Blogi opiskelupäiväkirjana

Luokaa ryhmällemme blogi esim. Blogger-työkalulla.

Kirjoittakaa postauksia annetuista aiheista.

Otsikoikaa postaukset itse. Älkää unohtako avainsanoja.

► Sisältö on kaikkein tärkein. Älkää toistako, mitä opettaja sanoi aiheesta, vaan kertokaa mitä opite, omia kokemuksianne aiheesta, antakaa lisätietoa, mitä medioissa aiheesta on puhuttu viime aikoina, ja pohtikaa aihetta matkailuliiketoiminnan näkökulmasta.

► Kiinnittäkää alusta asti huomiota otsikoiden, kuvien, avainsanojen jne. nimeämiseen hakukoneoptimoinnin kannalta. Älkää tyytykö mallipohjaan, vaan kokeilkaa, mitä kaikkea blogialustalle voi tehdä.

► Blogipostauksen tyyli saa olla rento mutta kuitenkin ammattimainen. Tarkastakaa lähteiden merkintä ja kuvien käyttöluvut. Postauksissa suositetaan kysymyksiä, listauksia ja lyhyitä kappaleita. Tehokasta sisältöä ovat myös kuvat ja videot. Pituus on sopiva, kun postauksen jaksaa lukea loppuun asti.

2. Ammattimainen blogipostaus toimeksiantajalle

Kirjoita blogipostaus aiheesta, joka on Lappiin saapuvalle matkailijalle mielenkiintoinen. Mieti, mitkä ovat sisällöstä nousevia avainsanoja ja -fraaseja. Käytä niitä hakukoneoptimoinnin ohjeiden mukaisesti, mutta muista, että sisältö on tärkein. Kiinnitä erityistä huomiota siihen, miten lähteet merkitään verkossa sekä mitä kuvamateriaalia voi käyttää ja miten.

OPETTAJAN KOKEMUS

Alkukankeuden jälkeen opiskelijat heittäytyivät mielellään kirjoittamaan totuttua rennompaan tyyliin. He lukivat ja kommentoivat toistensa postauksia enemmänkin kuin tehtävänannossa vaadittiin. Osa aikoi jatkaa bloggaamista. Erityisesti yhteys toimeksiantajalle kirjoitettaviin postauksiin oli onnistunut. Sen avulla opiskelijat oppivat kiinnittämään huomiota bloggauksen reunaehtoihin näkyvyyden ja eettisyyden kannalta.

Miltei joka ryhmässä on opiskelija, joka ei halua olla tunnistettavissa avoimessa verkossa. Vaikka Bloggeriin kirjaudutaan opiskelijatunnuksilla, profilitietoja voi muokata halutessaan niin, ettei opiskelijaa sieltä tunnista. Opintojakson ajan blogin täytyi olla avoin, mutta opiskelijat saavat poistaa blogin opintojakson jälkeen.

Opettajalle haastavinta on löytää aika ryhmäblogin ohjaamiseen ja kommentointiin opintojakson aikana. Palautteenanto pelkästään lopussa ei riitä.

Sekä itsearvioinnissa että kerätyn palautteen kautta blogitehtävät saivat huomattavan positiivista palautetta. Opiskelijat näkivät bloggaustaidon hyödyllisyyden sekä arvostivat sitä, että pystyivät näyttämään osaamisensa muutoin kuin totuttuun tapaan raportilla.

Tavoite: Osaamisen näyttäminen ammattimaisen blogin kautta
Laajuus: Esim. 2 op
Tehtävän luonne: Yksilö-, pari- tai ryhmätyö
Tarvikkeet/etätyövälineet: Jokin blogialusta, Moodle

OSALLISTAVAA MYYNTIPITSAUSTA

Yrittäminen luovilla aloilla -opintojakso oli suunnattu Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan kaikille kolmannen vuosikurssin opiskelijoille. Opiskelijaryhmä itsessään oli hyvin heterogeeninen, ja osallistujia olikin tiedekunnan kaikilta suuntautumisaloilta. Ryhmän heterogeenisuutta lisäsi se, että eri suuntautumisalojen opintosuunnitelmat poikkeavat toisistaan huomattavasti. Näin ollen myös opiskelijoiden osaaminen poikkesi toisistaan huomattavasti. Toisaalta myös opiskelijoiden taustat erosivat erittäin paljon toisistaan. Osalla oli jo kokemusta yrittäjyydestä, ja osalla oli jopa yritystoiminta jo käynnissä. Toisaalta mukana oli myös niitä, jolle aihe ei ollut millään tavalla tuttu.

Opintojakson haaste oli se, että kyseessä oli verkko-oppimisympäristöihin tottumaton opiskelijaryhmä, ja tämän takia käytössä olleet etätyökalut olivat uusia opiskelijoille. Tästä syystä ensimmäisistä kontaktitunneista osa oli varattu

työvälineiden perehdyttämiseen. Kyseessä oli iso opiskelijaryhmä; ilmoittautuneita opintojaksolle oli noin 70. Opiskelijaryhmän koko loi haasteen sille, miten heidät saadaan osallistettua etänä ja kasvokkain.

Voisikin sanoa, että lähtötilanne oli haasteellinen mutta ennen kaikkea erittäin mielenkiintoinen mahdollisuus kokeilla uusia tapoja osallistaa sekä toteuttaa käytännönläheinen yrittäjyyden opintojakso isolle opiskelijaryhmälle suurelta osin verkon välityksellä. Ensimmäinen ja viimeinen tapaamiskerta oli paikan päällä kasvokkain.

Muuten opetus tapahtui verkon välityksellä.

Yhtenä tärkeimpänä lähtökohtana opintojaksolle oli kaikkien opiskelijoiden aktiivinen osallistaminen tekemiseen. Tehtävänanto ei saanut rajoittaa liikaa opiskelijoiden omaa luovuutta, olihan kyseisen opintojakson nimi ”Yrittäminen luovilla aloilla”. Opintojakson tehtävissä annettiin opiskelijoille raamit, joiden sisälle tuotos oli tehtävä. Opiskelijat haastettiin miettimään sisällön lisäksi myös toteutustapa, millä sisältö esitetään.

Opintojakson yhtenä tehtävänä oli tehdä ”myyntipitsaus”-video omasta liikeideasta. Opiskelijat saivat, itse muodostamissaan ryhmissä, innovoida liikeidean sekä tehdä siitä maksimissaan kol-

men minuutin mittaisen ”myyntipitsaus”-videon. Videon toteutustapa oli täysin vapaa, mutta sisällön tuli olla myyvä. Viimeisellä kontaktitunnilla opiskelijat kerääntyivät isoon auditorioon, valot himmennettiin, myyntipitsaukset katsottiin ryhmä kerrallaan lävitse ja opiskelijat kirjasivat itselleen ylös avainkohtia jokaisesta videosta.

Vertaisarviointia varten oli rakennettu äänestyskaavake Mentimeter-ohjelmalla, jossa jokaisella opiskelijalla oli käytössään 100 pistettä. Opiskelijat saivat henkilökohtaisesti ja anonyymisti jakaa nämä pisteet eri ryhmille haluamallansa tavalla. Pisteitä pystyi myös muuttamaan ”lennosta” niin halutessaan esimerkiksi jokaisen katsotun videon jälkeen.

Eryyisesti kun kyseessä on iso opiskelijaryhmä, saa Mentimeterillä tai vastaavan tapaisella ohjelmalla helposti osallistettua opiskelijoita toimintaan. Sen avulla voidaan tehdä pikakyselyitä, äänestyksiä, sanapilviä tai vastaavia nopeasti, ja tulokset näkyvät liveinä. Ohjelma toimii erittäin hyvin myös mobiilisti. Raskaankin sisällön saa paloiteltua pienempiin suupalasiin, kun rakenteeseen otetaan mukaan osallistavia elementtejä. Toisaalta tämän tyyppisellä ohjelmalla voidaan myös testata sitä, kuinka hyvin tieto ja taito ovat välittyneet opiskelijoille, ja keskittyä kokonaisuuksiin, jotka ovat opiskelijoille haasteellisia.

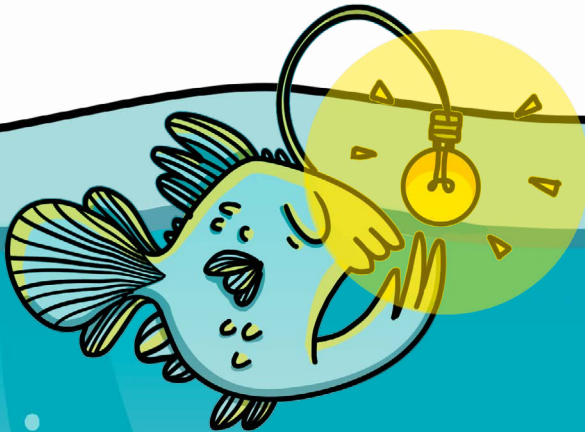

TEHTÄVÄNANTO

”Myyntipitsaus”-video: Innovoikaa omassa ryhmässänne (4–5 henkilöä) uusi liikeidea. Liikeidean ei ole pakko olla täysin uutta liiketoimintaa, vaan myös pyörän saa keksiä uudelleen, kunhan sillä on kilpailuetu vanhaan pyörään verrattuna.

Tuottakaa tästä liikeideasta maksimissaan kolmen minuutin myyntipitsausvideo. Videon on tarkoitus olla myyvä. Tavoitteena on saada myytyä teidän liikeideanne katsojalle kolmessa minuutissa. Sisällöllisesti videolla ei ole muita vaatimuksia kuin että se on videon muodossa. Videossa saa näytellä, se saa olla animoitu, se saa olla dubattu ja se saa olla tekstitetty. Vain taivas ja mielikuvituksenne ovat tässä rajana.

Palauttakaa linkki videoonne viimeiseen kontaktikertaan mennessä. Tällä viimeisellä kontaktikerralla katsomme kaikki videot lävitse ja valitsemme kollektiivisesti TOP 3 liikeideoiden myyntipitsaukset.

Itse koen opettajana tehtävän varsin onnistuneeksi.

Saamamme palautteen perusteella opiskelijat olivat huolissaan siitä, että videoiden laatu ei olisi hyvä, kun kaikissa ryhmissä ei ollut mukana AV-alan opiskelijoita. Tämä ei kuitenkaan näkynyt millään tavalla itse videoissa, vaan päinvastoin se, että ryhmissä ei ollut AV-alan ammattilaisia, toi mukanaan lisämaustetta ja aivan uusia tapoja toteuttaa videoita. Toisaalta tehtävä pakotti opiskelijat ajattelemaan myös luovasti. Loppuäänestys oli erittäin toimiva ja motivoi opiskelijoita olemaan läsnä kaikkien esitysten ajan. Kolmen minuutin pituus videolla puolestaan pakotti opiskelijat tiivistämään oman liikeideansa tiiviiksi ja kompaktiksi paketiksi, sekä toisaalta tämä myös helpotti aiemmin mainittua läsnäoloa. Mentimeter-ohjelmalla äänestäminen sekä palautteen kerääminen toimi erinomaisesti ja nopeasti. Ilmaisversiossa haasteena oli se, että kysymyksiä oli vain rajattu määrä.

OPETTAJAN KOKEMUS

Tavoite: Saada opiskelijat tuottamaan oman näköisiä "myyntipitsaus"-videoita liikeideoistaan

Laajuus: 5 op (osatehtävä)

Tehtävän luonne: Ryhmätyö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Verkko-oppimisympäristö, Moodle, Mentimeter, YouTube/Vimeo, mobiililaitte (tai läppäri) opiskelijalla, videotykki

PAKETOI TAIIDOT OSAAMISMERKIKSI

Sähköinen osaamismerkki on visuaalinen keino ilmaista ja vahvistaa hankittu osaaminen ja sen sisältö. Osaamismerkki on työväline osaamisen tunnistamiselle ja tunnustamiselle sekä taitojen olemassaolon vahvistamiselle. Taitoa ja osaamista on voinut karttua koulutuksen ohella työelämässä tai harrastuksissa. Osaamismerkkin avulla voidaan innostaa opiskelija hankkimaan osaamista myös pelillisesti erilaisia mahdollisuuksia hyödyntäen.

Lääkehoidon osaaminen sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa on tärkeä osa-alue potilasturvallisuuden edistämisessä. Osaaminen on edellytys sille, että opiskelija voi suorittaa ammatitiosaamisen näytön ja mahdollisesti työllistyä omalle alalle jo opiskeluaikana. Työnantajat haluavat palkatessaan sosiaali- ja perustutkinnon

opiskelijoita varmistua, mitä osaamista opiskelijalla juuri sillä hetkellä on. Tutkinnon perusteet ja ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä osaamista lääkehoidosta tulee olla, mutta tällä hetkellä hankittu osaaminen ei näy eriteltynä missään.

Lääkehoidon osaamismerkille oli koulutuksessa selkeä tarve. Lääkehoidon osaaminen on sisällytettyinä eri opintokokonaisuuksiin eikä sellaisenaan ole esimerkiksi opintosuoritteessa näkyvillä, mutta osaamismerkkin avulla opiskelija voi ilmaista selkeästi osaamisensa. Lääkehoidon merkki voidaan myöntää hakijalle opettajan toimesta heti, kun vaadittava osaaminen on hankittu.

Lapin koulutuskeskus Redussa luotiin samaan aikaan useita osaamismerkkejä. Aluksi osaamismerkit suunniteltiin Open Badge Factoryyn suun-

nittelutyökalulla, ja niistä luotiin tes-
timerkit, joilla pyrittiin saavuttamaan
visuaalisesti selkeä ja koko organisaa-
tion yhteinen merkkipohja. Seuraavak-
si oli koulutuksesta riippuen vuorossa
osaamismerkkien tarpeen arviointi ja
pilotoinnin suunnittelu. Ammattitai-
tovaatimuksista nousi kuhunkin osaa-
mismerkkiin kriteerit, joihin merkin
hakija pyrkii erilaisilla osaamisen hank-
kimisen keinoilla.

Osaamismerkkejä luotaessa on tär-
keää miettiä, vaaditaanko opiskelijalta
merkin hakeminen vai myönnettäänkö
se automaattisesti, kun vaadittu osaa-
minen on hankittu. Opiskelijan teoria-
osaamisen varmistamiseksi voidaan
osaamismerkin hakemukseen laatia
tarkentavia kysymyksiä tai merkki voi-
daan myöntää esimerkiksi Optimasta
suoraan ilman hakemusvaihetta.

LISÄTIETOA:

Discendum Oy 2015. Mitä ovat Open
Badges -osaamismerkkit? Open Badge Passport.
Viitattu 12.12.2017 https://openbadgepassport.com/faq_fi/.

Mediamaisteri 2017. Osaamismerkkit. Viitattu 14.12.2017
<http://ohjeet.mediamaisteri.com/osaamismerkkit>.

Opintokeskus Sivis 2017. Osaamismerkin luominen. Viitattu 14.12.2017
<https://www.ok-sivis.fi/osaamismerkki/osaamismerkin-luominen.html>.

TEHTÄVÄNANTO

Lääkehoidon osaamismerkki myönnetään henkilölle, joka hallitsee lääkehoidon perusteet, kansansairauksien ja pitkäaikaissairauksien lääkehoidon sekä osaa lääkelaskut. Merkin myöntämiseen edellytetään, että hakija/opiskelija on suorittanut Optima-testit lääkehoidon perusteiden, kansansairauksien sekä pitkäaikaishoidon lääkehoidon osalta, osallistunut lääkehoidon työpajiin sekä suorittanut lääkelaskut hyväksytysti.

Opiskelijan työvaiheet lääkehoidon osaamisen hankkimisessa:

1. Opiskele Optimassa ja/tai oppitunnilla lääkehoidon perusteet ja osallistu lääkkeidenjakotyöpajaan sekä valvottuun lääkehoidon testiin.
2. Hanki osaamista lääkelaskuissa oppitunnilla ja itsenäisen opiskelun avulla ja suorita lääkelaskutentti hyväksytysti.
3. Opiskele oppitunnilla ja Optimassa kansansairauksien lääkehoidon sisällöt, osallistu valvottuun lääkehoidon teorian osaamistestiin ja osallistu lääkehoidon työpajaopetukseen, jossa käsitellään ihonalaisinjektio.
4. Opiskele oppitunnilla ja Optimassa pitkäaikaissairauksien lääkehoidon sisällöt, osallistu valvottuun lääkehoidon teorian osaamistestiin ja osallistu lääkehoidon työpajaopetukseen, jossa käsitellään lihaksen sisäinen injektio.
5. Lunasta osaamismerkki itsellesi, kun opettaja on myöntänyt sen sinulle osoitettuasi vaadittavan osaamisen lääkehoidossa.

Tavoite: Lääkehoidon perusteiden, kansansairauksien ja pitkäaikais-sairauksien lääkehoidon sekä lääkelaskujen osaaminen

Laajuus: Osaaminen sisällytetään eri kokonaisuuksiin ja teemoihin, osaamismerkillä kerätään yhteen aiheen osaaminen

Tehtävän luonne: Yksilötyö

Tarvikkeet/etätyövälineet:

Tietokone tai mobiililaitte, Discendum
Optima

OPETTAJAN KOKEMUS

Osaamismerkkien laadintaan on tarjolla runsaasti koulutusta webinaarien muodossa mm. Discendumin järjestämänä. Koulutuksen avulla opettaja voi hankkia itse osaamismerkkejä ja saada näin osaamista sekä opiskelijan näkökulmasta mutta myös merkin suunnittelijan ja myöntäjän näkökulmasta.

Teknisesti merkkin laadinta ei ole vaikeaa. Oleellista on miettiä osaamismerkille käyttötarkoitus ja tarkat kriteerit myöntämiselle, ja kriteerit nousevatkin selkeästi tutkinnon ammattitaitovaatimuksista. Opiskelijat ovat vastaanottaneet sähköiset osaamismerkit hyvin, sillä se antaa heille konkreettisesti osaamisen tunnustamisen suppeammalta alueelta, joka ei opintosuoritusotteella näy. Osaamismerkkin laadinnan ja myöntämisen käyttökokemuksia on tärkeää jakaa omassa organisaatiossa, jotta osaamismerkkien tunnettavuus ja käytön merkittävyys selkiytyy.

PEDA.NET - TASKUKOKOINEN KÄSIKIRJA KÄDENTAITOJEN KURSSILLE

"Odotahan hetki, kyllä minulla siihenkin ohje jossain täällä saattaisi olla, ensi viikoksi viimeistään voin etsiä." Samalla mietit, mistä kirjojen ja kansien monisteviidakosta tai verkosta sen ohjeen nopeimmin löytäisit. Pohdit myös, olisiko kyseinen oppi niin keskeinen, että tehdään jälleen uutta omaa opetusmateriaalia.

Kansalaisopistojen kädentaitojen opetusryhmissä on tyypillistä opiskelijoiden yksilölliset työskentelyprosessit ja opettajilta vaaditaan monitaiturin ominaisuuksia. Kädentaitojen kursseilla opiskelijoiden henkilökohtaisista tarpeista johtuen työskentely eriytyy laajalti, mikä taas edellyttää opettajalta monipuolista osaamista. Reilun kymmenen opiskelijan opetusryhmässä muutaman tunnin viikkokokoonantumisen aikana voidaan käydä läpi 10–20 aivan erilaista käsityöprosessia. Tyypillinen opiskelijan vastaus työvaiheisiin kuitenkin on "yksi vaihe kerrallaan kiitos, ja kysyn sitten lisää". Tämä on haastavaa opettajalle suuressa ryhmässä ilman tukimateriaalia, sillä myös aktiivisen verkkosisältöjen hyödyntäjän haasteena on opiskelijan tarvitseman tiedon löytäminen riittävän nopeasti. Opettajan verkkokalvoille piirretty kyllä ratkaisu, mutta miten siirtäisi sen saman tiedon opiskelijan käden ulottuville itsenäisen tekemisen tueksi?

Yksilölliset prosessit ja opettajan tuki mentori- ja kannustajana ovat opiskelijoille merkittäviä syitä osallistua kädentaitojen kursseille, ja luonnollisesti myös ryhmän sosiaaliset tekijät vaikuttavat osallistumispäätökseen. Arjen työka-

luksi ja tavoitteeksi on tullut koostaa sekä omat kädentaitojen opetusmateriaalit digitaalisiksi, mutta myös kerätä muiden valmistamia materiaaleja opiskelijoiden hyödyksi yhteen sijaintiin. Lappilaisten vitsiksi tarkoitettu käsihapuilu takataskuille ”ootappa ko kaivan täältä sulle sen vastauksen” on osoittautunut tehokkaaksi eleeksi opiskelijan esittämän haastavan kysymyksen edessä. Apu on siis lähellä, kun takataskun mobiililaitteella löytää vastaukset haastaviinkin kysymyksiin.

Tornion kansalaisopiston työryhmässä kartoitettiin toimivaa verkko-opetuksen oppimisolustaa ja opistolle sopivaa toimintaympäristöä. Eri oppiaineiden opettajista koostuvan työryhmän tehtävänä oli testata erilaisia oppimisolustoja. Testausten tuloksena opistollamme otettiin käyttöön Peda.net, joka tarjosi myös kädentaitoihin varsin monipuolisen ja tarpeisiin vastaavan toimintaympäristön. Mobiililaitteissakin toimiva Peda.net kulkee opettajan ja opiskelijan takataskussa soveltuen hyödynnettäväksi niin lähiopetuksessa kuin verkkokursseilla.

Opistoissa ollaan uuden edessä digitaalisten materiaalien tullessa arkipäiväisemmiksi ja monipuolisemmiksi. Opettajien omien materiaalien muokkaaminen digitaalisina on paperisia kätevämpää, ja verkkoympäristöt tarjoavat mahdollisuuden hyödyntää myös muiden valmistamia digitaalisia materiaaleja tekijänoikeuksia kunnioittaen. Viimeisen puolen vuoden aikana rakennetut kurs-

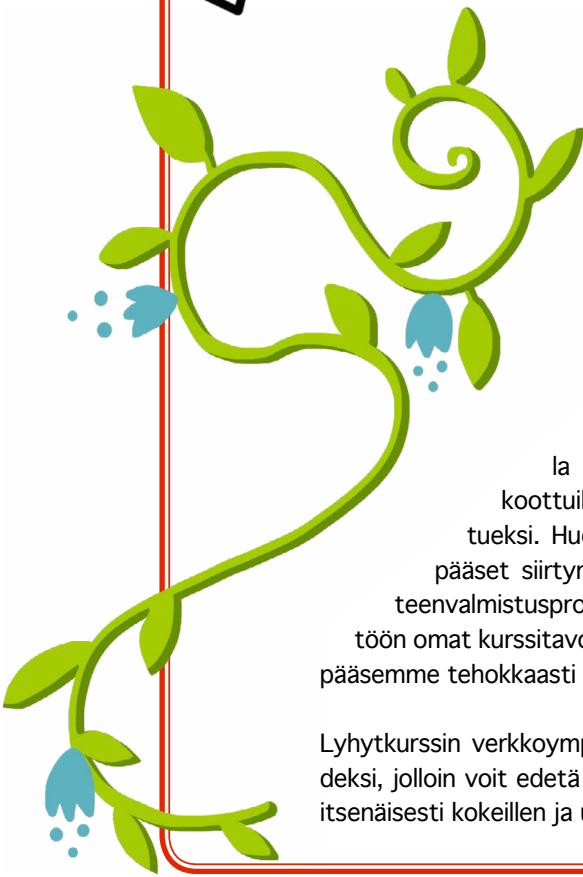
sivustot ovat tulleet osaksi arkea, täydentyen ja muokkautuen päivittäin. Loputon verkkoon sijoituneiden materiaalipankkien ja tunnusten show on hiljalleen tiivistymässä yhteen helppopääsyiseen sijaintiin.

Ensimmäistä kädentaitojen lyhytkurssille koostettua verkkotoimintaympäristöä testattiin keväällä 2017 Betonia puutarhaan -kurssilla. Tarve kurssin omalle verkkoympäristölle korostuu erityisesti viikonloppujen lyhytkursseilla, sillä tietoa tulee opiskelijalle lyhyessä ajassa runsaasti ja aika on rajallinen ideoiden kokeiluun käytännössä. Opetusmateriaaleja on toivottu käyttöön sekä ennen kurssia ideoinnin avuksi että kurssin jälkeen itsenäisen työskentelyn tueksi. Verkkoon sijoittuva toimintaympäristö mahdollistaa tämän.

TEHTÄVÄNANTO

Tutustu Betonia puutarhaan -kurssin verkkosivuston sisältöihin ja vinkkeihin ennen ensimmäistä opetuskertaa. Kurssin Peda.net-verkko-ympäristöön pääset klikkaamalla sähköpostiin saamaasi linkkiä, ja lisäämällä opettajaltasi saaman opiskelijan kurssiavaimen pääset sivuston sisältöihin. Kurssisivuston työvaiheittain etenevä sivurakenne kuljettaa sinut läpi betonituotteen valmistusprosessin, joten navigoi vasemman sivupalkin kautta.

Ensimmäisellä opetuskerralla käymme läpi opetusmateriaalin mukaisen tekniikan, tutustumme esimerkkitoihin ja kuvapankissa oleviin aiemmillä kursseilla tehtyihin tuotteisiin sekä kurssisivustolle koottuihin linkeihin ja vinkkeihin työskentelyn ja ideoinnin tueksi. Huomaathan, että sivustollemme poimituista linkeistä pääset siirtymään ulkopuolisille sivustoille ja kurkkaamaan tuotteenvalmistusprosesseihin. Käy lopuksi kirjaamassa kurssiympäristöön omat kurssitavoitteesi ja toiveet toteutettavista tuotteistasi, jolloin pääsemme tehokkaasti liikkeelle.

Lyhytkurssin verkkoympäristön materiaalit jäävät käyttöösi koko lukuvuodeksi, jolloin voit edetä työskentelyssä oman taitotasosi mukaan asteittain itsenäisesti kokeillen ja uutta ideoiden.

Tavoite: Tarjota opiskelijoille mahdollisuus hyödyntää ja löytää omaa taitotasoa ja kiinnostusta vastaavaa sisältöä niin lähiopetuksessa kuin esim. verkkokursseilla

Laajuus: Kurssin mittainen toteutus; kertynyt sisältö toimii kurssimateriaalipankkina kurssin aikana ja itsenäisen harjoittelun apuna koko lukuvuoden aikana

Tehtävän luonne: Yksilötyöskentely lähiopetuksessa tai verkkokursseilla, lähiopetuksessa myös esim. pari- ja ryhmätyö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Peda.netin käyttöön vaaditaan mobiililaitte tai tietokone ja verkkoyhteys

OPETTAJAN KOKEMUS

Omaan opettajuuteen Peda.net on tullut jäädäkseen. Rohkaisevien käyttökokemusten myötä verkkoympäristöistä on muotoutunut itselle taskukokoinen käsikirja arkeen. Kurssiympäristöihin voin koostaa yhteen useiden sivustojen sisältöjä linkittämällä ja työstää omia opetusmateriaaleja digitaalisina, helposti eri tarkoituksiin ja eri kursseille muokattavina.

OPETTAJAN KOKEMUS

Opetusmateriaalien luominen ja kokoaminen verkko-oppimisympäristöön vaatii kuitenkin opettajalta paljon työtä ja pitkää aikajännettä sivustojen täydentymisessä. Palkitsevinta on ollut, että useissa ryhmissä opiskelijat ovat jo lyhyessä ajassa ottaneet Peda.netin omakseen, kurkkien kurssiympäristöihin myös opetuksen ulkopuolella. Opetusmateriaalien hidasta digitoimista helpottaa muiden valmistamien materiaalien hyödyntäminen. Kädentaidoille tyypilliset tutoriaalit ovat yksi keskeinen Tee se itse (DIY = Do It Yourself) -toimintatapa. Opiskelijoiden opastaminen niiden pariin on luontevaa ja opiskelijoiden omilta laitteilta katsottuna myös tekijänoikeuksien mukaista. Tutoriaalit mahdollistavat monipuolisempien sisältöjen tarjoamisen.

Pedamet

ÄÄNIPALAUTETTA OPISKELIJOILLE OPPIMISPROSESSIN AIKANA

Verkko-opetusta koskeva tutkimuskirjallisuus osoittaa, että opiskelijoiden saamassa yksilöllisessä ja ryhmäpalautteessa niin opettajalta kuin vertaisopiskelijoiltakin on kehittämisen varaa. Erityisesti palautteen riittävä määrä, monikanavaisuus sekä oikea-aikaisuus ovat haasteita verkko-opetuksen toteuttajille. Tässä artikkelissa kuvatun yliopisto-opetuksen kehittämishankkeen tavoitteena oli tutkimusperustaisesti kehittää palautteenannon verkkopedagogiikkaa monikanavaisemmaksi (Rasi & Vuojärvi 2017). Kehittämishanke toteutettiin Lapin yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan Mediapedagogiikkakeskuksen verkko-opintojaksolla Pedagogisia näkökulmia tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttöön, joka on verkkovälitteinen, neljän suomalaisen yliopiston verkostona toteuttama opintojakso. Kurssin pedagogiikkaa voi luonnehtia yhteisölliseksi ja tapausperustaiseksi mobiilioppimiseksi. Opintojaksolle osallistui lähes sata opiskelijaa. Työskentelyssä käytettiin alustana Moodlea.

Kehittämishankkeessa testattiin uutta menetelmää äänipalautteen antamiseen. Kun aikaisemmin verkko-opiskelijoille oli tarjottu kirjallista palautetta kurssin lopuksi, annettiin nyt äänipalautetta kesken opiskeluprosessin. Tällöin

palautteella voi olla todellista vaikutusta: opiskelijat voivat muokata toimintaansa ja tuotoksiaan. Kasvatustieteissä puhutaankin formatiivisesta palautteesta. Aiempien tutkimusten perusteella äänipalautteen käyttöön liittyy etuja, jotka puolsivat sen testaamista verkko-opintojaksolla. Ääni pystyy esimerkiksi välittämään sosiaalista läsnäoloa ja tunteita. Äänen välityksellä saatu palaute on usein myös yksityiskohtaisempaa. (Woodcock 2016.) Äänipalautteen käyttö voi kuitenkin olla myös haastavaa erityisesti sen hankalan seurattavuuden vuoksi. Kuunteleminen ja olennaisten kohtien löytäminen vaatii aikaa, mikä toisaalta voi myös tukea oppimista. (Middleton 2009.)

Varsinaista menetelmällistä uudistusta inspiroi tutkimusmaailma, erityisesti tieteellisiin lehtiin tarjottavien artikkelikäsitteilyjen vertaisarviointi- ja palautteenantoprosessi. Tieteelliset lehdet edellyttävät, että tutkijat ottavat lehden vertaisarvioijilta käsikirjoituksiinsa saaman palautteen huomioon ja muokkaavat käsikirjoitustaan sen mukaisesti. Lisäksi lehdet edellyttävät, että tutkijat selvittävät ja perustelevat, miten sekä miksi ovat käsikirjoitustaan kehittäneet saamansa palaute huomioiden. Tehdyistä muutoksista ja tekemättä jättämisistä tutkijat kirjoittavat perusteellisen selvityksen (Letter to the Editor / Cover Letter) lehdelle.

Tämänkaltaista selvitystä odotettiin nyt opiskelijoilta, joiden oppimistehtävänä oli pienryhmissä arvioida jokin olemassa oleva, tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntävä oppimisympäristö mielekkään oppimisen teoreettisen viitekehyksen näkökulmasta. Ryhmät kokosivat arvionsa raporttiin, josta opettajat antoivat palautetta äänitiedoston välityksellä. Äänitiedostojen pituus vaihteli 1,5 ja 7,5 minuutin välillä. Palautteen antoon

käytimme Vocaroo-sovellusta. Tämän jälkeen ryhmät muokkasivat raporttiaan saadun palautteen perusteella ja lopuksi palauttivat muokatun raporttinsa sekä selvityksen siihen tehdyistä muutoksista. Kyseessä on siis Kirje Opettajalle—Letter to the Teacher.

ÄÄNIPALAUTE, KIRJE OPETTAJALLE, FORMATIIVINEN PALAUTE

TEHTÄVÄNANTO

- Valitkaa pienryhmällemme tapaus eli jokin olemassa oleva ja todellinen formaali, informaali tai nonformaali oppimisympäristö, jossa tieto- ja viestintäteknikkaa sekä mediaa hyödynnetään yhtenä opetuksen ja/tai oppimisen välineenä tai ympäristönä (esim. verkkokurssi, lähi- ja verkkovälitteistä opetusta integroiva kurssi, verkkoympäristö).
- Tutustukaa tapaukseen hyödyntäen mahdollisimman monia tietolähteitä, kuten tapaukseen liittyvät www-sivut, tapauksen vastuuhenkilöiden haastattelu ja omakohtainen tutustuminen tapaukseen.
- Arvioikaa tapaus mielekkään oppimisen viitekehyksen avulla opintojakson kirjallisuutta ja lisämateriaaleja hyödyntäen. Kirjoittakaa arvionne arviointiraporttiin, joka on lomakemuotoinen. Tarkoituksena on, että arvioitte tapaustanne systemaattisesti jokaisen mielekkään oppimisen viitekehyksen piirteen (esim. emotionaalisuus, moninäkökulmaisuus, luovuus) näkökulmasta. Jokaiselle piirteelle on lomakkeessa oma sarakeensa, johon arviointi kirjoitetaan.
- Palauttakaa arviointiraportin ensimmäinen versio Moodlen palautuskansioon. Tämän jälkeen opettajanne antaa teille raportista palautetta äänitiedostona.
- Täydentäkää arviointiraporttianne saamanne palautteen mukaan ja palauttakaa Moodleen lopullinen versio arviointiraportista sekä selvitys siitä, miten olette hyödyntäneet saamanne palautetta arviointiraportin täydentämisessä.

OPETTAJAN KOKEMUS

Opiskelijat kokivat, että äänipalautteesta oli hyötyä oppimisen kannalta. Opiskelijoiden kirjeiden avulla pystyttiin seuraamaan, miten he olivat kirjoitusprosessissaan edenneet, ja ne paljastivat opettajien antaman äänipalautteen voiman. Palaute otettiin vastaan ja tehtäviä täydennettiin ehdotusten mukaan. Väkiraportissaan jo pitkälle edenneet opiskelijat olivat kyenneet syventämään ymmärrystään edelleen palautteen avulla. Kokonaisuudessaan opiskelijoiden kokemukset olivat erittäin myönteisiä. Äänipalaute koettiin hyvin henkilökohtaisena; eräs opiskelija kuvasi, että *"opettaja tuli ikään kuin lähemmäksi"*. Äänipalautetta kuvattiin myös suhteessa tekstipalautteeseen *"humaanimpana"*, *"inhimillisempänä"* ja *"ystävällisempänä"*.

Opettajalle äänipalautteen antaminen oli ensimmäisellä kierroksella työlästä, koska raporttien tarkastaminen, äänipalautteen tekeminen ja korjatun version tarkastaminen veivät runsaasti aikaa. Teknologia ei ollut tässä haaste; palautteenantoon käyttämämme Vocaroo-sovellus oli erittäin helppokäyttöinen ja toimiva. Kokemus mahdollisuudesta vaikuttaa opiskelijoiden oppimisprosessiin palautteen kautta oli kuitenkin niin positiivinen, että kehitettyä palautteenannon pedagogiikkaa tullaan toteuttamaan myös tulevaisuudessa toteutuksissa ja laajentamaan sen käyttöä muillekin opintojaksoille.

Tavoite: Kyky arvioida digitaalisen teknologian ja median pedagogista käyttöä mielekkään oppimisen viitekehyksen kautta sekä kehittää yhteistä arviointiraporttia saadun palautteen perusteella
Laajuus: 7-viikkoinen opintojakso, 4 op
Tehtävän luonne: Tapausperustainen ryhmätyö
Tarvikkeet/etätyövälineet: Moodle tai vastaava kurssialusta, Vocaroo tai vastaava äänisovellus, tekstinkäsittelyohjelma, opiskelijoiden itse valitsemat sovellukset yhteiskirjoittamiseen ja viestintään

LÄHTEET:

Middleton, A. 2009. Beyond podcasting: Creative approaches to designing educational audio. *Association for Learning Technology Journal*, 17(2), 143–155.

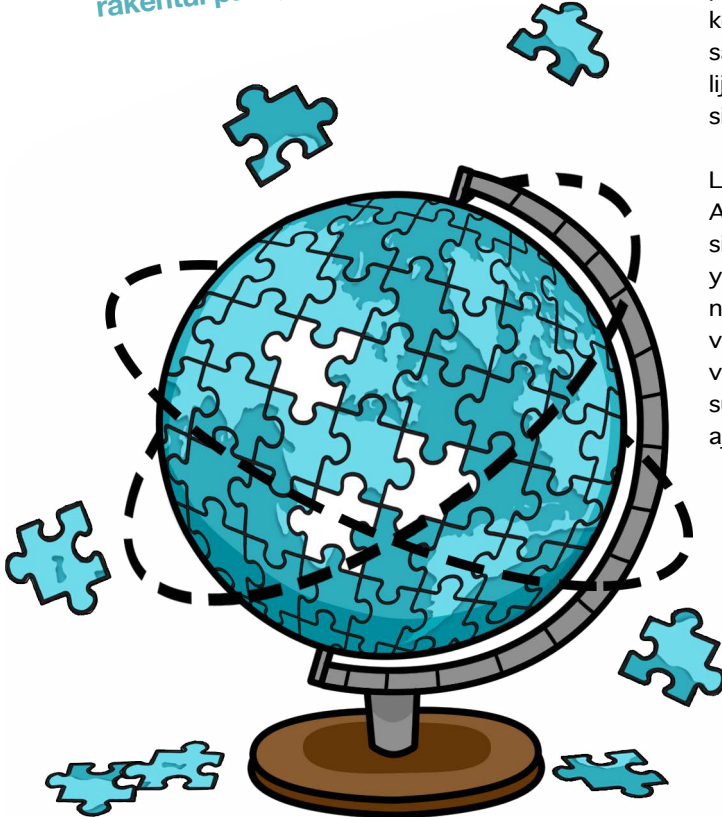
Rasi, P., & Vuojärvi, H. 2017. Toward personal and emotional connectivity in mobile higher education through asynchronous formative audio feedback. *British Journal of Educational Technology*, 49(2), 292–304.

Woodcock, P. 2016. Towards dialogue: Audio feedback on politics essays. *European Political Science*, 16(2), 193–205.

VIRTUAALISEINÄLLE RAKENNETTU YRITYSPALAPELI

Kuinka opiskelijoiden yrityspalapelellä rakentui pala palalta verkkoon?

Usein opiskeltavaa sisältöä on paljon. Vaikka kurssin toteutussuunnitelma määrittää käsiteltävän aihealueen, on usein kuitenkin suuri haaste poimia sisällöstä ne tärkeimmät asiat, mitä opiskelijat ottavat haltuun. Toisaalta on tarpeellista saada sisältö niin mielenkiintoiseksi, että opiskelijat motivoituneesti osallistuvat oppimateriaalin sisällön tuottamiseen itseään ja muita varten.

Lapin yliopiston kansainväliset opiskelijat Arctic Arts & Design -maisteriohjelmasta tulivat kurssin ensimmäisellä kerralla paikalle mielellään avoimin yrittäjyysisältöä kohtaan. Kurssi oli heidän opinnoissaan pakollinen, ja yrittäjyyteen oli vaihteleva kiinnostus, mutta yleinen suhtautuminen oli vastaanottavaista. Ensimmäisellä kerralla yhteissuunnittelun kautta koottiin opiskelijoiden omia ajatuksia Padlet-virtuaaliseen alustaan, mitkä yrittäjyyden sisällöt he kokivat tärkeiksi. Oppimisen näkökulmasta oli tärkeää muodostaa sisältö, jolla voitaisiin parhaiten tukea heidän omaa kehittymistään aiheen äärellä ja tukea yrittäjyyden ymmärrystä. Samalla he rakentaisivat itselleen jo ajatuspolkua yrittäjyyteen tuottamalla materiaalia sekä omia yritysideoita liiketoimintasuunnitelmaa varten.

Kun ajatuksia opittavasta sisällöstä tuli paljon, valittiin menetelmäksi käänteinen ja yhteisöllinen oppiminen, jossa opiskelijat aktiivisesti lähtevät itse hakemaan tietoa ja jakamaan sitä muille. Jokainen etsii tietoa annettujen sisältöjen osalta sekä tuottaa sitä itselleen reflektoituna näkyviin ja verkon välityksellä muille jaettavaksi, jolloin yhteinen näkökulma ja tieto kasvaa aiheesta.

Ratkaisuksi kehitettiin yrityspalapeli, joka työstettiin Padlet-virtuaalisinalla. Vaikka tehtävä oli toisaalta henkilökohtainen, jaettiin omat yrityspalapeliin vievät linkit Moodle-alustalle. Jokainen pääsi näkemään muiden sisällöt, ja samalla yhteinen tieto karttui ja laajeni. Palapelin toivottiin olevan monimedialainen, joten tehtäviä tehdessä opiskelija sai muodostaa sisällön luovasti hyödyntämällä tekstiä, kuvia, linkkejä, jaettuja tiedostoja ja tarvittaessa äänitiedostoja.

Yrityspalapeli rakentui palasista yrittäjyysaiheen eri näkökulmista, jotka koottiin viikko-tehtävinä kuuden viikon kurssin aikana. Siksi palasia oli kuusi kurssin kummaltakin opettajalta. Palapelin palasista käytettiin nimeä "step", koska ne olivat askeleita palapelin valmistumiseen. Kyseiset Step-palat tehtävänantoineen tulivat Moodleen saataville viikoittain. Oppimisen vastuu jäi opiskelijalle, ja prosessia tuki opettaja muodostamalla tehtäviä, joihin vai-

kutti kurssin alussa yhteissuunnittelun kautta nousseet tarpeelliset sisältötoiveet.

Muodostaessaan yrityspalapeliä opiskelijat saivat lisätä omia palasiaan mukaan. Kurssin toisen isomman tehtävän, liiketoimintasuunnitelman, lopullinen versio päivittyi yhdeksi palaksi samoin kuin liikeidean pitsaus-materiaali, joka osalla oli videon muotoon työstetty. Silloin he jakoivat linkin palapelissään.

Lisäksi kurssille kutsuttiin yrittäjävieraita joko paikan päälle tai etävieraina verkon välityksellä. Näistä vierailuista pyydettiin opiskelijoita poimimaan tärkeitä näkökulmia ja kirjaamaan ajatuksia yrityspalapeliin. Osa teki itsestään myös esittelyn, jolloin hän samalla harjaannutti oman osaamisen esittelyä, ja tämä lisättiin omana palasena palapeliin.

Kokoamalla palapeliä opiskelijat saivat materiaalia, joka olisi myöhemmässä vaiheessa helposti löydettävissä Padlet-alustalta, jos heitä kiinnostaisi tulevaisuudessa yrittäjyys. Samoin heillä oli pääsy muiden palapeleihin, joissa aihetta ja tietoa oli haettu ja jaettu hieman eri näkökulmista. Näin palapelit muodostivat yhteisen mosaikin, suuremman yrittäjyyspalapelin, jossa jokainen toi oman väkinsä kokonaisuuteen.

YRITTÄJYYS, YHTEISÖLLISYYS, KÄÄNTEINEN OPPIMINEN

TEHTÄVÄNANTO

Toteuta yrityspalapeli verkkoon.

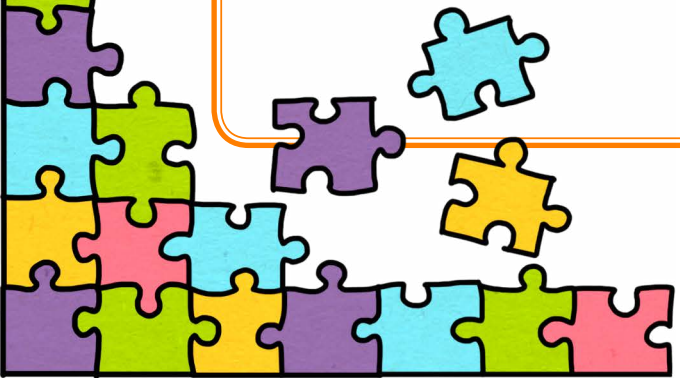
Tämä on henkilökohtainen ja yhteisöllinen tehtävä.

Luo oma Padlet-virtuaaliseen ja jaa se Moodlen keskustelualueella. Palapelin sisältö muodostuu viikottaisista tehtävistä, jotka ovat palapelin palasia ja samalla askeleita yrittäjyyteen. Edistät askel askeleelta ymmärrystä yrittäjyydestä ja itsestäsi. Näkökulmien valinnat teet itse, ja näin jaetut palapelit täydentävät toisiaan ja opit myös muilta.

Työstä sisältöä luovasti ja monimedialaisesti käyttämällä tekstiä, kuvia, ääntä, videoita sekä jakamalla linkkejä tai koostamiasi tiedostoja. Seuraat vain annettuja askeleita, joita tulee kurssin molemmilta opettajilta kuusi. Kun työstät tehtäviä, etsit ja tuotat materiaalia, reflektoit, luet, kuuntelet, katselet ja kirjoitat sekä keräät materiaalia yrittäjyyden sisällöistä.

Voit myös lisätä omia palapelin palasia haluttujen sisältöjen osalta kuten yritysidean pitsausmateriaali, liiketoimintasuunnitelma, yhteenvedoja yritysvierailta poimituista sisällöistä jne.

Esittele viimeisellä tunnilla yrityspalapelisi tärkeimmän sisällöt muulle ryhmälle.

OPETTAJAN KOKEMUS

Oli hienoa huomata, kuinka erilaisiin asioihin opiskelijat tarttuivat ja miten he nostivat monipuolisesti näkökulmia esille annetuista aiheista esitellessään omia yrityspalapelejään. He jopa opettivat muulle ryhmälle löytämiään sisältöjä. Opettajana sain kokea myös oppivani ja hoksaavani sellaisia piirteitä, jotka olisivat jääneet itseltä huomaamatta. Rohkeasti he toivat esille myös henkilökohtaisempia sisältöjä omaan osaamiseen ja omien piirteiden peilaamiseen liittyvistä tehtävistä kuten arvopyramidista, yrittäjättestistä tai verkostokartasta. Samoin jokainen kiinnitti huomiota yrittäjävierailuiden osalta eri asioihin, ja nämä heidän omat kiinnostuksen kohteet avasivat myös vieraiden esiin nostamia asioita uudella tavalla.

Tärkein asia oli palapelin tarkoitus tulevaisuuden kannalta. Jos yrittäjyys tulee opiskelijalle ajankohtaiseksi jossain vaiheessa, ei tarvitse muuta kuin hypätä takaisin yrityspalapeleihin ja muistutella itseään tärkeistä sisällöistä ja löytää sieltä työkaluja asioiden edistämiseen.

Pohdinkin, kuinka yksioikoiseksi kurssi olisi jäänyt opettajajohtoisena sisällön käsittelynä. Toteutus oli antoisa osallistujille samoin kuin meille opettajillekin. Tämän mielikuvan poimin palautekeskustelussa kummunneista kommentteista.

Tavoite: Koota yrittäjyyspalapeleihin tietoa ja reflektoituja ajatuksia omaa tulevaisuutta ja muuta ryhmää varten

Laajuus: 3 op, suoritetaan kuuden viikon aikana

Tehtävän luonne: Yksilö- ja ryhmätyö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Padlet, Moodle, tarvittaessa video, kännykkä, YouTube- tai Vimeo-kanava, presentaatiotyökalut

RAKENTEESTA TOIMINTAAN VIDEON JA KUVIEN KAUTTA

Ihmisen anatomia eli rakenteet ja näiden rakenteiden toiminta eli fysiologia ovat sairaanhoitaja- ja terveydenhoitajaopintojen tärkeä perusta. Anatomiaassa ja fysiologiassa on paljon muistettavaa faktatietoutta ja vaikeita syy-seuraussuhteita. On kuitenkin huomioitavaa, että hyvinkin teoreettisten aiheiden opiskeluun voidaan aina yhdistää iso ripaus luovuutta ja yhteistoiminnallisuutta.

Lapin AMKin hoitotyön kansainvälisen opiskelijaryhmän oppimisen kohteena oli laaja ruuansulatuselimistö. Kyseisessä ryhmässä opiskelukieli on englanti, joka ei tällä kertaa ollut yhdenkään opiskelijan äidinkieli. Tehtävää varten opiskelijaryhmän 30 opiskelijaa jaettiin kuuteen 5–7 hengen ryhmään.

Ruuansulatuselimistöön tutustuttiin näissä pienryhmissä kolmiosaisen tehtävän avulla. Ensimmäisenä tehtävänä jokaiselle ryhmälle annettiin ohje askarella haluamastaan materiaalista konkreettinen malli ruuansulatuselimistön raken-

teista, joka on kehomme suurin elinjärjestelmä. Siihen kuuluvat mm. maksa, haima, mahalaukku sekä ohut- ja paksusuoli osineen, joten tekemistä riitti. Valmis malli ohjeistettiin olemaan kokoa A2. Elimet piti nimetä tuotokseen englannin lisäksi myös suomeksi, koska suomen kielen ymmärtäminen on äärimmäisen tärkeää opiskeluihin kuuluvien sairaalaharjoitteluiden vuoksi. Tuotos ohjeistettiin ottamaan mukaan seuraavalle anatomian ja fysiologian lähipäivälle.

Toisena tehtävänä jokainen pienryhmä tutustui tarkemmin yhden ruuansulatuselimen rakenteeseen. Toinen pienryhmä sai ohutsuolen, toinen maksan jne. Tästä annetusta elimestä ryhmä ohjeistettiin tekemään opetusvideo omalla mobiililaitteella ja laittamaan video Moodlen keskustelualueelle. Muiden ryhmien tekemiin videoihin tuli tutustua ennen seuraavaa lähiopiskelua.

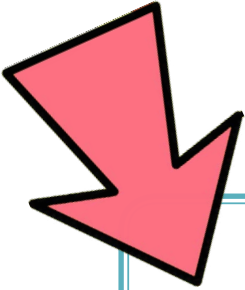
Kolmantena tehtävänä oli tehdä ryhmän askartelemaa rakennetuotosta hyväksi käyttäen video tai kuvasarja siitä, kuinka proteiini kulkee

ruuansulatuskanavan läpi elin elimeltä. Jokaiselle ryhmälle annettiin opettajan pahvista tekemä valkuaisaine- eli proteiininimalli. Tehtävässä tuli miettiä, missä kohtaa ruuansulatuskanavaa proteiini alkaa hajota pienemmiksi molekyyleiksi, ja missä kohtaa se on hajonnut yksittäisiksi aminohapoiksi ja näin on valmiina imeytymään verenkiertoon.

Kuvasarjan tekeminen näytti olevan mieluisin ja kätevin tässä tapauksessa, koska vaihe vaiheelta eteneminen oli näin helppoa. Nämä innovatiiviset kuvasarjat laitettiin Moodlen keskustelualueelle. Samalla tavalla jokainen ryhmä kävi läpi myös hiilihydraattien ja rasvojen hajoamisen ja imeytymisen vereen tuottaen samalla kuvasarjaa Moodlen keskustelualueelle.

OSALLISTAMINEN, YHTEISÖLLINEN TEKEMINEN JA JAKAMINEN, VIDEOINTI

TEHTÄVÄNANTO

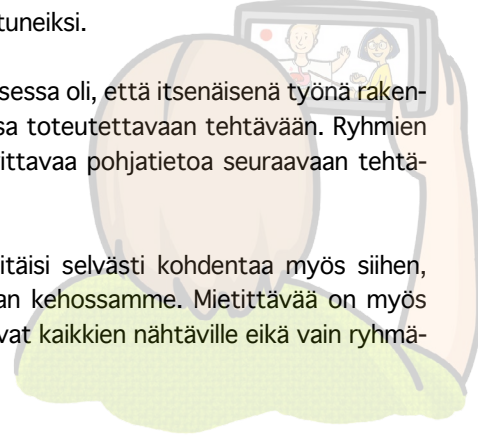
1. Rakentakaa haluamastanne materiaalista ruuansulatuselimistön rakenne. Mallin pitää olla kokoluokkaa A2. Mallista pitää erottua kanavan osat eli suu, nielu, ruokatorvi, mahalaukku, ohutsuoli (osineen), paksusuoli (osineen), ruuansulatusrauhaset ja sappitiehyet sekä sappirakko. Nimeä osat englanniksi ja suomeksi. Ottakaa ryhmänne rakentama ruuansulatuselimistön rakennemalli mukaan seuraavalle kontaktitunnille
2. Tehkää omalla mobiililaitteella ryhmällemme annetusta aiheesta napakka opetusvideo, ja ladatkaa videon linkki Moodlen keskustelualueelle. Opiskele ruuansulatuselimistön rakenteet hyvin ennen seuraavaa kontaktituntia.
3. Lähiopetustunnilla kuvatkaa video tai tehkää kuvasarja proteiinin, hiilihydraatin ja rasvan asteittaisesta hajoamisesta ja imeytymisestä vereen ruuansulatuselimistössä ryhmän askartelemaa rakennemallia hyväksi käyttäen. Jakakaa videolinkki tai kuvasarja muulle ryhmälle Moodlen keskustelualueen kautta.

OPETTAJAN KOKEMUS

Tässä kokonaisuudessa opiskelijat tekivät hauskaa mutta faktatietoon pohjautuvaa opiskelumateriaalia niin itsenäisenä työskentelynä kuin kontaktitunnilla. Tuotosten moninaisuutta tarkastellessa tehtävää voi pitää onnistuneena. Opiskelijat innostuivat opiskelemaan aihetta ja pistivät luovuuttaan likoon. Hienoimmat tuotokset olivat upea lyijykynäpiirros, johon oli lisätty kolmiulotteisia elimiä, interaktiivinen taulu, josta pystyi vetämään esiin elinten nimet, sekä t-paita, johon ryhmä oli ommellut rakenteet. Haasteena oli saada kaikki ryhmien jäsenet yhtä innostuneiksi.

Erityisen tärkeänä asiana tässä toteutuksessa oli, että itsenäisenä työnä rakennettu malli toimi pohjana lähiopetuksessa toteutettavaan tehtävään. Ryhmien tekemät opetusvideot olivat myös tarvittavaa pohjatietoa seuraavaan tehtävään.

Seuraavassa toteutuksessa tehtävää pitäisi selvästi kohdentaa myös siihen, mihin kutakin pääravintoainetta tarvitaan kehossamme. Mietittävää on myös siinä, miten nämä upeat tuotokset tulisivat kaikkien nähtäville eikä vain ryhmäläisille.

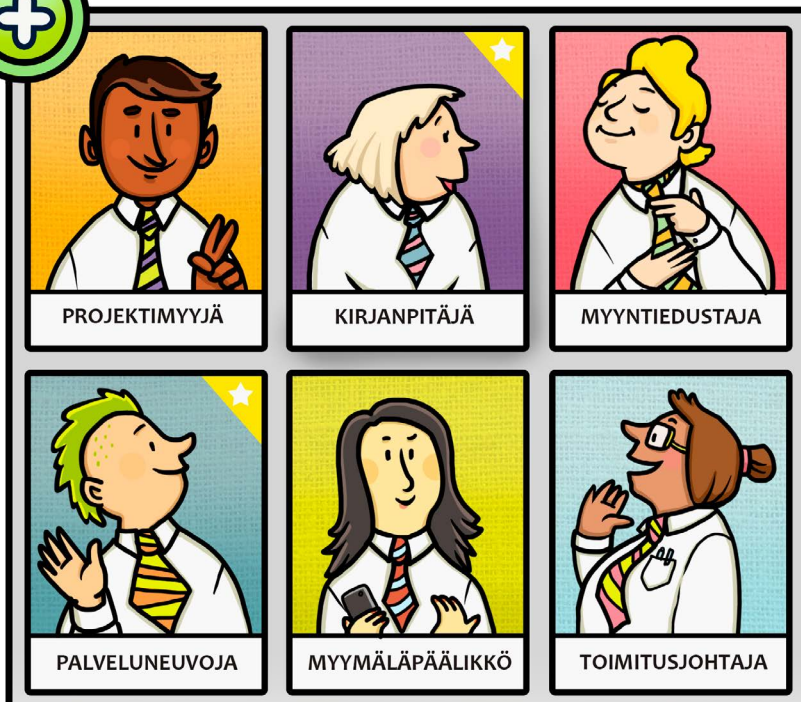
Tavoite: Saada opiskelijat innostumaan ruuansulatuselimistön opiskelusta

Laajuus: Osatehtävä opintojaksosta

Tehtävän luonne: Ryhmätyö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Moodle, mobiililaitte tai läppäri opiskelijalla, videotytkki

REKRYTOINTIA VIDEOMUODOSSA

Lapin ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman ensimmäisen vuoden opintoihin kuuluu yhtenä osana pienehkö rekrytointiosio ja sitä seuraava laaja henkilöstöosaamisen kokonaisuus. Suomen kielen ja viestinnän opettaja vastaa rekrytointin osiosta, ja henkilöstöhal-

linnon opettaja puolestaan vastaa varsinaisen substanssin osuudesta. Ajatuksena kuitenkin on, etteivät nämä palapelin palat näyttyisi opiskelijoille täysin erillisinä, joten opintojakson aloitus päädyttiin toteuttamaan yhteisopettajuuden keinoin – rekrytointin toimiessa ikään kuin johdantona henkilöstöosaamisen kokonaisvaltaiselle hallinnalle. Koska opetettava ryhmä oli monimuoto-opiskelijoita, jotka olivat jo tottuneet yhteisölliseen verkkotyöskentelyyn, haluttiin myös astua pois tutusta ja turvallisesta, ehkä jopa vanhanaikaisesta ajatuksesta rekrytoinnista. Koko rekrytointiprosessi

päädyttiin toteuttamaan videomuodossa.

Johdanto rekrytointiin toteutettiin yhden illan opetustuntien aikana. Varsinainen opetus tai luennointi pidettiin minimissään, sillä keskeinen ajatus oli, että opiskelijat oppivat itse kokeilemalla ja

toisilleen opettamalla. Tehtävä oli kolmeosainen: 1) aluksi tiimirytykset laativat oman työpaikkailmoituksensa videomuodossa, 2) tämän jälkeen kukin yksilönä kävi jättämässä oman työhakemuksensa videomuodossa valitulle yritykselle, ja 3) lopuksi tiimirytykset kävivät läpi heille jätetyt hakemukset ja keskustelivat, minkälaisiin asioihin he videohakemuksissa kiinnittivät työnantajina eniten huomiota. Samalla tavalla oppimistavoite oli kolmiosainen, sillä opiskelijoiden oli hahmotettava, miten laaditaan hyvä työpaikkailmoitus ja miten tehdään tehokas työpaikkahakemus sekä se, minkälaiset seikat painavat vaakakupissa, kun yritys tekee omia rekrytointipäätöksiään.

Lukukauden yhtenä laajempana tehtävänä oli, että opiskelijat järjestivät toiminnallisia webinaareja erään TKI-hankkeen toimeksiantona. Rekrytointiharjoitus linkitettiin näihin webinaareihin siten, että kunkin tiimirytyksen työpaikkailmoituksen tuli koskea avointa työpaikkaa webinaarin käytännön järjestelyissä. Tällä haluttiin varmistaa, että jokaisella opiskelijalla olisi realistiset mahdollisuudet hakea mitä tahansa työpaikkaa, eli kynnys haluttiin pitää matalana.

Opiskelijoille annettiin katsottavaksi pari esimerkiksi videota, joista toinen opasti lyhyesti, miten hyvä työpaikkailmoitus laaditaan, ja toinen puolestaan näytti esimerkkiä siitä, miten laaditaan persoonallinen ja erottuva videotyöhakemus. Oman videon

teknisen tuottamisen haluttiin olevan mahdollisimman helppoa opiskelijoille, jotta he voisivat keskittyä ensisijaisesti videon sisältöön. Tämän vuoksi käytettäväksi sovellukseksi valittiin Flipgrid, johon pystyy jättämään 1,5 minuutin videon, joka tulee purkittaa kerralla. Editointitaitoja ei siis vaadittu ollenkaan – toisaalta taas “yhden otton” kuvausvaatimus asetti paineita miettiä omaa käsikirjoitusta videolle ennen kuvaamista. Flipgridin käyttöön riittää myös pelkästään koneen web-kamera, joten erillistä kuvauskalustoa ei tarvita videon tuottamiseen.

Opettaja oli luonut Flipgridiin jokaiselle tiimirytykselle oman Gridin, johon nämä kävivät jättämässä omat työpaikkailmoituksensa. Työhakemuksia tuli kaikille, ja varsinkin tämän jälkeinen keskustelu koskien videohakemusten aiheuttamia reaktioita työnantajaosapuolella oli antoisaa. Oli varsin mielenkiintoista, että videohakemusten osalta melko harvalle työnantajalle esimerkiksi hakijan pätevyys työtehtävään oli ykkösroolissa. Sen sijaan vaikkapa työnhakijan eleet ja ilmeet ja niistä tullut mielikuva työntekijän persoonasta olivat merkittävässä roolissa. Tämä piirre ei olisi tullut samalla tavalla esille, jos rekrytointia olisi harjoiteltu perinteisesti paperimuodossa. Opiskelijat saivat tehtävän avulla toisiltaan näkemyksiä siihen, mitä ottaa jatkossa huomioon rekrytoijana sekä rekrytoitavana.

TEHTÄVÄNANTO

Tiimityö 1: Järjestätte tiimiyrityksenne kanssa tapahtuman, jonka apukäsiksi tarvitsette työntekijän, joten teidän tulee aloittaa rekrytointiprosessi. Suunnitelkaa lyhyt ja ytimekäs työpaikkailmoitus, jonka perusteella työnhakijat voivat jättää hakemuksensa työpaikkaa koskien. Valitkaa tiimistänne yksi, joka tallentaa työpaikkailmoituksenne Flipgridiin videomuodossa.

Yksilötyö 1: Mene Flipgridiin ja katso sinulle määrätyn yrityksen videomuotoinen työpaikkailmoitus. Tehtävänäsi on hakea kyseistä työpaikkaa. Kuuntele tarkasti työpaikkailmoitusvideo ja vastaa perustellen, miksi olisit juuri oikea henkilö avoimeen työpaikkaan. Jätä hakemuksesi videomuodossa samaan Gridiin työpaikkailmoituksen kanssa.

Tiimityö 2: Käykää katsomassa avoimeen työpaikkaanne tulleet videotyöpaikkahakemukset. Keskustelkaa siitä, minkälaiset tekijät videoiduissa hakemuksissa kiinnittävät huomionne työnantajina: mitkä ovat keskeisimmät asiat, jotka vaikuttavat rekrytointipäätökseen?

Kukin tiimi esittelee lopuksi muille, mihin asioihin he kiinnittivät huomiota rekrytointiprosessissa ja mitkä tekijät eniten vaikuttivat rekrytoinnin lopputulokseen eli uuden työntekijän palkkaamiseen.

Tavoite: Asioiden tiivistäminen ja oman osaamisen kiteyttäminen lyhyttä videoesitystä varten

Laajuus: Tuntitehtävä (noin 2 h)

Tehtävän luonne: Yksilö- ja tiimityöskentely

Tarvikkeet/etätyövälineet: Verkko-opetusalusta pienryhmätyöskentelyä varten, web-kamera, kuulokemikrofoni, Flipgrid

OPETTAJAN KOKEMUS

Tämä oli ensimmäinen kokemukseni Flipgridin soveltamisessa opetukseen. Olin kuullut kyseisestä sovelluksesta vasta muutama kuukausi aikaisemmin ja kuumeisesti miettinyt, miten saisin testattua sitä suomen kielen ja viestinnän opintojen osana. Näin heti sen hyödyt monen muun aineen opettajan näkökulmasta; esimerkiksi englannin kielen opettaja voisi perustaa Gridin, johon esittää terminmäärittelykysymyksen opiskelijoille, jonka jälkeen kaikki opiskelijat vastaavat kysymykseen videomuodossa. Varsinkin verkko-opetukseen, jossa opettaja ja opiskelijat eivät fyysisesti ole samassa tilassa, tämä olisi varsin passeli työkalu! Opettaja näkisi heti, kuinka luonnollisesti opiskelijat käyttävät vierasta kieltä, kun video olisi mukana.

- Flipgridin etuna on myös, että se mahdollistaa vain tietyn mittaisen, esim. 1,5 minuutin videon tekemisen. Tämä pakottaa opiskelijat oikeasti miettimään, mikä on oleellista sanoa ja mikä ei, kun aika on rajattu. Varsinkin rekrytointiprosessiin mielestäni tämä sopi mainiosti – niin työnantajan kuin työnhakijankin näkökulmasta.
- Vaikka Flipgrid on opettajan näkökulmasta helppokäyttöinen sovellus, niin vielä en ole saanut sitä integroitua omaiin opetussisältöihini niin tehokkaasti kuin haluaisin. Kuitenkin taito esittää asiansa tiiviisti ja ytimekkäästi ja silti perustellen on yksi asiantuntijan tärkeimmistä osaamisista, joten Flipgrid on omiaan tämän taidon koventamiseen.

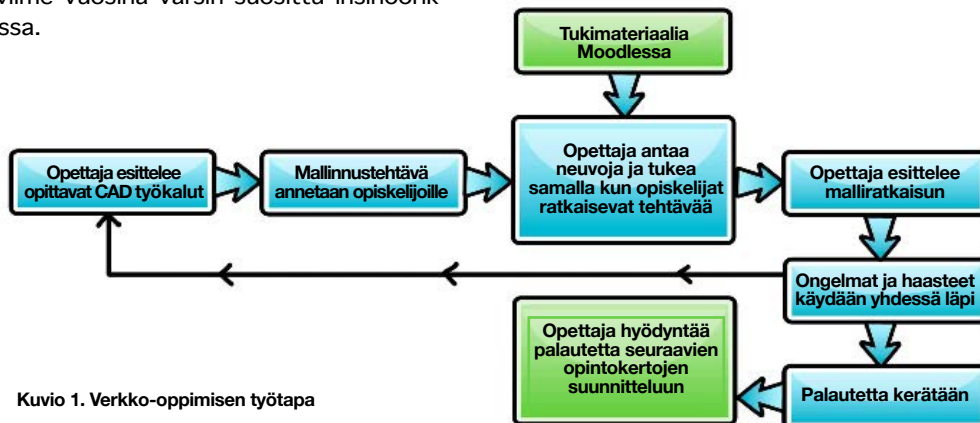
KUINKA OPPIA KÄÄNTEISESTI

Käänteinen CAD – mitä sillä tarkoitetaan?

Tässä artikkelissa sillä tarkoitetaan tietokoneavusteisen suunnittelun oppimista verkkovälitteisestä käänteisen luokkahuoneopetuksen menetelmällä. Artikkelissa kuvataan kehitystyö, jonka tavoitteena oli ottaa käyttöön uudenlainen verkko-opetuksen tapa suunnittelutyökalujen opetuksessa. Kehitystyö tehtiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa todennettiin verkkotyökalujen toimivuus ja kehitettiin verkko-oppimisen työtapaa. Työn toisessa vaiheessa suunniteltiin ja toteutettiin kokonainen opintojakso käänteisen luokkahuoneopetuksen menetelmää soveltaen. Työ on ajankohtainen, koska sille on selkeä tarve monimuotokoulutuksessa.

Artikkelissa kuvattu kehitystyö pohjautuu löyhästi teokseen “Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day” (Bergmann & Sams 2012). Käänteisen luokkahuoneen menetelmä valittiin siksi, että se vaikutti lupaavimmalta tavalta toteuttaa CAD-opetusta verkossa. Menetelmä tukeutuu vahvasti opetusvideoihin, siitä on olemassa runsaasti lähdemateriaalia ja se on ollut viime vuosina varsin suosittu insinööri- koulutuksissa.

Työn ensimmäinen vaihe aloitettiin kartoittamalla opiskelijoiden mielipiteitä etäopetuksen määrän lisäämisestä ja testaamalla tietoteknisten työkalujen toimivuutta käytännössä. Oppimisen sujuvuuden varmistamiseksi kehitettiin verkko-oppimisen työtapaa, joka on esitetty kuviossa 1.

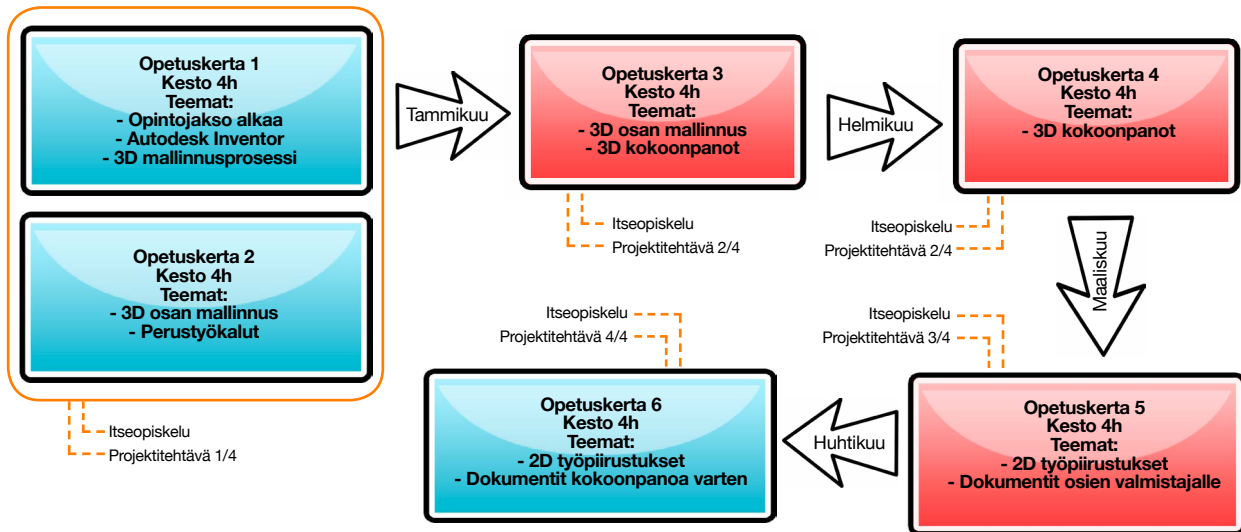

Kuvio 1. Verkko-oppimisen työtapaa

Työskentely alkaa, kun opettaja esittelee opittavat CAD-työkalut. Tämän jälkeen opettaja antaa tehtävän, jota opiskelijat tekevät itsenäisesti tukimateriaaleihin nojautuen. Opettaja antaa ohjeita ja tukea tarvittaessa. Lopuksi tehtävän ratkaisu esitellään, ongelmat puretaan ja palautetta kerätään. Yhdellä verkko-opetuskerralla sykli

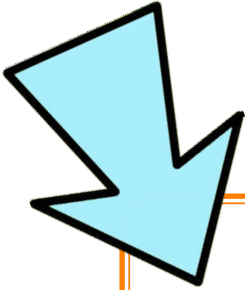
toistuu useaan kertaan tehtävien laajuudesta riippuen. Työtapa esiteltiin etukäteen opiskelijoille, jotta he tietäisivät, kuinka verkko-opetuksessa toimitaan. Samalla kerättiin kokemuksia työkalujen teknisestä toimivuudesta sekä opiskelijapalautetta pedagogiikkaan liittyen.

Työn toisena vaiheena oli kokonaisen opintojakson toteuttaminen käännteistä luokkahuoneopetusta soveltaen. Opintojakson toteutus suunniteltiin ja dokumentoitiin huolellisesti kuvion 2 mukaisesti. Kuviossa siniset laatikot kuvaavat koululla tapahtuvaa opetusta ja punaiset verkko-opetusta.

Kuvio 2. Opintojakson toteutussuunnitelma kaaviona

Opetuskertojen ohessa tapahtuu itseopiskelua ja henkilökohtaiseen projektitehtävään liittyviä toimia. Itseopiskelua tukevia opetusvideoita laadittiin ja julkaistiin soittolistoina YouTubeissa. Toisen vaiheen tavoitteina oli toteuttaa kokonainen opintojakso valitulla menetelmällä, siirtää 50 % opintojakson opetus-tunneista verkkoon, rohkaista opiskelijaa itsenäiseen opiskeluun sekä kerätä kokemuksia ja palautetta oppimismenetelmästä.

TEHTÄVÄNANTO

Opintojakso toteutetaan käännteistä luokahuoneopetusta soveltaen kuvion 2 mukaisesti. Kuudesta opetuskerrasta kolme on koululla ja kolme verkossa. Verkko-opetuskerroilla käyt läpi tehtäviä, jotka vaativat valmistautumista etukäteen. Valmistautua voit videoita katsomalla, manuaaleja lukemalla tai esitehtäviä itsenäisesti tekemällä. Opetuskertojen tehtävät löydät Moodlesta, samoin tukimateriaalit ja YouTube-soittolistat.

Verkko-oppiminen tapahtuu Adobe Connect -ympäristössä, jossa toimit verkko-oppimisen työtapaa (kuvio 1) noudattaen. Tehtävät valmentavat sinua suunnittelutyökalujen sujuvaan ja itsenäiseen käyttöön. Työkaluja tarvitset projektityössä, johon opintojakson arviointi pohjautuu. Projektityön teet itse valitsemastasi aiheesta.

- Työ sisältää
- 1) aiheen esittelyn,
 - 2) 3D -mallinnuksen,
 - 3) työpiirustusten laatimisen ja
 - 4) työn palautuksen.

Työhön osallistuneiden opettajien kokemukset ovat hyvät. Uuden verkko-oppimisen tavan suunnittelu, toteutus, raportointi ja palautteen kerääminen olivat alusta alkaen opettajien ohjenuorina. Tästä syystä onnistuimme luomaan toimivan ja toistettavan toteutustavan, joka todistettavasti on myös opiskelijoiden mieleen. Opiskelijat olivat tyytyväisiä opintojakson toteutukseen ja erityisesti YouTube-videoihin, jotka toimivat tärkeimpinä itseopiskelun tukimateriaaleina. Videoihin oli helppo päästä käsiksi, laatu oli hyvä ja niiden koettiin olleen avuksi opiskelussa ja ongelmatilanteissa.

Palautteesta selvisi, että mukana olleet opiskelijat asuivat keskimäärin melko kaukana koulusta, esimerkkiryhmissä etäisyys oli 54 km. Yli 80 % opiskelijoista oli työelämässä, ja verkko-opetukseen tarvittavat laitteet ja välineet löytyivät kaikilta. Lähiopetuksen määrä koululla koettiin suureksi, ja etäopetuksen määrän lisäämistä kannatettiin. Opiskelijat kertoivat, että opintojaksoilla 2/3 oppitunneista voisi olla etänä. Opiskelijat toivoivat lisää vastaavanlaisia toteutuksia myös muihin opiskeltaviin aineisiin.

Toteutusta päästiin esittelemään myös kansainväliselle yleisölle CDIO-konferenssissa Kanadassa. Konferenssiin osallistuminen vahvisti onnistumisen kokemusta ja kannusti viemään toteutusta eteenpäin.

Tavoite: Etäopetuksen määrän lisääminen monimuotokoulutuksessa

Laajuus: Opintojakso, jossa on 24 h opetusta, josta 50 % verkossa

Tehtävän luonne: Yksilötyö

Tarvikkeet/etätyövälineet:

Opettajan välineet: tietokone, Screen-Cast-O-Matic-ohjelmisto,

YouTube-kanava, Moodle-ympäristö, Adobe Connect -ympäristö, CAD-ohjelmisto,

kuulokemikrofoni; *Opiskelijan välineet:* tietokone, CAD-ohjelmisto, kuulokemikrofoni

LÄHTEET:

Bergmann, J. & Sams, A. 2012. Flip Your Classroom : Reach Every Student in Every Class Every Day. International Society for Technology in Education.

VERKKOTENTTI OPPIJALÄHTÖISENÄ ARVIOINTIMENETELMÄNÄ

Verkkotentti sijoittuu päivystys- ja vastaanottohoitotyön opintojakson lopussa tapahtuvaan tuotosarviointiin. Tentillä pyritään varmistamaan osaamisperustaisen opetussuunnitelman mukainen osaaminen. Osaaminen perustuu työelämälähtöisiin tietoihin ja taitoihin, jotka oppijan tulee hallita opintojakson päätyttyä. Työelämälähtöiset osaamistavoitteet rajaavat tentin sisällön kohdealuetta.

Verkkotentin rakentaminen oli monivaiheinen prosessi. Suunnitteluvaiheessa ideoitiin, miten opiskelijat osallistetaan tentin rakentamiseen. Oppijalähtöisen verkkotentin tarkoituksena oli saada sähköinen arviointimenetelmä tuotosarviointiin oppijoita osallistavalla menetelmällä. Tavoitteena oli lisäksi saada mahdollisimman käytännönläheinen ja hoitotyön toiminnan sisältöä vastaava oppimisen varmistamisen väline. Verkkotentin avulla arvioitiin kahden eri teeman eli vastaanotto- ja päivystyshoitotyön oppimistavoitteiden mukaista osaamista.

Osaamisen varmistaminen oppijalähtöisellä, osallistavalla verkkotentillä rakentui seuraavasti: 1) kysymyspankin rakentaminen, 2) kysymysten

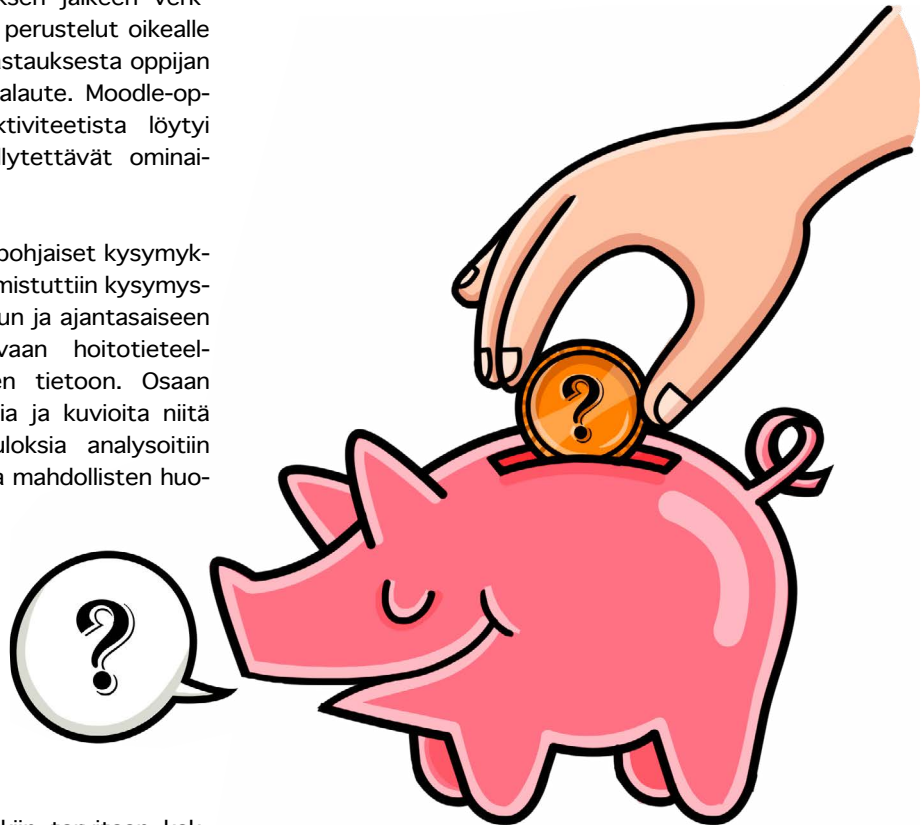
asiasisällön ja laadittujen kysymysten rakenteen tarkistaminen sekä esitestaaminen, 3) interaktiivisen ja välittömän palautteen antamiseen taipuvan teknologian valitseminen, 4) verkkotentin käyttöönottoaminen sekä verkkotentin toiminnan ja sisällön analysointi.

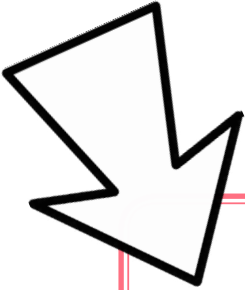
Kysymyspankki rakentui kolmen opiskelijaryhmän päivystys- ja vastaanottohoitotyön opintojaksoon liittyvän kolmen viikon käytännön harjoittelun tehtävänä. Harjoittelun tehtävänä oli valita harjoittelun aikana todellinen potilastapaus, johon liittyen tuli laatia monivalintakysymys. Case-kuvauksen ja kysymyksen lisäksi tehtävänannossa edellytettiin oikean vastauksen perustelut.

Verkkotentiltä edellytettiin myös interaktiivisuutta ja kykyä antaa oppijalle välitön palaute. Tentin tuli arpoa kahden teeman kysymykset tasapuolisesti. Monivalintakysymyksissä tuli olla mahdollista vastata jokaiseen kysymykseen, kunnes oikea vastaus on saatu. Yksittäisen kysymyksen kohdalla täydet pisteet tuli saada vastaamalla oikein jo ensimmäisellä kerralla. Uusintayritysten kohdalla kysymyksestä saatavien pisteiden tuli

vähentyä. Oikean vastauksen jälkeen verkkotentin haluttiin antavan perustelut oikealle vaihtoehdolle. Väärästä vastauksesta oppijan tuli saada myös välitön palaute. Moodle-oppimisympäristön tentti-aktiviteetista löytyi kaikki verkkotentiltä edellytettävät ominaisuudet.

Oppijoiden laatimat case-pohjaiset kysymykset tarkastettiin, jotta varmistettiin kysymysten perustuminen tutkittuun ja ajantasaiseen sekä näyttöön perustuvaan hoitotieteelliseen ja lääketieteelliseen tietoon. Osaan kysymyksistä lisättiin kuvia ja kuvioita niitä elävöittämään. Tentin tuloksia analysoitiin Moodlen analyysityökaluilla mahdollisten huonosti toimivien kysymysten löytämiseksi. Jokin kysymys saattoi olla liian vaikea asiasisällöltään tai kysymyksen asetelultaan. Kysymyksen toimimattomuus voi olla myös sen liiallinen helppous tai sijoittuminen tavoiteltavan osaamisen ulkopuolelle. Kysymyspankkiin tarvitaan kaksinkertainen määrä kysymyksiä suhteessa varsinaisiin tenttikysymyksiin, jotta kysymysten vaihtuvuus säilyy riittävän suurena myös uusintatenteissa.

TEHTÄVÄNANTO

Tämä on Päätöksenteko päivystys- ja vastaanottohoitotyössä -opintojakson (5 op) sähköisen tentin ohjeistus. Lue huolellisesti alla oleva ohjeistus ennen kuin aloitat tentin suorittamisen.

Valitse monivalintatehtävistä vain yksi vaihtoehto. Oikeasta vastauksesta jo ensimmäisellä vastaukserällä saat 1,00 pistettä. Toisella vastaukserällä annettusta oikeasta vastauksesta saat 0,67 pistettä. Jos vastaat oikein kolmannella vastauksella, saat pisteitä 0,33. Neljännellä eli viimeisellä vastaukserällä pistemäärä on 0,00. Väärästä vastauksesta vähennetään siis 0,33 pistettä / väärä vastaus. Tentissä ei muodostu miinus pisteitä.

Tenttikysymykseen tulee vastata niin monta kertaa, että saat oikean vastauksen perusteluineen. Tenttiaika on 1,5 tuntia, ja tenttikysymyksiä on 25. Ohjelma arpoo sinulle tenttikysymykset. Tentin aikana ei saa hyödyntää tenttimateriaalia. Kun saat tentin suoritettua loppuun, näet lopullisen pistemäärän ja pistemäärästä koostuneen arvosanan.

OPETTAJAN

KOKEMUS

Opiskelijoiden palaute monivalintakysymysten rakentamisesta oli positiivista. Opiskelijat kokivat mielekkäänä ja hyödyllisenä monivalintakysymysten rakentamisen ja antoivat ehdotuksia, mistä osa-alueista olisi myös hyvä tehdä kysymyksiä.

Tentin rakentaminen Moodle-alustalle on aikaa vievää ja tarkkaa työtä. Käyttöön otettu verkkotentti on osoittautunut ensinnäkin monipuoliseksi tentiksi oppijalähtöisesti rakennettujen kysymysten ansiosta. Lisäksi verkkotentti on tehostanut opettajan arviointiin liittyvää ajankäyttöä. Verkkotentti tarjoaa paljon eri mahdollisuuksia jatkokehittämiseen.

Tavoite: Verkkotentin tavoitteena on tuottaa opiskelijalle oppijalähtöistä, kehittävää sekä vuorovaikutuksellista osaamisen varmistamista

Laajuus: 5 op:n laajuisen opintojakson loppuentti, 1½ tuntia tenttiaika

Tehtävän luonne: Oppijalähtöisin menetelmin luotu monivalintakysymyksiin perustuva verkkotentti; yksilötehtävänä suoritettava verkkotentti Moodlessa

Tarvikkeet/etätyövälineet: Tietokone, verkkoyhteys, Moodle

MOODLEN ARVIOINTITYÖKALUJA TEHOKÄYTTÖÖN

Lapin AMKissa siirryttiin uuteen opetus-suunnitelmaan (OPS) syksyllä 2017. Osin uutena haasteena on prosessiarvioinnin toteuttaminen lukukausittain yhä suureneville opiskelijaryhmille. Opiskelija saa totutusti palautetta ja arvioinnin opintojaksoista, mutta kokonaisvaltaisemman lukukausisuunnittelun myötä oppimisen organisointi laajentuu myös oppimisprosessin arviointiin. Prosessiarvioinnissa arvioidaan oppimista operationaalisen, kognitiivisen, sosiaalisen ja reflektiivisen ulottuvuuden mukaisesti. Kyseessä on oppimisen ohjaaminen, eikä se vaikuta opintosuoritusten arvosanoihin. (Mastosaari 2014.)

Matkailupalveluiden englanninkielisen koulutusohjelman opetussuunnitelmatyössä oliin hiottu prosessiarviointiin lomake, jonka käyttöä testasimme ensimmäistä kertaa syyslukukauden puolivälissä. Ensin opiskelija arvioi matriisin avulla omaa suoriutumistaan, minkä jälkeen opettajatiimi antoi oman palautteensa opiskelijan nähtäväksi.

Moodlen tehtävätyökaluun suunniteltiin kaksi palautetapaa opettajalle: pdf-tiedoston annotointi sekä arviointimatriisi.

Annotointi: opettaja merkitsee opiskelijan palauttamaan pdf-tiedostoon omia merkintöjään. Ne voivat olla kommenttilappuja, leimoja tai erivärisiä laatikoita, joita voi piirrellä arviointilausekkeiden ympärille. Annotointityökalu ymmärtää pdf-tiedostoja, mutta toki opiskelija on voinut ensin tehdä arvioinnin tekstinkäsittelyohjelmalla ja tallentaa valmiin arvioinnin pdf-muodossa.

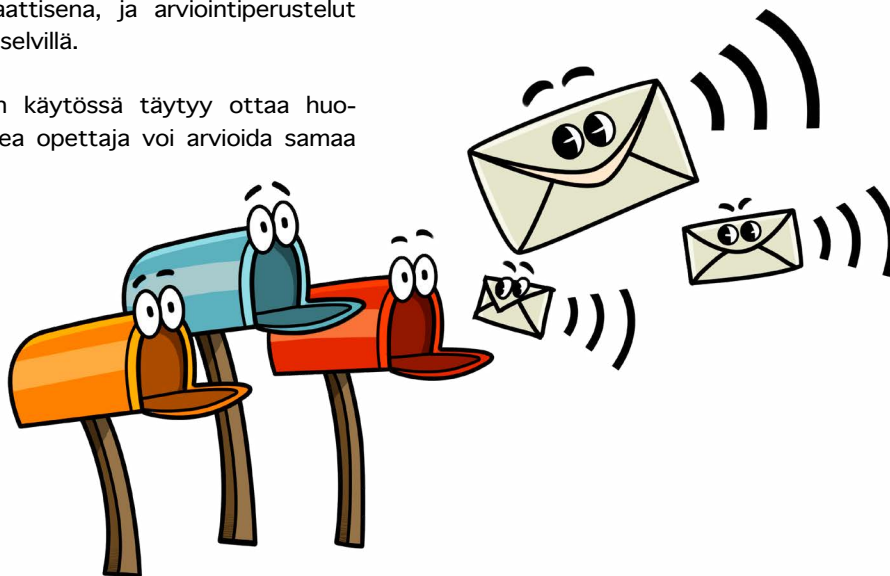
Arviointimatriisi on palautelaatikkoon koodattu taulukko. Kun opettaja arvioi tehtävää, hän valitsee kustakin matriisiin arviointikriteeristä yhden tason. Matriisiin voi lisätä myös kohdan avointa palautetta varten, jolloin palaute tuntuu yksilöllisemmältä. Moodle hoitaa loppuarvosanan laskeamisen annettujen asetusten mukaisesti. Matriisiin teko on hieman työlästä, mutta siihen uhrattu aika kannattaa. Myös opiskelijalle arviointi näytetään systemaattisena, ja arviointiperustelut ovat alusta asti selvillä.

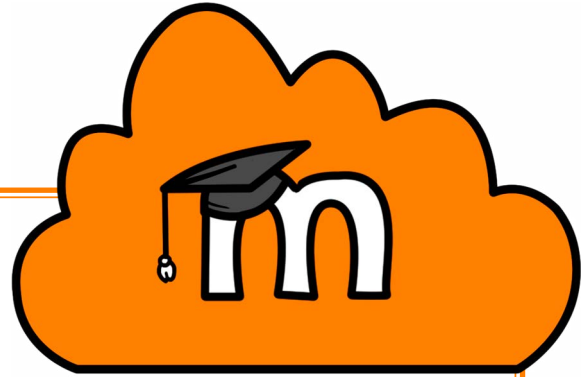
Arviointimatriisin käytössä täytyy ottaa huomioon, ettei usea opettaja voi arvioida samaa

asiaa, sillä vain viimeisin valinta jää voimaan. Opettajilla voi kuitenkin olla vastuullaan eri rivit taulukosta.

Opiskelijat näkivät siis opettajan palautteen Moodlen palautuslaatikosta. Sen lisäksi opiskelijoilla oli mahdollisuus tavata lukukauden vastuupettajat henkilökohtaisesti ja käydä arviointi läpi tarkemmin.

Molemmat arviointitavat soveltuvat luonnollisesti myös muuhun arviointiin. OPS-prosessissamme kirjassimme kompetensseista johdetut arviointikriteerit taulukkoon, joten arviointimatriisin toteuttamisen työläin osuus on jo tehty.

TEHTÄVÄNANTO

Tehtäväsi on arvioida omia oppimisen taitojasi tällä lukukaudella. Moodlen palautuslaatikosta löydät sitä varten prosessiarviointilomakkeen. Tallenna se ensin omalle koneellesi ja täytä sitten joko Word- tai pdf-muodossa. Väritä taulukon joka riviltä se vaihtoehto, joka kuvaa sinua parhaiten. Viimeiseen sarakkeeseen voit täsmentää arviotasi esimerkiksi antamalla konkreettisia esimerkkejä tai jatkamalla pohdintaa. Lataa täytetty lomake palautuslaatikkoon. Löydät opettajien antaman palautteen tästä samasta palautuslaatikosta.

Tämä arviointi ei vaikuta opintojaksojen arviointiin, mutta saat siitä hyviä eväitä oppimiseesi. Jos saamasi palaute on ristiriidassa oman arviointisi kanssa tai sinulla on muuta kysyttävää oppimisen arvioinnista, ota yhteyttä lukukauden vastuuoopettajaan.

Tavoite: Palautteen anto prosessiarvioinnista Moodlen matriisityökalun avulla palautuslaatikossa

Laajuus: 1–2 kertaa lukukaudessa tehtävä prosessiarviointi

Tehtävän luonne: Prosessiarvioinnin toteuttaminen Moodlessa

Tarvikkeet/etätyövälineet: Moodle, tekstinkäsittelyohjelma

OPETTAJAN KOKEMUS

Annotointi: Ensimmäisellä kerralla opettajan kannattaa olla opiskelijoiden teknisenä tukena, sillä ohjeistuksesta huolimatta osa opiskelijoista palautti arvioinnin docx-muodossa, jolloin annotointi ei onnistunut. Annotointityökalussa ei ole peruutustoimintoa, joten palautteen täytyy mennä kerralla oikein. Annotointityökalu soveltuu myös pikkutarkkaan palautteenantoon, esimerkiksi viestinnän opettajalle.

Arviointimatriisi on tekovaiheessa työläs, mutta tutustumisen arvoinen työkalu yleisemminkin varsinkin, kun antaa palautetta isoille ryhmille. Jos on väsynyt kirjoittamaan palautelaatikkoon samat huomautukset, kannattaa tehtävälaatikon luomisvaiheessa nähdä hieman vaivaa ja päästä arvioitaessa helpommalla.

Arviointimatriisi soveltuu monen opettajan eriaikaiseen palautteeseen ainoastaan, jos opettajilla on omat arviointirivinsä, sillä vain viimeisin palaute jää näkyviin. Jos usea opettaja arvioi tehtävää eri aikoina, kannattaa palautuslaatikko vaiheistaa ja julkaista tulokset kaikille yhtä aikaa. Ja mikä parasta, kunhan määrittelyt ovat menneet oikein, matriisin täytön jälkeen Moodle laskee automaattisesti kokonaisarvosanan.

LÄHTEET:

Mastosaari, P. (toim.) 2014. Innovaatio-osaamista arvioimassa. Lapin AMKin julkaisuja Sarja B. Raportit ja selvitykset 31/2014. Viitattu 4.9.2017 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-062-0>.

AMMATILLINEN OSAAMINEN NÄKYVÄKSI BLOGILLA

Ammattiopisto Lappian hyvinvointialalla on kehitetty sähköisiä osaamiskansioita. Toteutuksessa mukana on ollut sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa suorittavia juuri opintonsa aloittaneita ja jo pidemmälle edenneitä aikuisopiskelijoita. Opiskelijat opiskelevat lähihoitajiksi työ- ja verkkopainotteisissa opinnoissa, joten heillä on katsottu olevan jo hieman osaamista verkko-työkalujen käytöstä. Sähköisen osaamiskansion alustaksi valikoitui Blogger-blogipohja maksuttomuuden ja yleisen saatavuuden perusteella. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto koostuu kolmesta pakollisesta tutkinnon osasta, joita ovat kasvun tukeminen ja ohjaus, hoito ja huolenpito sekä kuntoutumisen tukeminen. Blogeja käytettiin kasvun tukemisen ja ohjaamisen sekä hoidon ja huolenpidon opinnoissa.

Lähihoitajaopinnoissa sähköinen osaamiskansio auttaa tutkinnon suorittajaa suunnittelemaan opintojaan tavoitteellisesti ja helpottaa oman ammatillisen osaamisen näkyväksi tekemisessä. Blogin kirjoittaminen ja oppimistehtävien työstäminen vaatii opiskelijalta uudenlaisen oppimistavan omaksumista. Vain muutamalla opiskelijalla oli aikaisempaa kokemusta bloggaamisesta, joten tähän tarkoitukseen tuli laatia selkeä ohjeistus. Sähköistä osaamiskansiota voidaan hyö-

dyntää myös osana osaamisen tunnistamisen prosessia. Sähköinen osaamiskansio tuo näkyväksi opinnoissa hankittua osaamista, ja samalla opiskelija voi tarkentaa omia tavoitteitaan kohti tulevaisuuden työelämää ja sen tarpeita.

Työ- ja verkkopainotteisessa koulutuksessa lähihoitajaopiskelijat käyvät jo opintojensa alkuvaiheessa työpaikoilla työssäoppimispäivinä. Näiden päivien ajaksi opettaja antaa opiskelijalle oppimistehtäviä, joita hän työstää aidossa oppimisympäristössä. Oppimistehtävät ovat pääsääntöisesti oppimispäiväkirja-tyyppisiä pohdintoja opettajan antamien teemojen mukaisesti. Opiskelijat koovat valmiit tehtävät omiin blogeihinsa.

Tarkoituksena on, että opiskelija hyödyntää omaa blogiaan myös myöhemmin varsinaisen työssäoppimisen yhteydessä esimerkiksi kertoessaan työssäoppimisen ohjaajalle/työnantajalle opinnoissa suoritetuista sisällöistä. Oppimistehtävien lisäksi opiskelijat lisäävät blogiinsa “osaaminen”-välilehdelle tärkeimmät opintosuoritteensa kuten erilaiset ammattitaitokortit, joita lähihoitajaopinnoissa suoritetaan (esim. hygieniapassi ja ensiapukortti), ja kertovat hieman itsestään “tietoja minusta”-välilehdelle. Opiskelija dokumentoi oppimistaan ja osaamistaan sanoin ja kuvin.

Moodle-oppimisympäristöön kootaan oppimistehtävien ohjeistukset, aikataulut ja tärkeimmät oppimateriaalit. Blogit toimivat Moodlen sijasta varsinaisena oppimistehtävien palautuspaikkana. Opettaja arvioi blogin ja antaa siitä kirjallisen palautteen opiskelijalle henkilökohtaisesti. Palautetta annetaan koko blogikirjoitusprosessin ajan. Palaute annetaan sähköpostilla, jotta tietosuojia säilyy.

TEHTÄVÄNANTO

Blogi

Osaamiskansion tavoitteena on dokumentoida ja jäsentää omaa oppimistasi, tuoda näkyväksi omaa osaamistasi ja ammatillista kasvuasi. Luo itsellesi blogi Bogger-alustalle opettajan ohjeistuksen mukaisesti. Käytä blogia sähköisenä osaamiskansionasi. Pehdy annettuihin teemoihin ja etsi itsenäisesti lisää tietoa aiheista kirjallisuuden ja muiden lähteiden avulla. Keskeiset teemat on koottu sosiaali- ja terveysalan tutkinnon perusteista. Selvitä itsellesi keskeiset käsitteet sekä havainnoi lähihoitajan työtä työssäoppimispäivinä.

Pohdi blogissasi omaa ja asiakkaiden toimintaa työssäoppimispäivien havaintojen pohjalta. Kirjoita blogiin itsestäsi "tietoja minusta"-välilehdelle ja kokoa "osaaminen"-välilehdelle tiedot opintosuoritteistasi opettajan ohjeistuksen mukaan. Noudata netikettiä ja salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta. Pidä blogi suljettuna, mutta jaa blogin lukuoikeus opettajalle sähköpostilla. Blogiin voit liittää vain itse tuottamaasi materiaalia. Opettaja antaa sinulle palautteen sähköpostilla. Työpaikalla oppimiseen liittyvät oppimistehtävät sekä blogiohjeistus löytyvät Moodlesta kirjallisena.

OPETTAJAN KOKEMUS

Sähköiset osaamiskansiot ovat opiskelijan apuna omien opintojensa jäsentämisessä. Opettajan näkökulmasta blogi tuo lisäarvoa opiskelijan etenemisen seuraamiseen ja työssäoppimisen ohjaamiseen. Blogin avulla opettaja saa selkeän kuvan opiskelijan osaamisesta, ja opiskelijoiden erilaiset suoritteet löytyvät keskitetysti visuaalisesti näyttävässä muodossa blogista kuvina ja teksteinä.

Blogitunnusten luominen ja käyttöönotto toivat lisähaastetta opettajalle ja opiskelijoille. Opiskelijan käyttäjätunnusten määrä lisääntyi, mikäli opiskelijalla ei ollut entuudestaan käytössään Google-tiliä. Opiskelijat ohjeistettiin pitämään blogit salaisina. Blogin arvioimista hankaloitti se, että opettajalla oli ajallisesti rajoitettu lukuoikeus blogiin. Palautetta annettiin blogin työstämisvaiheessa sähköpostitse, mikä vei yllättävän paljon aikaa. Jokin muu palautteenantomuoto olisi hyvä kehittää ajoittain kankean sähköpostipalautteen sijaan.

Oppimistehtävät ja sähköisen osaamiskansion ylläpito vaatii opettajan ohjeistukselta selkeyttä ja tarkkuutta, jotta kootut asiat jäsentyvät selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti blogiin. Oppimisen kannalta blogit ovat mielekkäät käyttää ja lisäävät opiskelijan mahdollisuutta itsereflektioon, sillä materiaali jää opiskelijan omaan käyttöön vielä valmistumisen jälkeenkin.

Tavoite: Oman oppimisen ja osaamisen näkyväksi tekeminen sähköisen osaamiskansion avulla
Laajuus: Osasuoritus opintojaksoista
Tehtävän luonne: Itsenäinen tehtävä
Tarvikkeet/etätyövälineet: Blogipohja, mobiililaitte tai tietokone, Moodle, sähköposti

Anne Kaisanlahti

OPETUSVIDEOSSA SAAMEN KIELI INTEGROITUI AMMATTIOSAAMISEEN

Saamelaisalueen koulutuskeskuksen toisen vuoden lähihoitajaopiskelijoille oli alkamassa ammatillinen jakso, jossa käsiteltiin lähihoidon osaajaksi sairaanhoidossa ja huolenpidossa -kokonaisuutta. Opiskelijat olivat lisäksi valinneet vapaasti valittaviin opintoihin pohjoissaamen kielen opiskelua, joten se integroitiin mukaan ammatillisiin opintoihin. Ryhmässä oli kaiken kaikkiaan kuusi opiskelijaa, mikä mahdollisti yksilöllisen ohjauksen koko työskentelyn ajan.

Opintojaksossa haluttiin hyödyntää myös tieto- ja viestintäteknologiaa, koska sen avulla ryhmätyö yhteisöllisesti onnistuu tehokkaasti.

Opintojen tavoitteena oli saada harjaannusta ammatilliseen kohtaamiseen sairaanhoidon ja huolenpidon tilanteissa pohjoissaamen kielellä käyttäen apuna tieto- ja viestintäteknologiaa. Päädyttiin valitsemaan tuotokseksi videointi, koska kyseisen opiskelijaryhmä oli aikaisem-

min tehnyt pienimuotoista videointia perushoidon tilanteissa. Opiskelijat olivat tottuneet olemaan kuvattavana, ja heille oli jäänyt edellisestä kuvauksesta positiivinen kuva. Alkuun opettaja laati opetusvideon tekemiseen liittyvän ohjeituksen.

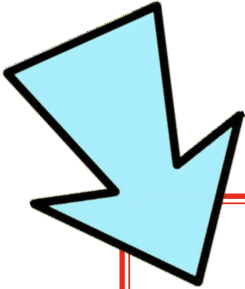
Työskentely aloitettiin kertaamalla tärkeimpiä vuorovaikutustilanteita ja niistä saatuja kokemuksia. Lähihoitajaopiskelijat olivat harjoitelleet vuorovaikutustilanteita teoriassa sekä päässeet käytännössä kokeilemaan vuorovaikutusta työssäoppimisjaksoilla. Opiskelijoiden kanssa työtä jatkettiin yhteisellä ideariihellä, jossa he valitsivat vuorovaikutustilanteen, joka liittyi sairaanhoidon ja huolenpidon alueeseen. Aiheeksi opiskelijaryhmät valitsivat vuodeosaston aamutoimet sekä kirurgisen potilaan kivunhoidon. Opiskelijat rajasivat videon näyttämisen oman oppilaitoksen lähihoitajaopiskelijoille.

Opetusvideon käsikirjoittaminen aloitettiin synopsis-vaiheella. Tarkoituksena oli kirjata aihealueet, tapahtumat, aikajärjestys sekä ketkä esiintyvät videolla. Opiskelijat tekivät käsikirjoituksen hahmotelman, josta tarinaa lähdettiin kehittämään. Tähän vaiheeseen hyvin oleellisena osana oli liittää teorian tiedon kertaamista ja käytännön kokemusta. Työ kirjoitettiin Google Driveen, jonka kautta ammattiaineiden opettajan oli helppo seurata työn etenemistä reaaliajassa ja antaa omia ohjaavia kommentteja.

Opetusvideon onnistumisen kannalta oli tärkeää laatia mahdollisimman tarkka käsikirjoitus, joka kirjoitettiin ensin suomeksi. Käsikirjoitusten valmistuttua vuorovaikutustilannetta harjoiteltiin, ja harjoituksissa opiskelijat ja opettaja huomasivatkin muutamia käsikirjoituksessa olevia puutteita, joita opiskelijat muokkasivat ennen seuraavaa vaihetta eli käsikirjoituksen käännöstyötä pohjoissaameksi. Käännöstyö tehtiin samalle Google Drive -pohjalle. Käännöstyön jälkeen hoitoluokassa harjoiteltiin kuvausta varten. Yhteisiä integroituja tunteja oli 12 tuntia, joista suurin osa käytettiin tässä vaiheessa.

Suunnittelutyön jälkeen videot kuvattiin iPadeilla ja jälkikäsiteltiin Movie Makerin avulla. Kuvaukset edistyivät nopeasti, koska kaikki olivat hyvin mukana. Kuvausten jälkeen tuotokset katsottiin pohjoissaamen kielen tunnilla, tehtiin ristiinarviointi ja annettiin suullista palautetta ryhmien työskentelystä.

TEHTÄVÄNANTO

Tavoitteena on kartoittaa saamen kieltä käytännön tilanteissa sekä vahvistaa ammatillista kohtaamista sairaanhoito- ja huolenpidon tilanteissa. Saamen kieli on integroitu ammattiaineeseen.

Tehtävänä on asiakaskohtaamisen videointi pohjoissaameksi. Aluksi arvotaan ryhmät, jonka jälkeen ryhmät miettivät aiheen ja aloittavat kirjoittamaan videoon käsikirjoitusta. Molemmat ryhmät tekevät erillisen ohjeen mukaan noin kahden minuutin mittaisen ammatillisen vuorovaikutustilanteen videon pohjoissaameksi. Osa tunneista on ammattiaineen opettajan pitämiä (12 h) ja osa pohjoissaamen kielen opettajan. Lisäksi 12 h on yhteisiä tunteja pohjoissaamen kielen opettajan kanssa, ja näillä tunneilla tapahtuu videointi sekä editointi. Käsikirjoitus kirjoitetaan ensiksi suomeksi ja käännetään sen jälkeen pohjoissaameksi. Suullista palautetta annetaan läpi koko työskentelyn sekä lopuksi saamen kielen tunnilla katsotaan videot yhdessä ja annetaan ristiinarviointia tuotoksista ja työskentelystä.

Tavoite: Kartutetaan pohjoissaamen kielen sanastoa käytännön tilanteisiin sekä harjaannutetaan ammatilliseen kohtaamiseen sairaanhoidon ja huolenpidon tilanteissa, lisäksi tavoitteena on opetusmateriaalin tuottaminen pohjoissaameksi
Laajuus: Ammattinaista 2 osp ja saamen kielen opintoja 2 osp
Tehtävän luonne: Pari/ryhmätyö
Tarvikkeet/etätyövälineet: Mobiililaitte, Google Drive, videoiden muokkauksessa Windows Movie Maker

Koen opettajana tehtävän onnistuneen hyvin; saimme uutta kokemusta ja etenkin pääsimme kokeilemaan luovuutta ja pois perinteisestä luok-

OPETTAJAN KOKEMUS

kaopetuksesta. Käsikirjoitusvaiheen jälkeen oli hyvä huomata harjoituksissa, että mitä tarkemmin opiskelijat olivat kirjoittaneet vuorosanat, niin sitä paremmin kuvaukset etenivät. Editointivaihe oli mielenkiintoinen, jossa varmasti me kaikki, opettajat mukaan lukien, opimme uutta. Editointivaiheessa huomasimme vielä yhden videoinnissa esiintyneen aseptisen asiavirheen ja saimme muutettua tämän hyvän, editointiin perehtyneen ohjaajan avulla. Mitä tekisin seuraavaan vastaavaan toteutukseen toisin? Ensinnäkin ottaisin hieman enemmän aikaa työn tekemiseen, ja lisäksi markkinoisin videon tekemistä opiskelijoille niin, että saataisiin se vielä isompaan levikkiin. Opiskelijoiden mielestä integroidut opinnot olivat mielenkiintoisia. Olen ylpeä opiskelijoiden rohkeudesta heittäytyä uusiin opetusmenetelmiin mukaan, jossa kaikkien tavoitteena on oppiminen.

OPISKELIJAT KASVATTAMASSA KYSYMYSPANKKIA VERKKOTENTTIIN

Hyviä, laadukkaita verkkotenttejä voidaan hyödyntää pedagogisesti huomattavasti monipuolisemmin kuin vain oppimistulosten mitaamisessa. Verkkotenttiä voidaan käyttää esimerkiksi itsenäisenä opiskelumenetelmänä niin uuden asian opiskelussa kuin aiemmin opitun kertauksessa. Kysymysten avulla opiskelijat voivat myös valmistautua lähiopetuspäiviin, ja niitä voidaan käyttää itsenäisen opiskelun rasteina kontaktipäivillä. Verkkotentit voivat olla myös seulova tekijä osaamisen näyttöön pääsemiseen ja helpottavat näin erilaisten opintopolkujen rakentamista.

Lapin ammattikorkeakoulun hoitotyön koulutusohjelmassa on aiemmin kokeiltu verkkotenttejä anatomian ja fysiologian kursseilla. Näistä kokeiluista on tullut positiivista palautetta opiskelijoilta, eli hyvälle ja laadukkaille verkkotenttikysymyksille olisi kysyntää. Kysymysten laatiminen on kuitenkin aikaa vievää, ja lisäksi kysymykset tulisi aina testata ennen tenttiä. Näihin haasteisiin vastattiin osallistamalla opiskelijat verkko-

tenttikysymysten laadintaan sekä ryhmissä että yksin. Opiskelijat työstivät verkkotenttikysymyksiä sekä anatomian ja fysiologian että lääkehoidon opintojaksojen aikana.

Verkkotenttikysymysten laatiminen ei ollut pakollinen kurssitehtävä. Jos kysymyksiä teki, sai kartutettua pohjakassaa kurssin loppuarvosanaan. Tämä tarkoitti sitä, että tekemällä verkkotenttikysymyksiä opiskelijalla saattoi olla valmiina jo puoli numeroa kurssin arvosanasta. Jos tämä tehtävä jäi tekemättä, opiskelija ei menettänyt mahdollisuutta kyseisen kurssin suorittamiseen.

Opiskelijoille annettiin Moodlen kurssialustalle mallikysymyksiä sekä monivalintakysymyksistä että tosi-epätosi-kysymyksistä. Mallikysymykset olivat valmiiksi koodatulla Notepad-pohjalla, johon myös opiskelijat ohjattiin kirjaamaan kysymyksensä. Notepad-pohjan ansiosta opiskelijoiden laatimat verkkotenttikysymykset pystyttiin koodaamaan Moodleen kymmenenkin kysymyksen paketissa.

Opiskelijat työskentelivät sekä itsenäisesti että ryhmissä opettajan tukemana. Opiskelijat julkaisivat kysymyksensä myös Moodlen keskustelualueelle, jolloin he pystyivät antamaan palautetta toisten laatimista kysymyksistä ja kysymykset tuli testattua jo tekovaiheessa. Koska opiskelijat tiesivät, että kysymyksistä laaditaan ainakin osa tulevasta verkkotentistä, heitä todella kiinnosti myös muiden laatimat kysymykset.

OSALLISTAMINEN, VERKKOTENTTI, OSAAMISEN VARMISTAMINEN

TEHTÄVÄNANTO

Tehkää ryhmänne aihealueesta 10 verkkotenttikysymystä kurssin Moodle-alustalta löytyvään valmiiksi koodattuun Notepad-pohjaan. Voitte tehdä joko tosi-epätosi-kysymyksiä tai monivalintakysymyksiä. Katsokaa opettajan tekemät esimerkkikysymykset.

Julkaiskaa valmiit kysymykset myös Moodlen keskustelualueelle ja antakaa palautetta toisten ryhmien laatimista kysymyksistä. Antakaa positiivista sekä kehittävää palautetta. Kommentoikaa, mikäli kysymys on epäselvä tai ymmärrettävissä useammalla tavalla.

Voit muokata omia kysymyksiä annettuun päivämäärään asti.

Laatimistanne kysymyksistä rakennetaan verkkotentti.

Tästä tehtävästä saat 10 pistettä kurssin loppuarvosanaan.

Tavoite: Osaamisen kehittäminen lääkehoidossa ja hoitotyön perustietojen ymmärtäminen ihmisen anatomian ja fysiologian näkökulmasta

Laajuus: Osatehtävä opintojaksosta

Tehtävän luonne: Työpajatyöskentely, ryhmä- tai yksilötyöskentely

Tarvikkeet/etätyövälineet: Moodle, Notepad, mobiililaitte tai tietokone

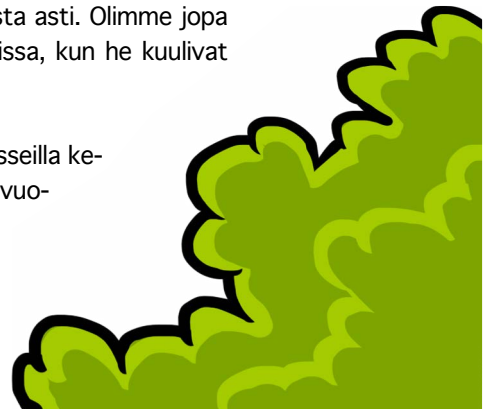

OPETTAJAN KOKEMUS

Palautteissa suurin osa opiskelijoista koki verkkotenttikysymysten laatimisen antoisana ja oppimistaan edistävänä tekijänä. Opiskelijoiden mielestä tällainen opiskelumuoto on hauska ja innostava, vaikka aihealueet olivatkin vaikeita. Opiskelijat toivoivat samanlaisia tehtäviä tulevaisakin opintojaksoissa. Useat opiskelijat ovat myös toivoneet, että heidän laatimansa verkkotenttikysymykset olisivat heillä käytössä itsenäisenä opiskelumuotona kurssin jälkeenkin.

Tämä toteutus osoittautui myös helpoksi opettajalle, koska tekemättömiä tehtäviä ei tarvinnut peräänkuuluttaa ja samalla saatiin hyvä määrä verkkotenttikysymyksiä käytettäväksi myös muille opiskelijoille. Vaikka kysymysten tarkistaminen vie opettajalta aikaa, se vie silti huomattavasti vähemmän aikaa kuin kysymysten laatiminen alusta asti. Olimme jopa hämmästyneitä siitä innosta, mikä heräsi opiskelijoissa, kun he kuulivat voivansa kerätä ”pohjakassaa” kurssiarvosanaan.

Tulevilla lääkehoidon ja anatomian ja fysiologian kursseilla kerätään samalla mallilla kysymyksiä lisää. Muutaman vuoden päästä käytössä on todellinen pankkitalletus verkkotenttikysymyksiä.

ALL STARS -TIIMI – KOLMIKANTAINEN PALAUTE PIKAVIESTIEN

Työnteko puhallettiin käyntiin yhteisellä palaverilla. Kulussien takainen ”all stars”-tiimi, johon kuului opiskelija, toimeksiantaja sekä opettaja, kokosivat ajatuksia hyväntekeväisyystapahtumana järjestettävän Jesse & Ville All Star -jääkiekko-ottelun pre-game-show’ta varten.

Yleisölle haluttiin tarjota jotakin suurempaa ja mahtavampaa kuin tavallinen jääkiekkotapahtuma Tornion kotihallissa. Tässä oli käsillä työelämälähtöinen toimeksianto, joka osui kuin kiekko maaliin opiskelijan oppimisen kasvattamisen näkökulmasta. Jääprojisoinnin sisältötuotanto haastoi olemassa olevaa osaamista uudella tavalla. Miten suunnitella spektaakkelinomaisen 3D-videoshow jäänpintaan nostattamaan tunnelmaa ennen peliä, jossa sekä SM-liigan että NHL-tason pelaajat mittelevät paikallisjoukkueita vastaan?

Suuressa maailmassa tällainen peliä edeltävä tapahtuma oli jo tuttua viihdettä yleisölle. Kuvataiteen opiskelijalle taas avautui aivan uusi maailma sekä jääkiekon osalta kuin myös tämän kaltaisen luovan videotuotannon kautta, jossa hän pääsisi soveltamaan kuvantekemisen osaamistaan uuteen ympäristöön. Koska tehtävä oli

laaja, katsottiin sen kattavan harjoittelun lisäksi oppinnäytetyön teososan mitan.

Työ laukaistiin käyntiin sopimalla yhteinen asioiden eteenpäinviemisen tapa. Tehokkaan työn edistämiseksi oli tärkeää etsiä hyvä, nopea ja tietoa sekä tiedostoja välittävä yhteydenpito-kanava, jonka välityksellä produktion aikainen kommunikointi onnistuisi parhaiten. Yhteiseksi työalustaksi valikoituikin kaikille tuttu ja arjessa jo hyvinkin käytetty WhatsApp-sovellus, johon luotiin oma ryhmä. Sen avulla kolmikantainen kommentointi ja palaute onnistuisi näppärästi. Tietoa oli tärkeää välittää toimeksiantajalle, jotta opiskelija saisi toimeksiantajan mielipiteet sisällön rakentamisen eri vaiheissa. Opiskelijan oli saatava myös oikea-aikaista kommentointia, jotta produktion työ kulkisi joustavasti eteenpäin. Opettaja osaltaan kommentoisi sisältöä, ohjaisi prosessia ja tulisi paikalle testausten aikana.

3D-projisointimateriaalin työstämisen eri vaiheissa viestit kulkivat tiuhaan. WhatsApp-sovelluksen käyttäminen antoi hyvän mahdollisuuden kirjoittaa viestejä sopien palaveriaikoja ja testausmahdollisuuksia jäähallille. Samoin ääniviestien avulla saatiin kerrottua asioita laajemmin ja

kuvien sekä videoiden kautta näytettyä, miten materiaali toimii tapahtumapaikalla.

Toimeksiantaja matkusti suuren meren taakse seuraamaan NHL-ottelua työprosessin aikana, jolloin viestit välittyivät myös hänelle videoiden ja kuvien kautta silloin, kun testattiin jäähallin kuvamateriaalia jäähallilla. Hän kommentoi omia näkemyksiään nopeasti, jolloin ei tarvinnut odottaa toimeksiantajan paluuta Suomeen. Opiskelija pysyi hyvin aikataulussa, kun sisältötestaukset ja materiaalin valinnat saatiin välitettyä tarvittaessa WhatsApp-viestintäkanavan kautta. Tapaamisia oli totta kai yhteisesti myös jäähallilla.

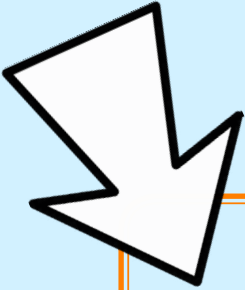
Kriittisin hetki koitti varsinaisen jääkiekkotapahtuman kynnyksellä, jolloin tehtiin viimeisiä viilauksia, nopeita muutoksia sisältöön pelaajien vaihtumisen osalta, taklattiin teknisiä haasteita ja ratkottiin tilallisia ratkaisuja. WhatsApp-ryhmän kautta saatiin huudeltua asioita ja sen myötä toimitettua vaikka puuttuvia tavaroita hallille. WhatsApp-ryhmään tuli lisäksi mukaan tapahtuman kuuluttaja. Hänen osuutensa vaikutti tapahtumassa näytettävän materiaalin esittämisen lisäksi aikataulutukseen, joka oli synk-

ronoitava yhteen. WhatsApp piipitteli viestien kulkiessa sekä aikataulun sopimisesta ongelmien ratkaisuun että kuvien välittämisestä musiikkivälintoihin.

Jääkiekkotapahtuman jälkeen tehtiin ensimmäinen pre-game-show'n onnistumista koskeva yhteinen kolmikanta-arviointi pikaviestien. Jokainen mietti kommentteja liittyen siihen, mitä olisi parannettavaa, mitä kehitettävää jatkossa sekä mitkä olivat niitä onnistuneita ja positiivisia asioita jääprojisoinnin rakentamisessa. Viestit välittyivät takaisin sekä kirjoitettuina että ääniviesteinä ja lisäksi hymiöinä ja kuvina. Näin myös opiskelija sai nopean palautteen tehdystä työstä ennen varsinaista palautekeskustelua opettajan ja toimeksiantajan kanssa.

PALAUTTEENANTO, YHTEISÖLLINEN TYÖSKENTELY, PIKAVIESTINTÄ

TEHTÄVÄNANTO

Hyödynnä valittua alustaa, WhatsApp-sovellusta, välittämällä kysymyksiä, kommentteja, tietoa, näkökulmia ja sisältöä tekstin, kuvien, videoiden tai äänien kautta.

Tapahtuman aikana

Hyödynnä valittua kanavaa viestimiseen toimeksiantajan ja opettajan välillä. Saat myös kommentteja ja palautetta sen kautta. Ehdota tapaamisaikoja tai kommentoi annettuja tapaamisaikoja reagoimalla viesteihin.

Tapahtuman jälkeen

Heitä viestiketjuun ensimmäiset tunteuksesi valitsemallasi tavalla tekstin tai ääniviestin kautta tai halutessasi välittämällä myös kuvia.

Miten arvioit:

3–5 onnistumiseen liittyvää asiaa

3–5 kehittämiseen liittyvää seikkaa.

Saat myös muilta vastaavasti palautetta. Tämän jälkeen sovitaan yhteinen palautekeskustelu toimeksiantajan ja opettajan kanssa, johon voit valmistautua täyttämällä harjoitteluraportin jo ennakkoon.

OPETTAJAN KOKEMUS

Arjesta tuttuja työvälineitä tai sovelluksia voidaan ottaa myös oppimisprosessia tukevaan käyttöön. Joskus emme osakaan nähdä niiden arvoa työn tai opiskelun edistämiseksi, koska ne liitetään vapaa-aikaan. WhatsApp-sovellus toimi tehokkaana pikaviestintäkanavana. Juuri monipuolisen käyttömahdollisuuden kannalta se tuki tekstin lisäksi kuvien, videoiden ja äänien välittämistä prosessia eteenpäin puskevana työkaluna. Oli helppo laukaista viestit muiden näkyville ja saada palautetta tehokkaasti työn eri vaiheista ja erityisesti myös ongelmanratkaisutilanteissa. Tämä vaatii kuitenkin yhteistä sopimista työkaluvalinnasta ja sen käyttötavasta sekä myös toimeksiantajan omaa tahtoa hyödyntää valittua työkalua.

Usein nämä mobiilisovellukset tulevat kuin "iholle", liian lähelle koko ajan, sillä puhelimen näytöltä välittyy jatkuvasti myös vapaa-aikana viestit. Toisaalta juuri sen takia mobiilisovellukset edesauttavat aikataulussa pysymistä ja tehokasta kommunikointia. Tämän tuotannon tärkein taktiikka selittää ongelmat ja viedä kiekko maaliin kuvainnollisesti, siksi tapahtuma taputeltiin päätökseen kaikkien mielestä onnistuneesti.

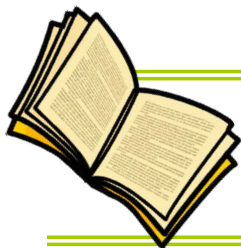
Tavoite: Tehokas kommunikointi ja palautteen anto työprosessin aikana

Laajuus: Harjoittelu 20 op + opinnäytetyön teososa 5 op 6 kk ajanjaksolle

Tehtävän luonne: Yksilö- ja ryhmätö

Tarvikkeet/etätyövälineet: Mobiilipuhelin, WhatsApp-sovellus

Tauno Ljetoff

VIRTUAALIOPINNOILLA KOLTANSAAMEN KIELI JA KULTTUURI HALTUUN

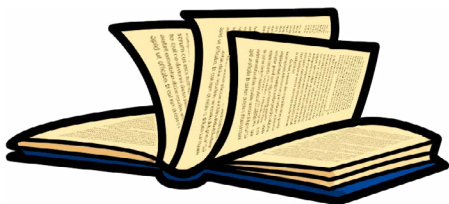
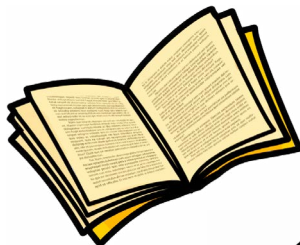

Koltansaame on yksi Suomessa puhutuista kolmesta saamen kielestä. Suomessa kielen puhujia on tällä hetkellä arvioitu olevan hieman yli 300. Heidän elinolojen, kulttuurin ja toimeentulon turvaamiseksi on voimassa erityinen kolttalaki ja koltta-alue Inarijärven itäpuolella, jolle kolttasaamelaiset asutettiin sotien jälkeen. Tätä taustaa vasten tarkasteltuna koltansaamen virtuaaliopinnot ovat ainutlaatuinen kokonaisuus, joka on jokaisen kieltä ja kulttuuria opiskelevan henkilökohtainen kielenelvytys-

teko, joka voimaannuttaa suuresti sekä oppijaa että kieliyhteisöä. Koltansaamen kielen ja kulttuurin 40 ov:n opintokokonaisuus on toteutettu Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa (SAKK) aiempina vuosina

lähiopetuksena. Keväällä 2015 hakijoita koulutukseen ei kuitenkaan ollut riittävästi, jotta lähiopetuksen aloittaminen olisi ollut mahdollista. Koska saamelaisalueen ulkopuolella asuvilla saamelaisilla oli kuitenkin luja tahto ja

into oppia sukujensa äidinkieltä, SAKK päätyi tarjoamaan koko opintokokonaisuuden

verkko-opintoina. Opiskelijoiksi valikoitui ryhmä saamelaisjuuria omaavia, usein jo perheellisiä ja työssäkäyviä aikuisia. Se on korkeasti motivoitunut heterogeeninen joukko monien eri alojen ammattilaisia.

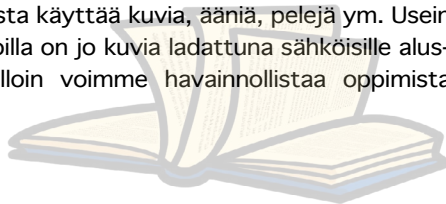
Opintokokonaisuus oli suunniteltu lähiopetusta varten, mutta opiskelijoiden asuessa ympäri Suomea ja toimiessa erilaisissa työympäristöissä sekä heidän erilaisista elämäntilanteista johtuen joutuu henkilökohtaisia opintopolkuja muokkaamaan paljonkin. Eikä vähiten eriaikaisten hiihto- ja syyslomien ansiosta. Opintojen suorittaminen vaatiikin opiskelijoilta paljon itsenäistä otetta. Kulttuuriopintoja on suoritettava kahdella intensiivisellä lähijaksolla, ja vaikka esimerkiksi osa äidinkielisistä kielimestareista (kielen oppimisen kannalta tärkeä mestari-oppipoika-menetelmä) onkin kykeneviä toimimaan virtuaaliympäristöissä, on vuorovaikutteinen kommunikaatio luontevampaa kasvotusten muun toiminnan, kuten vaikkapa perinteisten käsitöiden tai ruoanlaiton, ohessa.

Opinnot toteutetaan Adobe Connect -oppimisympäristössä hyödyntäen kaksi kertaa viikossa iltaisin pidettävillä kontaktiopetustunneilla (kolme oppituntia kerrallaan) sekä opiskelijoiden itsenäisellä työskentelyllä. Opinnot on jaettu kahden lukuvuoden ajalle, jolloin on mahdollista suorittaa opintoja joustavammin ja räätälöidä suorituksia enemmän kunkin opiskelijan tarpeiden mukaan eivätkä opinnot käy liian raskaiksi työ- ja perhe-elämän ohessa. Opintoihin kuuluu lisäksi kaksi viikon mittaista lähijaksota koltta-alueella, jolloin syvennyttään kult-

tuuriopintoihin. Yksi opetuksessa painotettavista periaatteista onkin, että opinnot suoritetaan läheisessä vuorovaikutuksessa kolttasaaamelaisen kansan, kylien, koulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Opetus on hyvin kulttuurisensitiivistä, ja aihepiirit ovat ominaisia nimenomaan kolttasaaamelaisille. Opintojen vieminen virtuaaliympäristöön kuvastaakin hyvin elävää ja aktiivista kolttasaaamelaista kulttuuria. Perinteiden ylläpitäminen kaupunkiympäristöissä kytketään opintoihin, ja tässäkin aktiiviset opiskelijat ovat ottaneet ison roolin. Opettaja saa toimia mahdollistajana ja ohjaajana.

Koska koltansaamenkielisistä opettajaresursseista on pulaa ja työhön palkattu opettajakaan ei ole pedagogisesti pätevä, on hanketyöllä saatu kasvatettua nopealla tahdilla opettajan tietotaitoa ja osaamista TVT:n keinoista, ja pedagogisia työkaluja on saatu heti käyttöön. Myös Saamelaiskäräjien tuki oppimateriaalityössä on ollut korvaamatonta koltansaamen (etenkin digitaalisten) oppimateriaalien vähyyden vuoksi.

Opinnoissa keskitytään kielen opintoihin ja tankataan paljon kielioppiasioita sekä sanastoa. Opiskelijat luovat myös paljon materiaalia itse. Uuden materiaalin luominen hyödyttää koko yhteisöä ja pitää kielen alati elävänä. Verkko-opinnoissa on mahdollista käyttää kuvia, ääniä, pelejä ym. Usein opiskelijoilla on jo kuvia ladattuna sähköisille alustoille, jolloin voimme havainnollistaa oppimista kuvilla.

TEHTÄVÄNANTO

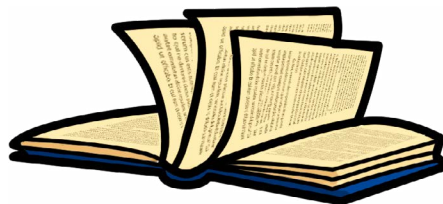
Post- ja prepositioiden oppiminen verkko-opetuksessa:
Valitkaa pareittain muutamia omia kuvianne eri tilanteista.

Kirjoittakaa kuvista 20 lausetta, joissa kerrotte, mitä missäkin on.
Esimerkiksi Tie kulkee rantaa pitkin. Talon vieressä on puu. Kissa on sängyn alla. Jne.

Tehtävä toteutetaan parityönä käyttäen Adobe Connect -alustan breakouts-tilaa.

Kuvat ladataan kaikki yhteen Googlen Docsiin, jota opiskelijat työstävät pareittain.

Työt esitetään tunnin loppuksi.

Tavoite: Opiskelija tuottaa omasta kuvastaan tekstiä, jolloin sanasto jää paremmin mieleen visuaalisuuden ja henkilökohtaisten tarinoiden myötä

Laajuus: 1 opintoviikon osakokonaisuus

Tehtävän luonne: Pari- tai ryhmätö

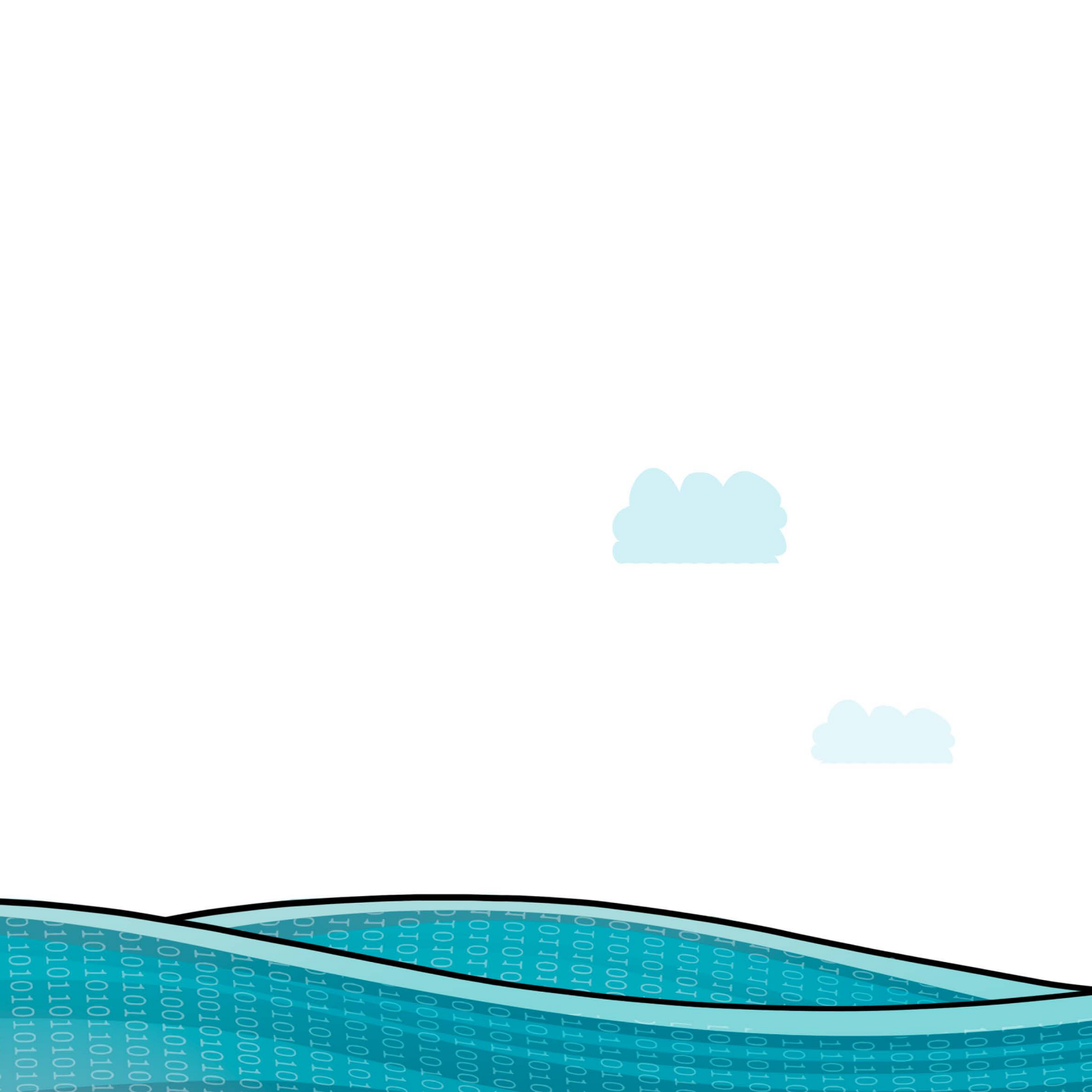
Tarvikkeet/etätyövälineet: Tietokone, näytöt, laajakaistayhteys, nettikamera, kuulokemikrofoni, Adobe Connect -ohjelmisto, Google Drive

OPETTAJAN KOKEMUS

Koska valtaosalla opiskelijoista oli olemassa jonkinlainen kontakti koltansaameen tai kolttsaamelaisuuteen nuoruudestaan, opettajana oli mielenkiintoista huomata, miten voimakkaita tunteita opintojen aloittaminen sai aikaan. Menetetyn kielen takaisin oppiminen on aiheuttanut niin kipuilua kuin suurta iloaikin, ja selkeästi saamen kielen oppimisella on suuri merkitys oman identiteetin rakentamisessa ja vahvistamisessa sekä opiskelijoille että kieliyhteisölle, joka aikoinaan pidättäytyi puhumasta koltansaamea lapsilleen kuka mistäkin syystä. Tämä on saanut aikaan korkean motivaation ryhmäläisille. Kuvamateriaalin käyttäminen auttaa visuaalisia oppijoita, ja kuvien kautta käytiin usein läpi muita kolttsaamelaiseen kulttuuriin liittyviä asioita. Opettajana en ehkä ole vielä ymmärtänytäkään, kuinka isosta asiasta on kyse.

Anu Pruikkonen

OPPIMINEN JA OPETUS DIGITAALISESSA YMPÄRISTÖSSÄ – MINNE MATKALLA?

LOVO-hankkeen juuret ovat vuonna 2014 ilmestyneessä Lappilaista pedagogiikkaa verkossa – nyt ja tulevaisuudessa -selvitysraportissa esille nostetuissa kehittämiskohteissa (ks. Pruikkonen & Salonieminen 2014). Nyt, lähes neljä vuotta myöhemmin, tässä julkaisussa on esitelty hankkeen tuloksena syntyneitä digitaalisuutta hyödyntäviä ja osallistavia verkko-oppimisratkaisuja. Hanke on ollut itselleni läheinen, sillä vastasinhan hankkeen valmistelusta aikoinaan. Ja nyt pitäisi kyetä sanomaan, että mitä ja miten tästä eteenpäin.

Tuloksena syntyneet digitaaliset menetelmät, ratkaisut ja toimintamallit keskittyvät juurikin opetuksen ja oppimisen ydinseikkoihin kuten yhteisöllisyyteen, oppijakeskeisyyteen, käänteisyyteen ja osaamisen näkyväksi tekemiseen. Näiden merkitys tulee kasvamaan entisestään, ja siksi niitä on edelleen vahvistettava jokaisen opettajan perusosaamiseksi. Miksi näin, siis sen lisäksi, että oppijan ollessa aktiivinen toimija syntyy myös parempaa oppimista? Monestakin syystä.

Sillä kuinka opetus, oppimistapahtuma, ohjaus tai arviointi toteutetaan, tulee olemaan jatkossa entistä suurempi merkitys. Käytetyistä me-

netelmistä ja toimintatavoista tulee kiinteämpi osa koulutuksen laatua. Nimittäin tasokasta oppimateriaalia on hiiren klikkauksen päässä, verkko pullollaan. Sisällön laadukkuuden rinnalla kyse on siitä, kuinka tarkoituksenmukaisilla, sopivilla ja mielekkäillä tavoilla koulutus toteutetaan ja oppija osaamisensa hankkii. Tarjoillaanko koulutus ppt-kalvoina ja oppimisolustalle palautettavina itsenäisinä tehtävinä vai mielekkäänä osallistavana ja yhteisöllisistä työskentelyä sekä työelämäosaamisen kompetenssia kasvattavana toteutuksena? Oppija äänestää ”jaloillaan” kotisohvaltaan käsin tämän kilpailun voittajan. Ja tämä kisa-areena on globaali.

Nyt on myös hyvä aika kasvattaa osaamista yksilöllisten ja yhteisöllisten oppimis- ja opiskeluprosessien ohjaamiseen digitaalisissa oppimisympäristöissä. Tulevaisuudessa tämä on nimittäin opettajan tärkein tehtävä, ja tekoäly hoitaa loput, jos hieman kärjistää. Jo lähitulevaisuudessa tekoäly ottaa hoitaakseen rutiininomaisia ohjaustehtäviä; vastaahan botti (tietokoneohjelma, joka osaa toimia itsenäisesti) jo nykyisin monissa verkkopalveluissa asiakkaiden kysymyksiin. Sisällönanalyysiohjelmat kehittyvät kohisten, ja pian ne tarkistavat kirjalliset tehtävät asian-

tuntijatasolla. Rutiiniluontoiset ohjaustehtävät ja palautteenanto tulevat siis vähenemään, ja aikaa vapautuu oppimisen ohjaamiseen, siihen tärkeimpään siis. Ohjauksen muodot ja menetelmät monipuolistuvat ja monikanavaisuudet hyödyntäen tekstin lisäksi vaikkapa videota ja ääntä.

Tulevaisuudessa tekoäly myös kuratoi oppijan aiemman toiminnan ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti oppijalle sisältöjä yksilöllisen opintopolun mukaisesti. Onko tässä yksi ratkaisu yksilöllisten opintopolkujen tukemiseen ”putkitutkintojen” vähentyessä useimmilla kouluasteilla? Ainakin yksi tehtävä vähemmän opettajan työlliställä. Yksilöllisten opintopolkujen ja osaamisperustaisuuden lisääntyessä kasvaa myös tarve oman osaamisen näkyväksi tekemiseen. Tässä hankkeessa pilotoidut digitaaliset keinot osaamisen osoittamisessa ovat jatkossa opiskelijan arkea, kasvattaen samalla opiskelijan työelämävalmiuksia.

Oppimisanalytiikka, tuo opettajan apuri, on jo täällä. Oppimisanalytiikka harvoin vielä visualisoi tai mittaa oppimista, oppimisprosessin etenemistä ja siihen liittyviä tekijöitä kylläkin. Analytiikka siis visualisoi oppijan verkkoympäristöön jättämiä jälkiä. Opettajaa tämä auttaa esimer-

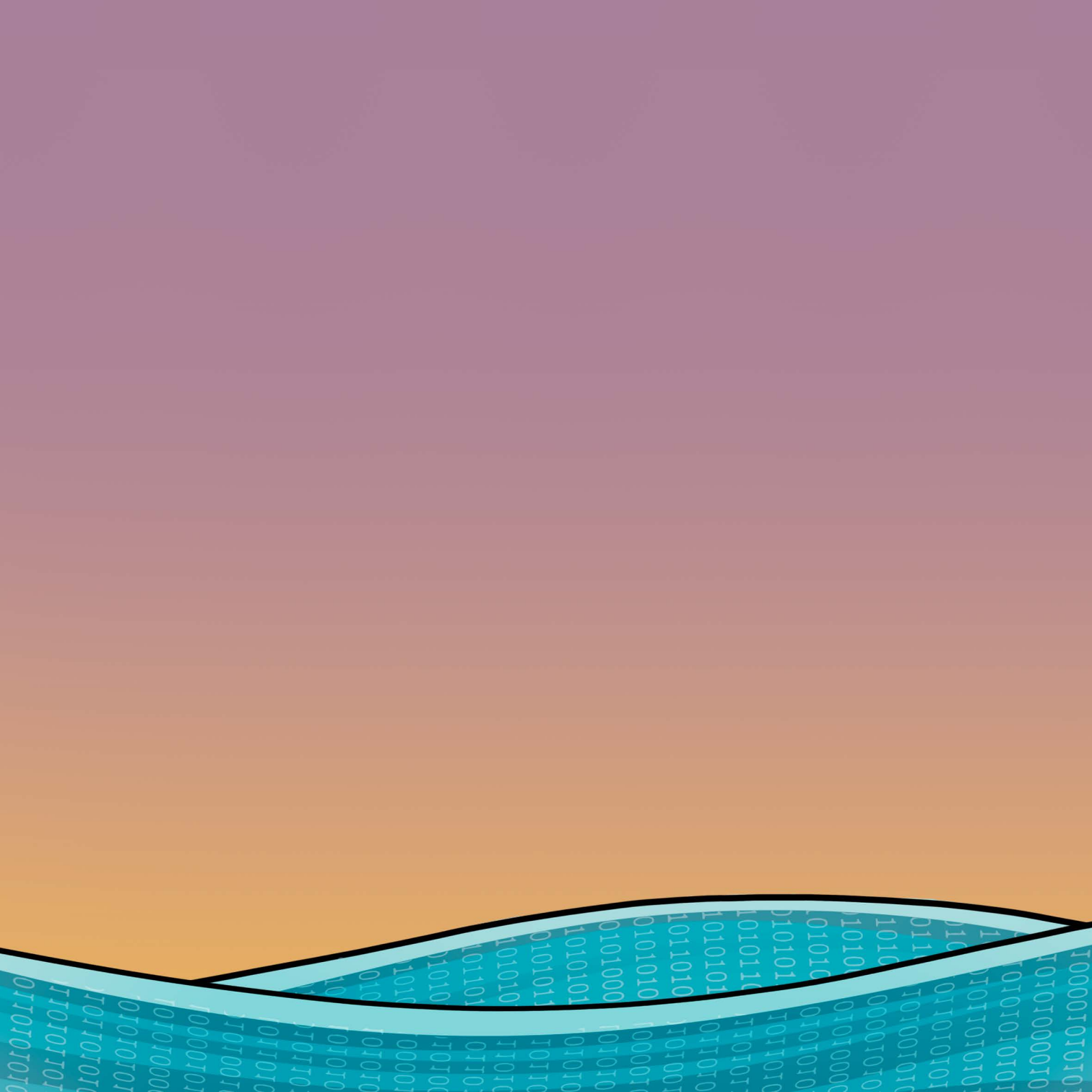
kiksi helposti kohdentamaan ohjausta ennaltaehkäisevästi niihin, jotka ovat mahdollisesti jäämässä matkasta, ja pääsemään kiinni pienryhmissä tapahtuvaan työnjakoon ja panoksen jakautumiseen. Oppija siis saa entistä henkilökohtaisempaa tukea ja ohjausta jo oppimisprosessin aikana. Lisäksi analytiikka tuottaa tietoa opetuksen kehittämisen tueksi.

Yksi asia vaatii erityishuomion, sen jäätyä mielestäni aivan liian pienelle huomiolle jo vuosien ajan; ei pelkästään Lapissa vaan koko Suomessa. Avoimuus nimittäin. Kansainvälisiin toimijoihin verrattuna meillä, kansainvälisesti laadukkaasta koulutuksesta tunnetussa maassa, syntyy harmittavan vähän avoimia oppimateriaaleja ja avoimia verkko-opintoja. Creative Commons -lisenssi tuntuu olevan edelleen useimmille opettajille tuntematon juttu. Laitetaan siis tässäkin julkaisussa kuvatut tapauskuvaukset laajaan levitykseen toivoen, että ne lähtevät jatkamaan elämäänsä ja kehittyvät uusiksi versioiksi x.0.

LÄHTEET:

Pruikkonen, A. & Saloniemi, K. 2014. Lappilaista pedagogiikkaa verkossa – nyt ja tulevaisuudessa. Lapin aikuiskoulutuksen kehittäminen ja tutkiminen -hanke. Raportti. Lapin AMKin julkaisuja, Sarja B. Raportit ja selvitykset 33/2014. Rovaniemi: Lapin ammattikorkeakoulu. Viitattu 8.4.2018 <http://um.fi/URN:ISBN:978-952-316-064-4>.

KIRJOITTAJAT

Arkko-Saukkonen Anitra (TaM)
työskentelee ensisijaisesti kuvataiteen lehtorina Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalalla sekä asiantuntijana hanketyössä. Hän toimii lisäksi opettajana Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan yrittäjyysopinnoissa.

Huczkowski Panu (TtM)
työskentelee Lapin AMKin hyvinvointipalveluiden osaamisalalla erityisesti akuuttihoitoon ja terveydenhuollon johtamiseen liittyvässä opetuksessa.

Jaakola Heidi (TtM)
työskentelee Lapin AMKin hyvinvointipalveluiden osaamisalalla; opetuksessa suuntautuminen erityisesti päivystys- ja vastaanottohoitotyöhön.

Jauhola Päivi (TtM)
opettaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinto-opiskelijoita Ammattiopisto Lappiassa Kemissä. Lisäksi hän kehittää hoitotyön digiopetusta.

Kaisanlahti Anne (sh AMK)
opettaa Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon opiskelijoita.

Kantola Lauri (TkL)
työskentelee konetekniikan sekä sähkö- ja automaatiotekniikan koulutusten koulutusvastaavana osallistuen myös konetekniikan opetukseen.

Karjalainen Lahja (FT)
työskentelee Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalalla taloushallinnon yliopettajana sekä asiantuntijana TKI-toiminnassa.

Koivumaa Joonas (KTM)
toimi Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin yrittäjyyden yksikön, Liikeakatemian, valmentajana sekä lisäksi liiketalouden opettajana.

Koivunen Kati (YTM)
on viestinnän ja markkinoinnin asiantuntija ja toimii lehtorina Lapin AMKin Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa sekä kaupan ja kulttuurin osaamisalalla.

Kähkönen Outi (FM)
opettaa Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutissa erityisesti matkailun sähköistä liiketoimintaa, englantia ja espanjaa sekä kehittää verkko-opettamista.

Könni Pirjo (KM)
työskentelee Lapin AMKin kaupan ja kulttuurin osaamisalalla tietojenkäsittelyn lehtorina sekä verkko-opetuksen kehittämistyössä v. 2018.

Ljetoff Tauno (puä330oumaž)
tuäimm Sää'mvuu'dškoou'ltemkõöskõözzâst
nuörttsää'mkiöl- da kulttuur u'čtee'len.
– Ljetoff (poromies) toimii Saamelaisalueen
koulutuskeskuksessa koltansaamen kielen ja
kulttuurin opettajana.

Meller Joanna (KM)
työskentelee kasvatustieteellisten aineiden
opettajana sosiaali- ja terveysalalla
Ammattiopisto Lapiassa Kemissä.

Merivirta Minttu (FM, medianomi (AMK))
työskentelee Lapin AMKin kaupan ja
kulttuurin osaamisalalla suomen kielen ja
viestinnän lehtorina liiketalouden
koulutusohjelmassa. Lisäksi hän toimii
viestinnän asiantuntijatehtävissä TKI-
hankkeissa.

Mikkola Anja (ThM)
työskentelee Lapin AMKin
hyvinvointipalveluiden osaamisalalla
hoitotyön opettajana.

Pikkarainen Ari (DI)
toimii konetekniikan lehtorina Lapin AMKin
teollisuuden ja luonnonvarojen osaamisalalla.

Pohjola Panu (TaM)
toimii kuvataiteen lehtorina Lapin AMKin
kaupan ja kulttuurin osaamisalalla sekä
lisäksi valokuvaajana ja elokuvantekijänä.

Pruikkonen Anu (KM)
toimii palvelupäällikkönä Lapin
ammattikorkeakoulun oppimispalveluissa.

Rasi Päivi (Dosentti, KT, YTM)
toimii kasvatustieteen apulaisprofessorina Lapin
yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan Media-
pedagogiikkakeskuksessa. Hänen erityisalaansa
ovat yhteisöllinen oppiminen ja erilaiset oppimi-
sympäristöt.

Saloniemi Kirsi (KM)
toimii projektipäällikkönä Lapin AMKissa.

Sjöman Annette (FM)
toimii anatomian ja fysiologian lehtorina Lapin
AMKin hyvinvointipalveluiden osaamisalalla
pääasiassa hoitotyön koulutusohjelmassa.

Suopanki Anu (sh ylempi AMK)
toimii sosiaali- ja terveysalan lehtorina Lapin
koulutuskeskus REDUssa.

Tammenoksa Riitta (KTaO, tradenomi)
työskentelee Lapin koulutuskeskus REDUssa
opettaen tieto- ja viestintätekniikkaa ja
puhdistus- ja tekstiilihuoltopalveluita. Hän
toimii lisäksi opettajien verkkopedagogisena
tukihenkilönä.

Turunen Pia
työskentelee Tornion kansalaisopiston
kädentaitojen tuntiopettajana.

Vuojärvi Hanna (KT)
toimii aikuiskoulutuksen pedagogiikan
yliopiston lehtorina sekä tutkijatohtorina
Lapin yliopiston kasvatustieteiden
tiedekunnan Mediapedagogiikkakeskuksessa.

www.lapinamk.fi

ISBN 978-952-316-214-3 (pdf)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Innostusta verkkotyöskentelyyn -julkaisu tarjoaa opettajalle ideoita uudentyyppisiin opetusratkaisuihin oppilaitoksesta riippumatta.

Julkaisu sisältää 25 erilaista kuvausta siitä, kuinka opettajat ovat rakentaneet kokonaisen opintojakson tai yksittäisen lyhyemmän toteutuksen verkko-opetusratkaisuja hyödyntäen.

Kohderyhmään kuuluvat eri koulutusasteilla toimivat opettajat, opettajaopiskelijat, ohjaustyössä toimivat sekä oppimisen tukemisesta kiinnostuneet.

Rohkaisemme tämän kirjan kautta sinua kokeilemaan, soveltamaan esitettyjä ratkaisuja, muokkaamaan ja muovaamaan menetelmiä tai ideoimaan ihan omia verkko-oppimisen ratkaisuja kehittäen samalla omaa opetustasi.

Kirja on tuotettu osana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamaa LOVO - Lappilaiset osallistavat verkko-oppimiskäsitteet -hanketta.

